

Prazgodovinska višinska naselja v dolini Krke

Janez DULAR, Borut KRIŽ, Primož PAVLIN, Drago SVOLJŠAK in Sneža TECCO HVALA

Izvleček

Članek obravnava rezultate sondiranja na šestih višinskih naseljih v dolini Krke. Predstavljeni so terenski izvidi, najdbe in časovna opredelitev naselij. Naselje *Stari grad pri Zagradu* sodi v bakreno dobo, *Vihra nad Drago* v bakreno in pozno bronasto dobo, medtem ko sta bili naselji *Kočnik nad Segonjami* in *Mastni hrib pri Škocjanu* obljudei samo v pozni bronasti dobi. Na *Gradcu pod Otavnikom* so bili ugotovljeni sledovi poselitve iz treh obdobj: zgodnje in pozne bronaste dobe ter iz pozne antike. Naselje na *Velikem Vinjem vrhu* sodi v železno dobo. Na tem najdišču so bili odkriti ruševine dveh halštatskih obzidij in latenski zid, na robu naselja pa ostanki več stavb.

UVOD

S člankom o višinskih naseljih v dolini Krke nadaljujemo z objavami raziskav, ki jih opravljamo v okviru raziskovalnega projekta *Utrjena prazgodovinska naselja na Dolenjskem*. Pri raziskavah na tem območju so poleg sodelavcev Inštituta za arheologijo sodelovali tudi arheologi iz Narodnega muzeja Slovenije v Ljubljani in Dolenjskega muzeja v Novem mestu.

V letih 1991 in 1992 smo v gričevju na levem bregu reke Krke sondirali šest naselij, in sicer *Stari grad pri Zagradu*, *Vihro nad Drago*, *Kočnik nad Segonjami*, *Gradec pod Otavnikom*, *Mastni hrib pri Škocjanu* in *Veliki Vinji vrh* na *Vinjem vrhu* (*sl. 1*). Sonde smo izkopali tudi na *Janovkah* na *Vinjem vrhu*, *Gradu nad Osrečjem* in na *Anzovcu nad Zburami*, vendar pa so raziskave pokazale, da te tri točke niso bile poseljene v prazgodovinskih obdobjih. Sondiranje *Janovk* in *Gradu* je bilo ne-

Abstract

This article publishes the results of text excavations at six elevated settlements in the Krka River valley. The field surveys, finds and the chronological classification of the settlements are presented. The settlement of *Stari grad near Zagrad* is from the Bronze Age, *Vihra above Draga* from the Eneolithic and the late Bronze Age, while the settlements of *Kočnik above Segonje* and *Mastni hrib near Škocjan* were inhabited only in the late Bronze Age. At *Gradec under Otavnik* traces were documented from three periods of settlement: the early and late Bronze Age and the period of late Antiquity. The settlement at *Veliki Vinji vrh* belongs to the Iron Age. The ruins of two Hallstatt period enclosing walls and a La Tène wall were discovered at this site, as well as the remains of several buildings at the edge of the settlement.

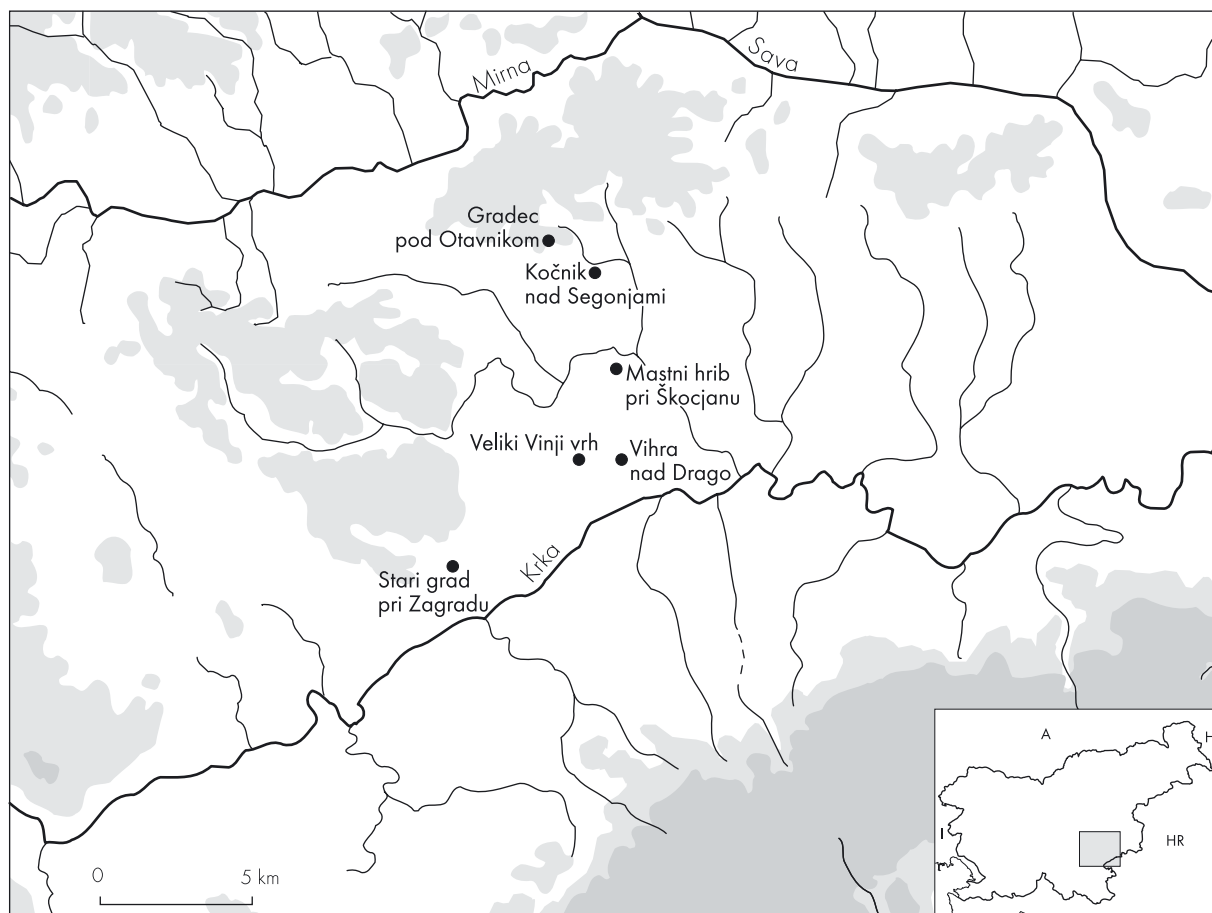
gativno, medtem ko smo na *Anzovcu nad Zburami* našli fragment ustja antične steklene žare.¹

Pri projektu je avtorjem članka pomagalo več sodelavcev. Tako so *Mateja Belak*, *Polona Bitenc*, *Tamara Korošec*, *Barbara Jerin* in *Zvezda Modrijan* skrbele za terensko risarsko dokumentacijo, predmete sta narisala *Dragica Knific Lunder* in *Danijel Sušnik*, medtem ko so risbe tlorisov in profilov delo *Draga Valoha*. Gradivo, ki smo ga po obdelavi predali v *Narodni muzej Slovenije*, je inventarizirala *Barbara Jerin*. Vsem sodelavcem se za njihov trud na tem mestu najlepše zahvaljujemo!

Stari grad pri Zagradu

Lega: *Stari grad* je kopast vrh, ki se dviga jugovzhodno od *Zagrada*. Proti jugu in zahodu ima dokaj strma pobočja, na severni strani pa se teren najprej spusti v nizko sedlo, nato pa strmo

¹ Elaborati sondiranja so shranjeni v arhivu Inštituta za arheologijo ZRC SAZU.

Sl. 1: Prazgodovinska višinska naselja v dolini Krke.

Abb. 1: Vorgeschichtliche Höhensiedlungen in Krkatal.

dvigne proti Herinji vasi in Pahi. Na skrajnem zahodnem koncu pomola je bil v srednjem veku zgrajen grad, po katerem je celoten hrib dobil tudi današnje ime.

Sestava tal: Hrib je iz apnenca.

Vegetacija: Listnat gozd.

Komunikacije: Stari grad leži nad dolino Krke, koder je v vseh obdobjih tekla pomembna pot.

Opis: Od nekdanjega naselja se je ohranilo bolj malo vidnih sledov. Sodeč po konfiguraciji terena in glede na to, kje na površju se pojavljajo skromne najdbe, smemo predpostavljati, da se je naselje širilo od poti za gradom pa vse do vrha Starega gradu. Edini kolikor toliko viden ostanek nekdanje poselitve je manjša terasa na vzhodnem koncu hriba, ki je dolga nekaj več kot 20 metrov (sl. 2). Če je terasa ostanek nekdanjega oboda naselja brez sondiranja ni mogoče pojasniti.

Sicer pa je vrh Starega gradu precej skalnat. V krčinah je moči najti koščke hišnega lepa in

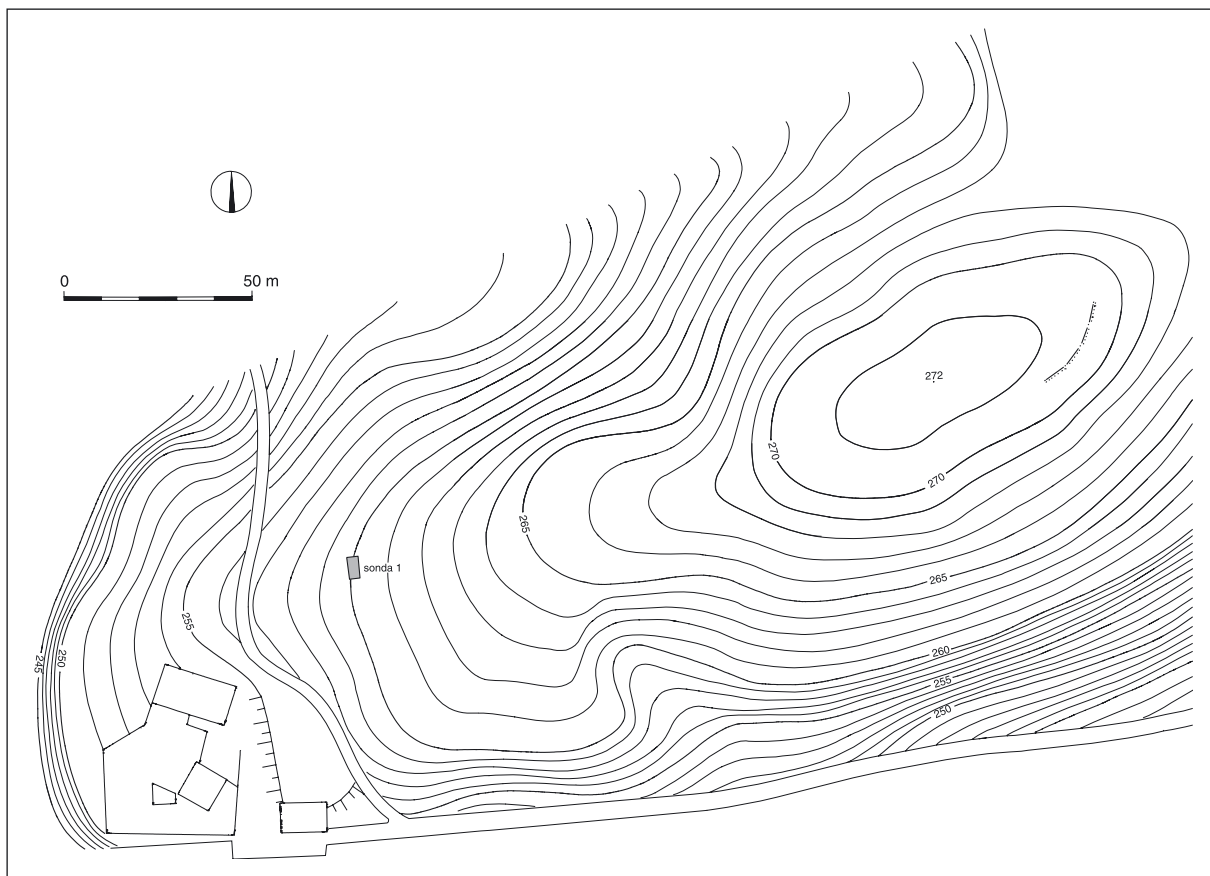
keramike, največ najdb pa smo opazili na pobočju nad cesto tik za grajsko stavbo. Keramika ni najbolj značilna, vendar pa se med recentnimi kosi pojavljajo tudi prazgodovinske črepinje.

Dosedanja raziskovanja: Naselje na Starem gradu še ni bilo raziskovano; prvi ga omenja J. Pečnik.²

Sonda 1

Lega: Sondo smo locirali na skrajnem zahodnem predelu naselja, tik za srednjeveškim gradom. Na tem mestu smo namreč pri obhodu ugotovili nekaj manjših teras, v krčinah pa smo našli posamične prazgodovinske črepinje. To je zbuvalo up, da bo sondiranje uspešno. Sondo smo zakoličili skoraj natanko v smeri S-J. Bila je 3 m široka in 6 m dolga. Vrednosti x so naraščale proti severu in vrednosti y proti zahodu. Vse višine so bile merjene od iste točke, ki ji nismo izračunali absolutne višine.

² J. Pečnik, Prazgodovinska najdišča na Kranjskem, *Izv. muz. dr. Kr.* 14, 1904, 37.

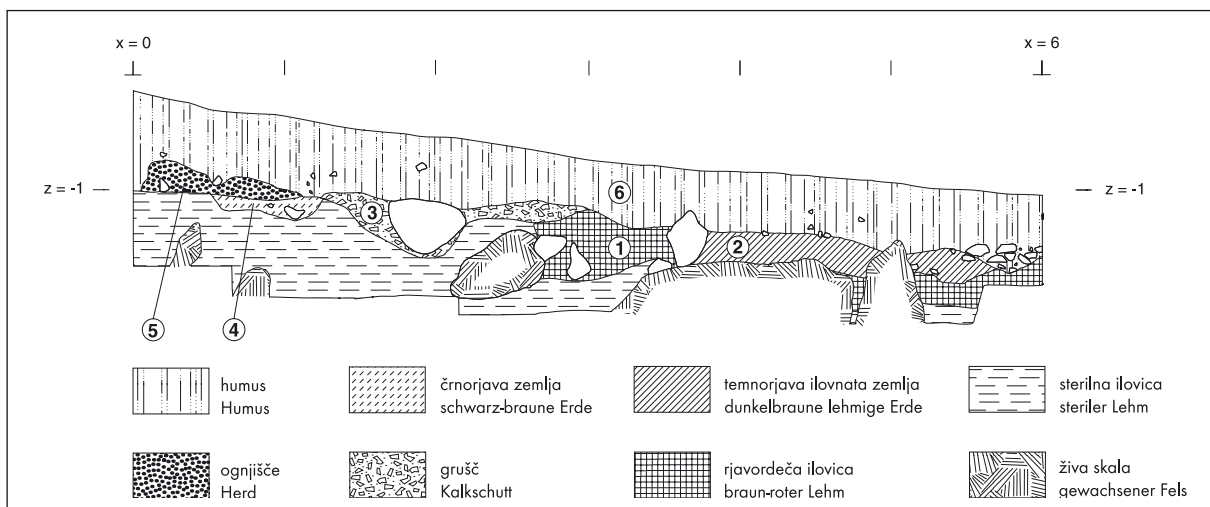
Sl. 2: Stari grad pri Zagrađu. Tloris naselja. M. = 1:2000.

Abb. 2: Stari grad bei Zegrad. Grundriß der Siedlung. M. = 1:2000.

Terenski izvidi: Rezultat sondiranja je bil skromen. Izkazalo se je namreč, da so v preteklosti z različnimi aktivnostmi precej spremenili površje hriba in da tudi umetne terase v bližini gradu niso nastale v prazgodovinskem času. Strukturo nasutij, ki smo

jih prerezali s sondo, dobro ponazarja zahodni profil (sl. 3).

Na dnu izkopa, ki je segal na najglobljem mestu 1,2 m pod površino, smo naleteli bodisi na naravno apnenčevo skalo ali na sterilno rjavorumenno

Sl. 3: Stari grad pri Zagrađu. Sonda 1, zahodni profil. M. = 1:50.

Abb. 3: Stari grad bei Zegrad. Schnitt 1, Westprofil. M. = 1:50.

ilovico. Na tej prvotni osnovi hriba se je ob zahodnem profilu vlekla do 0,4 m debela *plast 1*. To je bila rjavordeča ilovica, s katero so bili zapolnjeni tudi posamezni žepi med naravnimi skalami. V njej smo našli precej drobcev glinastega ometa in nekaj fragmentov keramike. *Plast 1* je edina prazgodovinska ostalina, ki je niso uničili kasnejši (srednjeveški?) gradbeni posegi.

Že temnorjava ilovnata zemlja, ki je na risbi profila označena kot *plast 2*, je namreč vsebovala recentne črepinje, zato je na dlani, da je nastala v novjšem času. Isto lahko rečemo za kamnit grušč (*plast 3*). Z njim je bila zapolnjena manjša kotanja pred ognjiščem, na katerega smo trčili v jugozahodnem vogalu sonde. Struktura ognjišča je zelo dobro vidna tudi v zahodnem profilu (*sl. 3*), iz katerega lahko razberemo, da je *plast 3* prežgane ilovice segala od $x = 0$ m do $x = 1,1$ m. Debela je bila skoraj 20 cm. Ognjišče ni imelo kamnite podlage, saj je ležalo bodisi na sterilni ilovici ali na črnojavi zemlji (*plast 4*). V njej smo našli srednjeveške črepinje (med drugim fragment lonca, ki je okrašen z valovnico), zato ni dvoma, da sodi tudi ognjišče v ta čas. Srednjeveške oziroma recentne najdbe je vseboval tudi temnorjav humus, ki je na risbi profila označen kot *plast 6*. V njej smo našli tudi nekaj prazgodovinskih predmetov (*t. 1: 10-12*).

Časovna opredelitev: Raziskave so pokazale, da je bilo območje, na katerem smo izkopali sondo, močno preoblikovano. Kdaj so prostor spremenili v terase, je težko reči. Morda so jih nasuli ob zidavi gradu, še bolj verjetno pa je, da so nastale v novjšem času. Bodi kakorkoli že, s temi posegi so skoraj v celoti uničili prazgodovinske plasti, ki so ostale nedotaknjene le v žepih med naravnimi skalami.

Najdbe v kulturni *plast 1* so bile skromne, vendar jih ni težko časovno opredeliti. Večinoma gre za oksidacijsko žgano keramiko, drobnozrnate strukture, ki je okrašena z značilnimi vrezanimi in žigosanimi motivi (*t. 1: 3,4,7,8*). Tovrstna ornamentika ima najboljše paralele v krogu lasinjske kulture.³ Poselitev Starega gradu v času faze Gradec 2 je torej več kot očitna, obljudenost v ostalih dveh fazah (Gradec 1 in Gradec 3) pa ostaja zaradi skromnih najdb za zdaj še nedokazana.⁴

Dular

Vihra nad Drago

Lega: Vihra je kopast hrib, ki se dviga nad vasjo Draga. Njegova pobočja so dokaj strma, kar velja še posebej za zahodno in severno stran, medtem ko se proti jugu teren zložneje spušča proti dolini Krke. Dostop na vrh vodi po razmeroma strmem kolovozu preko severozahodnih pobočij.

Sestava tal: Hrib je iz apnenca.

Vegetacija: Vihro so do nedavnega prekrivale njive in vinogradi. Danes so te površine spremenjene v travnike, ki jih le deloma kosijo.

Komunikacije: Z Vihre je dober razgled po dolini Krke vse do Brežic na vzhodu in Novega mesta na zahodu. Naselje je torej odlično nadzorovalo dolino, po kateri so v vseh obdobjih tekle pomembne prometne poti.

Opis: Naselje ima le delno ohranjen obod (*sl. 4*). Na severni in zahodni strani mu lahko sledimo po robu lepe terase, pod katero se spuščajo strma pobočja. Jasen rob je v dobršni meri nastal zaradi obdelovanja zemlje, saj je bila na terasi do nedavnega njivska površina. Na jugu in vzhodu nase-lje težje zamejimo. Tu so se namreč širili vinogradi, ki so močno spremenili nekdanjo obliko površja. Zato lahko trdimo, da je tudi nekaj manjših teras na tem predelu Vihre z gotovostjo nastalo pri obdelovanju tal.

Kje je bil vhod v naselje, ni znano. Sodeč po oblikovanosti terena bi za dostop prišli v poštve le dve smeri: s severa, kjer pripelje na Vihro sedanja pot, in z juga, kjer so pobočja najbolj zložna.

Tla v notranjosti naselja padajo proti jugu in vzhodu. V osrednjem predelu je nekaj kamnitih grobelj, ki so nastale pri čiščenju njivskih in vinogradniških površin. Sicer pa je v krtinah na območju celega naselja moči najti drobce hišnega lepa in keramike.

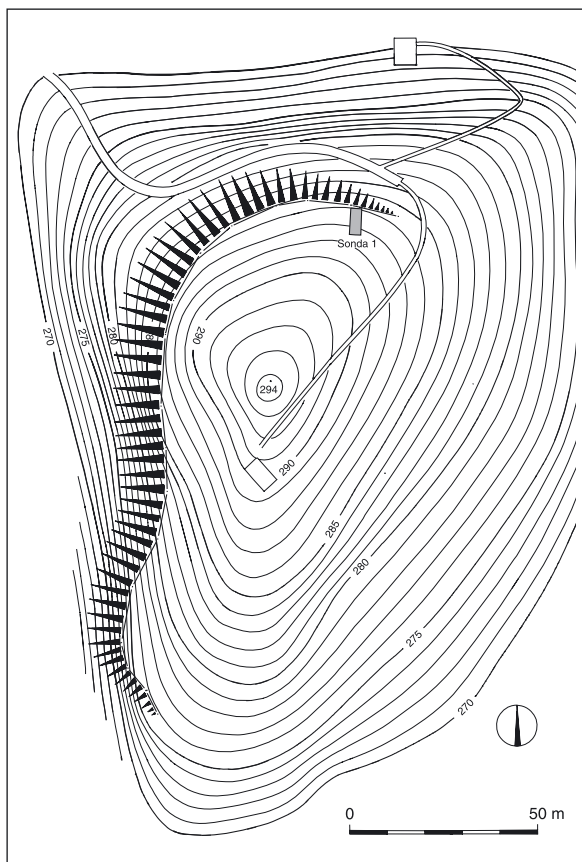
Dosedanja raziskovanja: Naselje doslej še ni bilo raziskovano. Odkrili smo ga pri topografskem pregledu terena leta 1991.

Sonda 1

Lega: Sondo smo zastavili na manjši terasi na severni strani naselja (*sl. 4*). Segala je do roba nekdanje njive, pod katerim se pričinja razmero-

³ Za lasinjsko kulturo cfr. S. Dimitrijević, Lasinjska kultura, v: *Praist. jug. zem.* 3 (Sarajevo 1979) 137 ss; N. Kalicz, Beiträge zur Kenntnis der Kupferzeit im ungarischen Transdanubien, v: *Die Kupferzeit als historische Epoche* 1, Saarbrücker Beitr. z. Altertumskunde 55 (1991) 347 ss.

⁴ Za kronologijo Gradca pri Mirni cfr. J. Dular, Höfensiedlungen in Zentralslowenien von der Kupfer- bis zur Eisenzeit, *Præhist. Ztschr.* 74/2, 1999, 133 ss.

Sl. 4: Vihra nad Drago. Tloris naselja. M. = 1:2000.

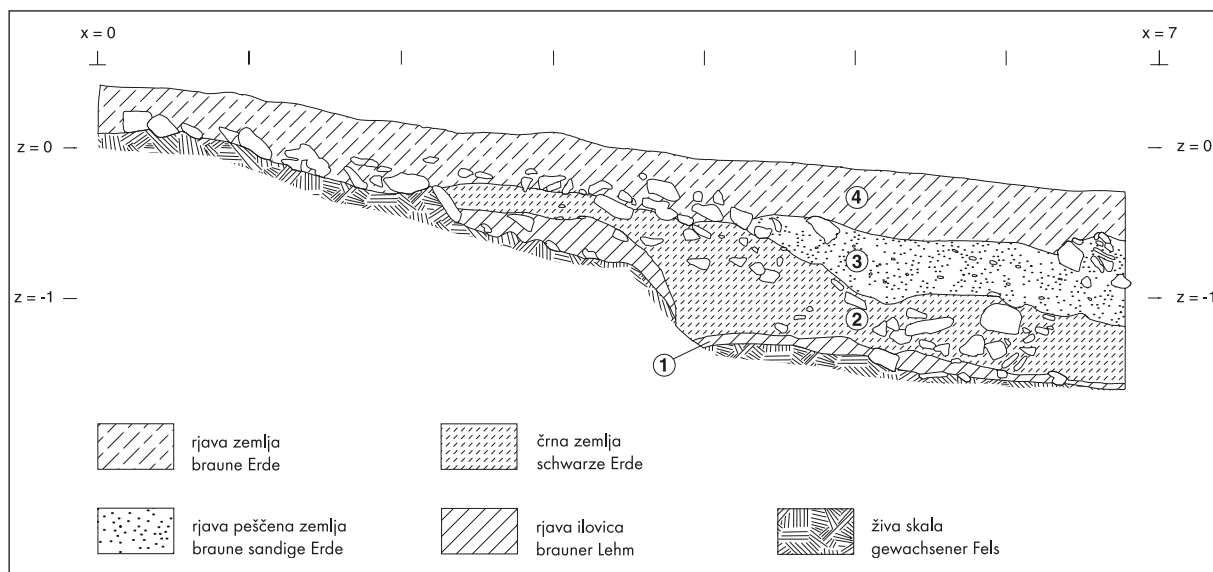
Abb. 4: Vihra bei Draga. Grundriß der Siedlung. M. = 1:2000.

ma strma ježa. Bila je 3 m široka in 7 m dolga, orientirana pa je bila skoraj natanko v smeri S-J. Vse višine so bile merjene od stalne točke, ki ji nismo izmerili absolutne višine.

Terenski izvidi: Čeprav je bila sonda na skrajnem severnem delu globoka skoraj 1,5 m, so bile kulturne plasti skromne. Kot je razbrati iz risbe zahodnega profila (sl. 5), smo z izkopom povsod dosegli skalnato osnovo. Najnižja in hkrati prva kulturna plast je bila iz rjave ilovice. Med $x = 2,4$ m in $x = 3,8$ m je bila debela do 30 cm, od tu naprej pa je po krajši prekinitvi postajala vedno bolj tanka, dokler se ni izgubila tik pred severnim profilom. Če odmislimo posamezne drobce oglja in prežganega glinastega ometa, je bila praktično brez najdb.

Množico kulturnih ostalin je vsebovala šele črna zemlja, ki je na risbi profila označena kot *plast 2*. V njej moramo najprej omeniti kamnito grobljo, ki se je med $x = 5$ m in $x = 6$ m vlekla čez celo širino sonde in je dobro dokumentirana tudi v zahodnem profilu (sl. 5). Sodeč po legi kamnov, ne gre za obodni zid naselja. Verjetnejša je razlaga, da so ruševine ostanek stavbe. Za to bi govorili tudi kosi hišnega ometa in keramične najdbe, ki so ležali med kamni in poleg njih. Z gradnjo hiše je očitno povezana tudi v živo skalo vsekana stopnica (pri $x = 3,8$ m), s katero so izravnali nagnjen teren.

Na drugo koncentracijo kamenja smo trčili med $x = 3,2$ m in $x = 4,4$ m. Kamni so bili manjših dimenzij, ležali pa so le v eni plasti, zato je zelo verjetno, da so ostanek tlaka oziroma nekdanje hodne površine. Kot lahko razberemo iz zahodnega profila (sl. 5), tičijo tudi ti kamni v črni zemlji. V okviru plasti 2 sta bili torej vsaj dve gradbeni fazi. Žal pa je bila črna zemlja tako enotne strukture, da ju stratigrafsko nismo uspeli razdvojiti.

Sl. 5: Vihra nad Drago. Sonda 1, zahodni profil. M. = 1:50.

Abb. 5: Vihra bei Draga. Schnitt 1, Westprofil. M. = 1:50.

Nad ruševinami in tlakom se je med $x = 4$ m in $x = 7$ m raztezala rjava peščena zemlja, ki je na risbi profila označena kot *plast 3*. Tudi v njej je bilo precej kamnitega drobirja, ki se je zgostil zlasti na skrajnem severnem koncu sonde. V plasti smo našli tudi precej kosov prežganega glinastega ometa, ki pa niso tvorili kompaktnih površin. Plast 3 je torej zanesljivo nastala kot rezultat bivalnih aktivnosti, ostankov arhitekture pa v njej nismo uspeli izluščiti.

Plast 4, ki se vleče čez celo dolžino profila, je rjava orna zemlja, ki je nastala po opustitvi naselja. Tudi v njej je precej kamnitega drobirja.

Časovna opredelitev: Ker ni bilo v plasti 1 razen drobcev hišnega ometa nobenih drugih najdb, jo kronološko ne moremo opredeliti. Nasprotno pa smo že v višje ležeči plasti 2 našli dovolj keramičnega gradiva, zato njeno datiranje ne predstavlja večjega problema. Med najdbami prevladujejo fragmenti redukcijsko žgane lončenine, ki je čvrste fature, nekaj kosov pa je okrašenih z zanimivimi vrezanimi motivi. Nekateri med njimi (npr. *t. 2: 11,12*) so za zdaj unikatni, saj jim med objavljenim gradivom nismo uspeli najti ustreznih primerjav.⁵ Vendar pa so vmes tudi bolj znane oblike, na primer s snopi vrezov okrašeno dno, narebreno ustje in z metličenjem okrašeno ostenje (*t. 2: 6,9,10*), torej ornamenti, ki jih poznamo predvsem iz naselja Gradec pri Mirni.⁶ Na tem najdišču najdemo tudi paralelo za latvico z ostrim klekom (*t. 2: 1*) in fragment ustja iz sivo žgane prečiščene gline (*t. 2: 2*).⁷ Plast 2 vsebuje torej značilno bakrenodobno gradivo, zato lahko rečemo, da je bila Vihra nad Drago obljudena že v tem obdobju.⁸

Tudi plast 3 je vsebovala nekaj zanimivih črepinj, med katerimi je lahko vsaj ena (*t. 3: 8*) tudi iz bakrene dobe.⁹ Vendar pa so v plasti prevladovali takšni fragmenti, ki jih lahko dobro uvrstimo v pozno bronasto dobo, zato skoraj ne more biti dvoma, da sodi plast 3 prav v ta čas. Med tipičnimi oblikami naj omenimo latvico s fasetiranim ustjem (*t. 3: 1*), skodelico z izlivkom in ročajem trikotnega profila (*t. 3: 4*) ter fragment, ki je okrašen z odtisi kolesčka (*t. 3: 2*). Takšnim ornamentom in oblikam najdemo najboljše paralele med gradivom poznobronastodobnih najdišč.¹⁰

Najdbe v najvišje ležeči plasti 4 so redke in med seboj pomešane iz obeh obdobij. To ne preseneča, saj gre za rjavo orno zemljo, ki je nastala po opustitvi naselja. Omeniti velja le dva predmeta, in sicer fragment ostenja posode (*t. 3: 12*), ki je okrašen z značilnim lasinjskim ornamentom,¹¹ ter konico bronastega noža (*t. 3: 17*).

Križ, Dular

Kočnik nad Segonjami

Lega: Kočnik je kopast vrh, ki se dviga severno od vasi Segonje. Njegova pobočja so strma, kar velja še posebej za severno in vzhodno stran, medtem ko je dostop z juga in zlasti zahoda bolj ugoden. Na zahodni strani se vrh raztegne v ploščat greben, ki se postopoma spusti v grapo Dolskega potoka.

Sestava tal: Dolomitni apnenec.

Vegetacija: Mešan gozd.

⁵ Ne povsem enak motiv menjajočih se praznih in šrafiranih kvadratov (šahovnice) je znan iz nekaterih vučedoloidnih kontekstov, cfr. S. Dimitrijević, Vučedolska kultura i vučedolski kulturni kompleks, v: *Praist. jug. zem.* 3 (Sarajevo 1979) 310, t. 37: 5; Z. Marković, Vučedolska kultura u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (The Vučedol Culture in North-western Croatia), *Arh. vest.* 32, 1981, 219 ss, t. 5: 10. Motiv šrafiranega trikotnika s praznim kvadratnim poljem ima paralelo v podobno okrašeni črepinji z višinskega naselja Riegersburg na avstrijskem Štajerskem, za katero pa niso znani ožji najdiščni podatki. Vsekakor pa je bila na Riegersburgu ugotovljena eneolitska plast. Cfr. D. Kramer, *Vom Neolithikum bis zur römischen Kaiserzeit. Untersuchungen zur ältesten Besiedlungsgeschichte der Steiermark mit besonderer Berücksichtigung der mittelsteirischen Höhensiedlungen* (Salzburg 1981) t. 5: 6, (neobj. disertacija).

⁶ J. Dular, B. Križ, D. Svoljšak in S. Tecco Hvala, Utrjena prazgodovinska naselja v Mirenski in Temeniški dolini (Befestigte prähistorische Siedlungen in der Mirenska dolina und in der Temeniška dolina), *Arh. vest.* 42, 1991, 65 ss, t. 34: 9; 29: 22; 26: 3-5.

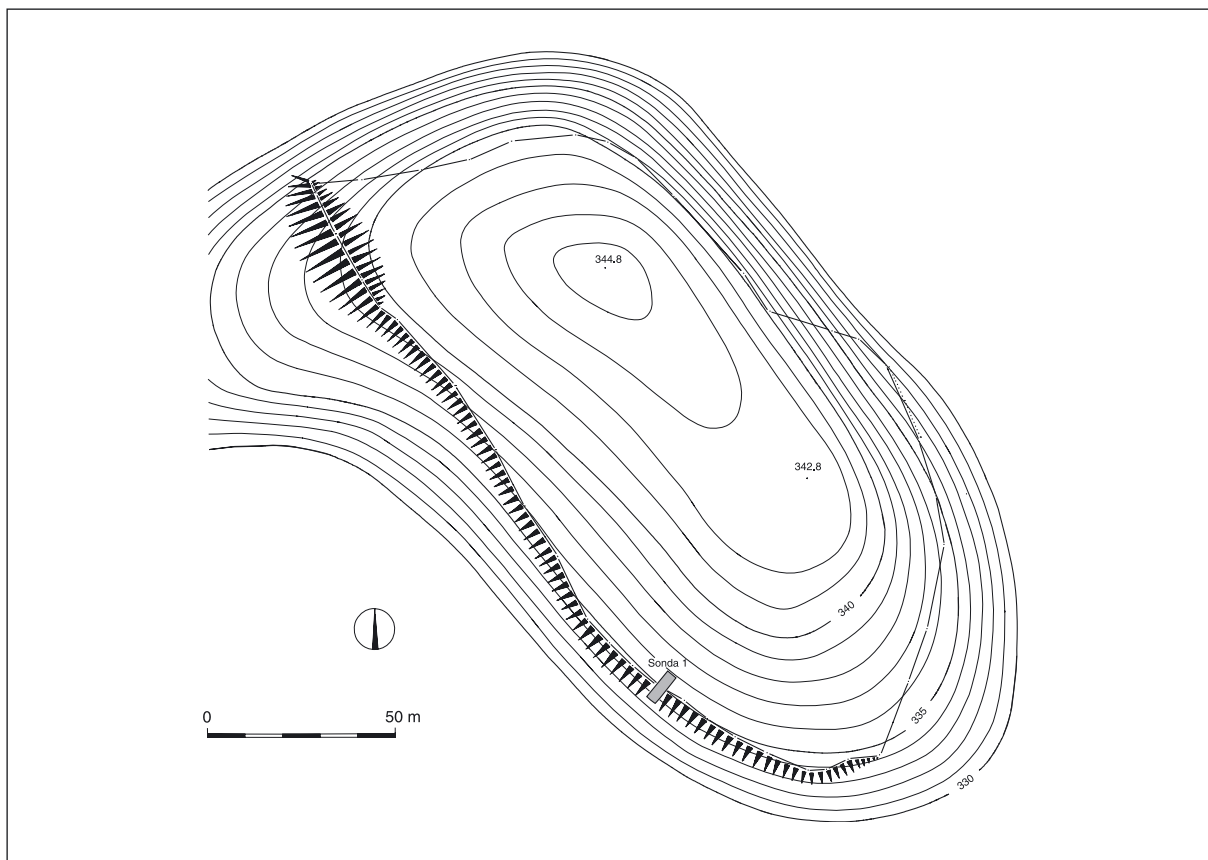
⁷ *Ib.*, t. 33: 17; 23: 2.

⁸ Žal zaradi skromnih najdb ni mogoča natančna primerjava s kronološkimi fazami Gradca pri Mirni. Vihra je bila najverjetneje poseljena v času faze Gradec 2 ali Gradec 3.

⁹ Podoben okras poznamo z Gradca pri Mirni; cfr. Dular et al., (op. 6), t. 34: 16.

¹⁰ Fasetiranje: J. Dular, Začetki železnodobne poselitve v osrednji Sloveniji (Beginn der eisenzeitlichen Besiedlung in Zentralslowenien), *Arh. vest.* 44, 1993, 104 s; skodelice: F. Stare, *Ilirske najdbe železne dobe v Ljubljani* (Illyrische Funde aus der Eisenzeit in Ljubljana), Dela 1. razr. SAZU 9 (1954) t. 12: 12; S. Pahič, *Pobrežje*, Kat. in monogr. 6 (1972) t. 29: 11; 30: 4; I. Puš Prazgodovinsko žarno grobišče v Ljubljani (Das vorgeschichtliche Gräberfeld in Ljubljana), Razpr. 1. razr. SAZU 13/2 (1982) t. 10: 1; trikotni ročaji: S. Pahič, Brinjeva gora 1953, *Arh. vest.* 32, 1981, 118; odtisi kolesčka: J. Horvat, Prazgodovinske naselbinske najdbe pri farni cerkvi v Kranju (Vorgeschichtliche Siedlungsfunde bei der Pfarrkirche in Kranj), *Arh. vest.* 34, 1983, 149 s.

¹¹ S. Dimitrijević, Problem neolita i eneolita u sjeverozapadnoj Jugoslaviji (Problem des Neolithikums und Aeneolithikums in Nordwestjugoslawien), *Opusc. arch.* 5, 1961, t. 11: 68,71; 12: 78; 15: 105.

Sl. 6: Kočnik nad Segonjami. Tloris naselja. M. 1:2000.

Abb. 6: Kočnik bei Segonje. Grundriß der Siedlung. M. 1:2000.

Opis: Kočnik ima razmeroma jasen obod (sl. 6). Na jugozahodni strani mu lahko sledimo po robu ježe (višina do 2-3 m), za katero je nastala široka, nekoliko nagnjena terasa. Na skrajnem severo-zahodnem vogalu naselja preide terasa v velik oddvojni okop, ki je bil nasut zato, ker je s te strani po ploskem grebenu na Kočnik najlažji dostop. Ker ima okop obliko velike razpoteegnjene gomile, so domačini v preteklosti vanj izkopali več lukenj, misleč, da je v njem zakopano zlato tele.

Na severni strani je naselje zamejeno z robom, pod katerim se pričenja strmo pobočje. Nekoliko problematičen postane obod na vzhodu. Na tem predelu se namreč glavna terasa postopoma izteče v pobočje, nekoliko nižje pa se pojavi nova. Vse kaže, da je bil ta predel Kočnika v preteklosti preoblikovan, zato lahko naselje zamejimo le približno.

Notranjost je prostrana in se blago spušča z najvišjega predela na vse strani. Kje je bil vhod, ni znano, saj ni v obstoječem obodu nobene vrzeli. Dostop na Kočnik je najlažji po grebenu z zahoda ali pa preko pobočja iz vasi Segonje.

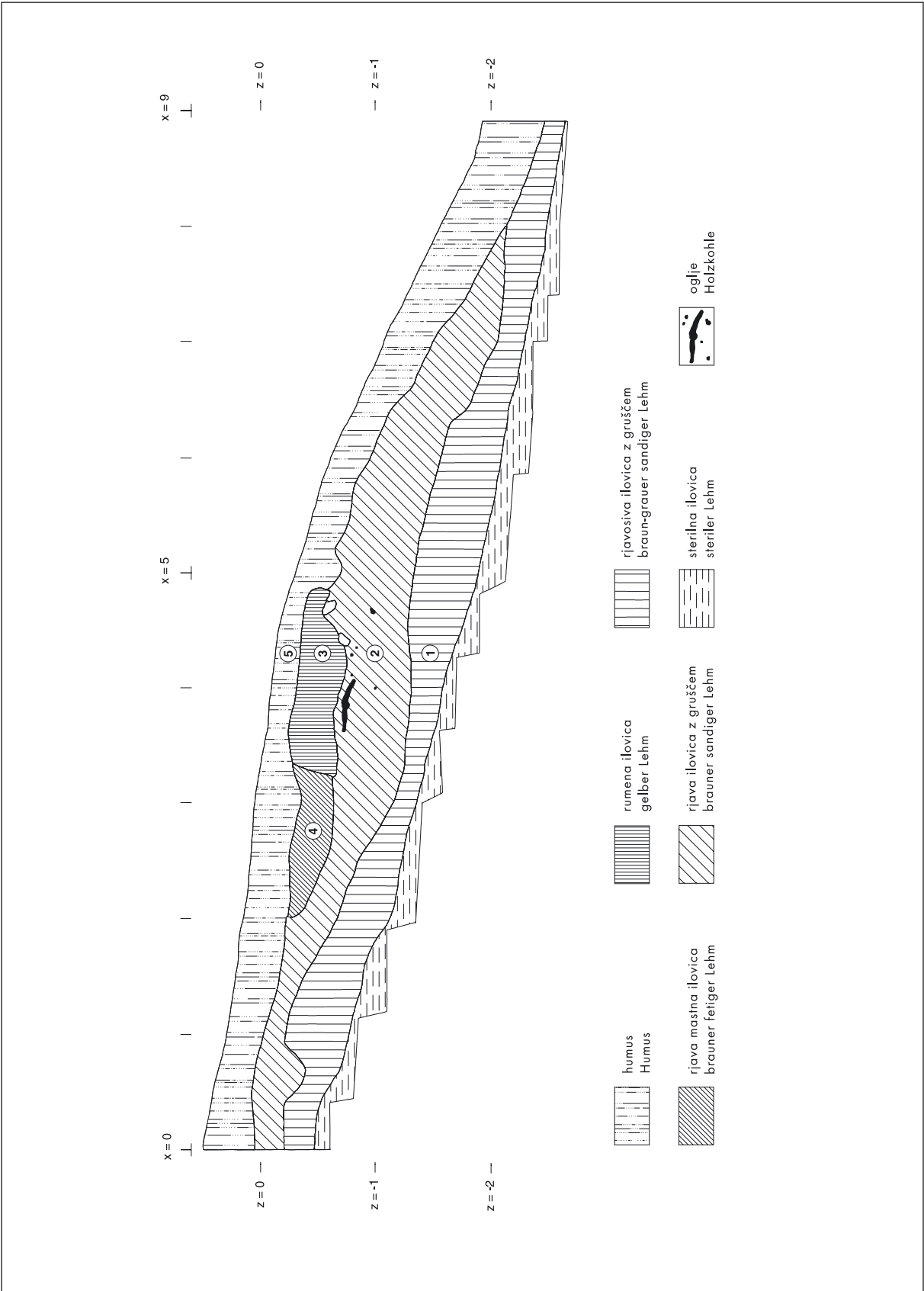
Dosedanja raziskovanja: Naselje na Kočniku je bilo odkrito pri topografiji leta 1992.

Sonda 1

Lega: Sondo smo postavili na južnem delu naselja, kjer sta terasa in ježa najboljše ohranjeni (sl. 6). Dolga je bila 9 m in široka 3 m.

Terenski izvidi: Prerez nasutij si lahko ogledamo na risbi jugovzhodnega profila (sl. 7). Izkop je segal do raščanih tal, ki jih je tvorila rumeno-oranžna z gruščem pomešana ilovica. Na njej je ležal do 0,3 m debel paket rjavosive ilovice (*plast 1*), v kateri je bilo prav tako zelo veliko kamnitega drobirja. Plast je bila naložena skoraj vzporedno s prvotno površino hriba, zato je skoraj zanesljivo ne moremo označiti za delo človeških rok. V plasti ni bilo nobenih najdb.

Kulturne ostaline smo našli šele v rjavi gruščnati ilovici, s katero so nasuli teraso. Na risbi profila je označena kot *plast 2*. V njej so se namreč tu in tam pojavljali posamezni fragmenti posod (t. 4: 1-2), pri $x = 4$ m, torej na samem prehodu terase v ježo, pa smo zadeli na sled zoglonelega bruna. Njegov obris je bil dobro viden tudi v profilu. Na vprašanje, ali je bruno ostanek ograde, ki je nekoč obdajala naselje, ne moremo z gotovostjo odgovoriti. Takšno razlago bi opravičevala pred-vsem njegova

Sl. 7: Kočnik nad Segonjami. Sonda 1, jugovzhodni profil. M. = 1:50.

Abb. 7: Kočnik bei Segonje. Schnitt 1, Südostprofil. M. = 1:50.

lega, saj je bil najden prav na robu terase.

Nad ostanki zoglenelega lesa je bilo še eno nasutje. Kot lahko razberemo iz profila, sta ga sestavljala dva jasno razmejena paketa ilovice. Prvi (*plast 3*) je bil rumene, drugi, ki je ležal za njim (*plast 4*), pa rjave barve. Razlikovala sta se tudi po strukturi, saj je bila *plast 3* peščena, *plast 4* pa kompaktna in mastna. Sodeč po legi in debelini sta obe plasti nastali sočasno. Ker ležita prav na prehodu terase v ježo (ugotovili smo ju tudi v nasprotnem, severozahodnem profilu), moramo nasutje povezati z obodnim sistemom, ki je nekoč obdajal naselje. Očitno je šlo za kombinacijo lesene konstrukcije in ilovnatega nasutja, kaj več pa bi glede na podatke, ki smo jih dobili z izkopom sonde, težko rekli. Dodati moramo še to, da smo v *plast 4* našli posamične keramične fragmente (*t. 4: 3,4*).

Na vrhu profila se je čez celo dolžino sonde vlekle *plast 5*. To je gozdni humus, ki je bil na površini izrazito črn, z globino pa je postal temnorjave brave. V njem smo našli večino najdb (*t. 4: 5-13; 5: 1-17*).

Časovna opredelitev: Čeprav je dalo sondiranje razmeroma veliko gradiva, pa je bilo med njim zelo malo značilnih najdb. Prevladuje oksidacijsko žgana lončenina, med oblikami pa velja omeniti latvice in lonce, torej posodje, ki ga kronološko ni mogoče precizneje opredeliti. Tako se lahko pri dataciji opremo predvsem na dva fragmenta iz humusne plasti: prvi je okrašen z odtisi prsta, drugi pa z visečimi šrafiranimi trikotniki (*t. 5: 16,17*). Za takšno ornamentiko smo ugotovili, da se pojavlja predvsem v poznobronastodobnih naselbinskih kontekstih, zato moramo tudi naselje na Kočniku nad Segonjami okvirno postaviti v ta čas.¹²

Gradec pod Otavnikom

Lega: Gradec je ime za ozek z gozdom poraščen greben, ki leži severovzhodno od vasi Otavnik. Na njem sta dva kopasta vrhova. Višji je zahodni vrh, ki ima zelo strma pobočja, vendar so čezenj nedavno speljali široko gozdno pot, zato je dostop na Gradec s te strani še najobičajnejši.

Sestava tal: Dolomitni apnenec.

Vegetacija: Listnat (bukov) gozd.

Opis: Naselje je bilo postavljeno na ozek greben (*sl. 8*). Na severozahodu je segalo do kopastega

vrha, ki ima strma pobočja, zato je bilo s te strani že po naravi dobro zavarovano. Na jugovzhodu, kjer je dostop na vrh zložnejši, se je do današnjih dni ohranil manjši okop, pred katerim je bil izkopen jarek. Pred jarkom so zgradili še en prečni okop. Način gradnje takšnega obrambnega sistema, ki je bil postavljen na mestu, kjer je bil zaradi položnega terena dostop v naselje najlažji, kaže morda na poznoantični čas.

Naselje je bilo dolgo skoraj 300 m. Teren v notranjosti se na najvišjem predelu najprej zravna, nato pa se v blagem naklonu spusti proti jugovzhodu. Ker je bilo na ozkem grebenu bolj malo prostora, so poselili tudi njegova pobočja. Natančen obhod Gradca je namreč pokazal, da je na severni in južni strani grebena več manjših teras. Večinoma so široke 2-3 m, kdaj so nastale, pa je težko reči. S sondiranjem smo namreč ugotovili, da je bil Gradec poseljen v prazgodovini in v pozni antiki. Zanimivo je tudi to, da ležijo tri terase na skrajnem jugovzhodnem koncu Gradca zunaj okopa, iz česar lahko sklepamo, da z njim niso sočasne. Seveda so to le domneve, ki bi jih razrešila le načrtna izkopavanja.

Na pobočjih Gradca je na površini precej fragmentov keramike. Največ smo jih našli v zemlji med koreninami prevrnjenih dreves, medtem ko je bilo iskanje na površini, ki je prekrita z listjem, manj uspešno. Fragmenti pripadajo večinoma ostenjem večjih prazgodovinskih posod.

Dosedanja raziskovanja: Naselje na Gradcu pod Otavnikom omenja D. Breščak, vendar pod naseljem Zagrad.¹³

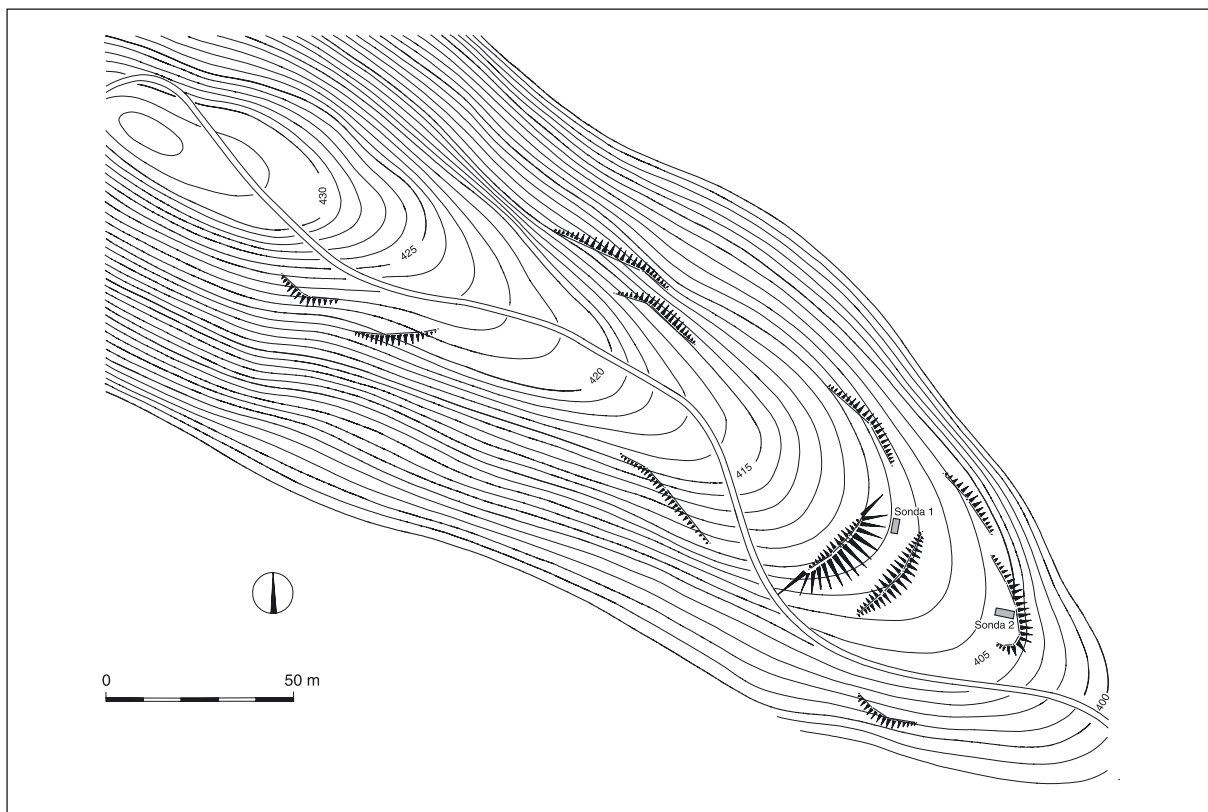
Sonda 1 in sonda 2

Opis: Na Gradcu smo izkopali dve sondi. Prvo (velikost 2 m x 4 m) smo zakoličili v jarku med obema okopoma (*sl. 8*). Izkop ni dal pozitivnih rezultatov. Takoj pod humusom se je namreč pojavila *plast rjave peščene ilovice*, v kateri ni bilo nobenih najdb. *Plast ilovice* je segala do globine 0,8 m, kjer smo dosegli dolomitno osnovo hriba.

Sonda 2 (velikost 2 m x 5 m) je bila postavljena na najlepši terasi na skrajnem jugovzhodnem delu naselja (*sl. 8*). *Plast gozdnega humusa* je bila debela v povprečju 0,15 m. V njem smo našli nekaj fragmentov keramike in del bronastega zvonca (*t. 6: 5,6*). Pod humusom se je nadaljevala *plast svetlorjave peščene ilovice*, ki je bila debela 0,6 m

¹² Dular, (op. 10), 105.

¹³ D. Breščak, Zagrad, *Var. spom.* 32, 1990, 160.

Sl. 8: Gradec pod Otavnikom. Tloris naselja. M. = 1:2000.

Abb. 8: Gradec bei Otavnik. Grundriß der Siedlung. M. = 1:2000.

in je segala do peščene osnove hriba. V njej nismo zasledili nobenih naselbinskih struktur, pač pa so se tu in tam pojavljali posamični fragmenti posod (t. 6: 7-9).

Več najdb kot v obeh sondah smo pobrali pri terenskem pregledu severovzhodnega in jugozahodnega pobočja Gradca. Ležale so v zemlji med koreninami dreves, ki jih je izruvalo neurje. Prevladovala so ostenja posod, vendar je bilo vmes tudi nekaj profiliranih kosov (t. 7: 1-11).

Časovna opredelitev: Leta 1994 smo v članku o začetkih železnodobne poselitve v osrednji Sloveniji uvrstili Gradec pod Otavnikom med poznobronastodobna najdišča. Najdbe, ki smo jih imeli na voljo za analizo, so bile skromne, zato smo se pri datiranju oslonili predvsem na fragmenta loncev s profiliranimi ustji (t. 7: 7,9), ki se pojavljajo tudi v drugih najdiščih tega časa.¹⁴ Takšno datacijo bi lahko zagovarjali še danes, če ne bi med gradivom,

ki smo ga pobrali pri terenskem pregledu, našli tudi fragment ostenja večjega pitosa, ki je bil na površini prevlečen z barbotinom (t. 7: 11). Posoda je bila narejena iz peščene, zelo trdo žgane gline, zato ima fragment ob udarcu opečnat zven. Barbotinast okras bi namreč med gradivom do zdaj raziskanih višinskih naselbin zaman iskali, ne poznajo pa ga niti dolenske žarnogrobiščne nekropole.

Nabližje paralele za barbotin, ki je na ostenja posod razmazan s prsti (tako kot pri fragmentu z Gradca) ali pa z glavniku podobnim orodjem, poznamo iz spodnjih treh plasti jame Veliki zjot pri Sečjem selu. Tudi keramika iz Velikega zjota je bila narejena iz peščene, čvrsto žgane gline, ki ima podoben opečnat zven. F. Leben je pri objavi gradiva iz Velikega zjota ugotovil, da se tako okrašeno posodje pojavlja na širokem prostoru od Istre do medrečja Drave in Save, sodi pa na konec bakrene dobe in v zgodnjo bronasto dobo.¹⁵

¹⁴ Dular, (op. 10), 105.

¹⁵ F. Leben, Veliki zjot, bakreno- in bronastodobno jamsko bivališče v Beli krajini (Veliki zjot, Kupfer- und bronzezeitliche Höhlewohnstätte in der Bela krajina), *Por. razisk. pal. neol. eneol. Slov.* 19, 1991, 176 s. S prsti razvlečen barbotin je znan tudi z nekaterih transdanubijskih najdišč, kjer ga datirajo v pozno bronasto dobo. Ker pa gre za najdbe iz nezanesljivih stratigrafskih kontekstov, je lahko datacija vprašljiva (cfr. E. Patek, *Die Urnenfelderkultur in Transdanubien*, Arch. Hung. 44 (1968) t. 85: 9 (Regöly) in t. 110: 5 (Környe).

Zavedamo se, da je zgolj na osnovi ene same črepinje zelo tvegano postaviti tudi Gradec pod Otavnikom v ta čas. Takšna datacija bi namreč med doslej raziskanimi višinskimi naselji predstavljala pomembno novost. Možnost, da je bil Gradec poseljen ob koncu bakrene dobe oziroma v zgodnji bronasti dobi, sicer obstaja, vendar bi morale takšno datacijo dokončno potrditi nove najdbe.

Razen v prazgodovini je bil Gradec pod Otavnikom poseljen tudi v času pozne antike. Dokaz za to sta bronast zvonec in glazirana skleda, ki smo ju našli pri izkopu sonde 2 (t. 6: 3,5).

Dular

Mastni hrib pri Škocjanu

Lega: Mastni hrib je ime za manjši z gozdom poraščen greben, ki se dviga zahodno od vasi Škocjan.

Sestava tal: Rdečerja ilovica.

Vegetacija: Gozd.

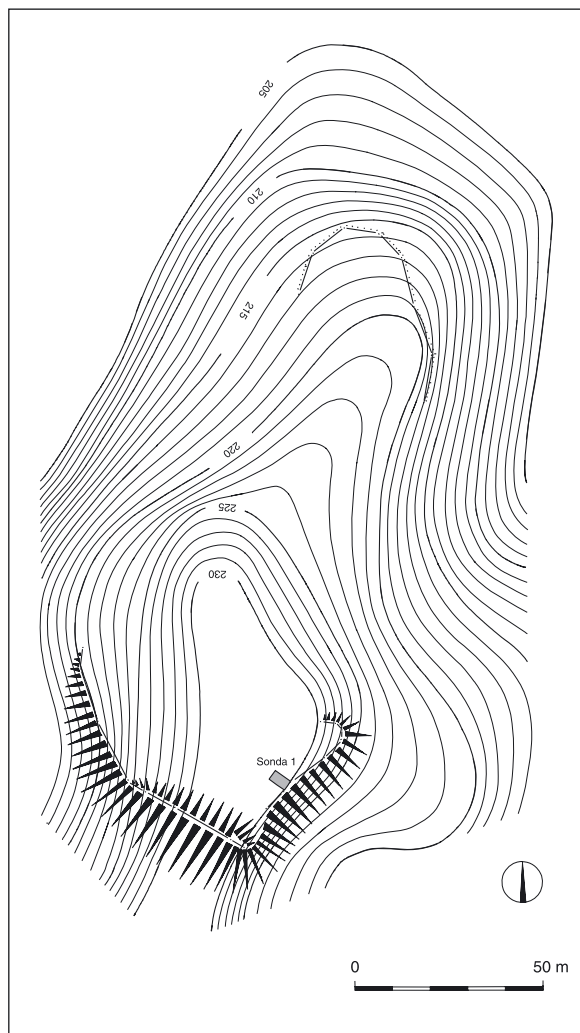
Komunikcije: Naselje leži sredi gričevja, skozi katerega si je utrli pot potok Radulja. Lega strateško ni izpostavljena, zato naselje ni nadzorovalo pomembnejših poti.

Opis: Naselje ima obliko platoja, ki je zanesljivo delo človeških rok (sl. 9). Proti severu preide plato v ploščat greben, na katerem ni ohranjenih utrdbenih ostalin, zato naselja z vzhodne in zahodne strani zgolj z rekognosciranjem ni mogoče zanesljivo omejiti. Potek oboda je tako znan le na jugu. Tu je bil namreč na mestu, kjer je dostop na Mastni hrib najlažji, zgrajen velik oddvojni okop, ki je na najvišji točki visok preko 3 metre. Na vzhodni in zahodni strani preide okop v ježi, ki se po krajšem poteku izklinita v pobočjih. Za okopom se v notranjosti širi raven plato. Na skrajnem severnem koncu obod naselja ni več ohranjen, iz rahlega preloma v konfiguraciji tal, pa je kljub temu mogoče razbrati, kje je nekoč potekal. Vhoda v naselje zgolj z opazovanjem terena ni mogoče ugotoviti.

Dosedanja raziskovanja: Naselje do leta 1991 še ni bilo raziskovano, čeprav ga je poznal že Pečnik.¹⁶ V literaturi je bil oddvojni okop zmotno interpretiran kot gomila.¹⁷

Sonda 1

Lega: Sondo, veliko 3 x 8 m, smo zakoličili na jugovzhodnem delu platoja. Tu je rob naselja najbolj

Sl. 9: Mastni hrib pri Škocjanu. Tloris naselja. M. = 1:2000.
Abb. 9: Mastni hrib bei Škocjan. Grundriß der Siedlung. M. = 1:2000.

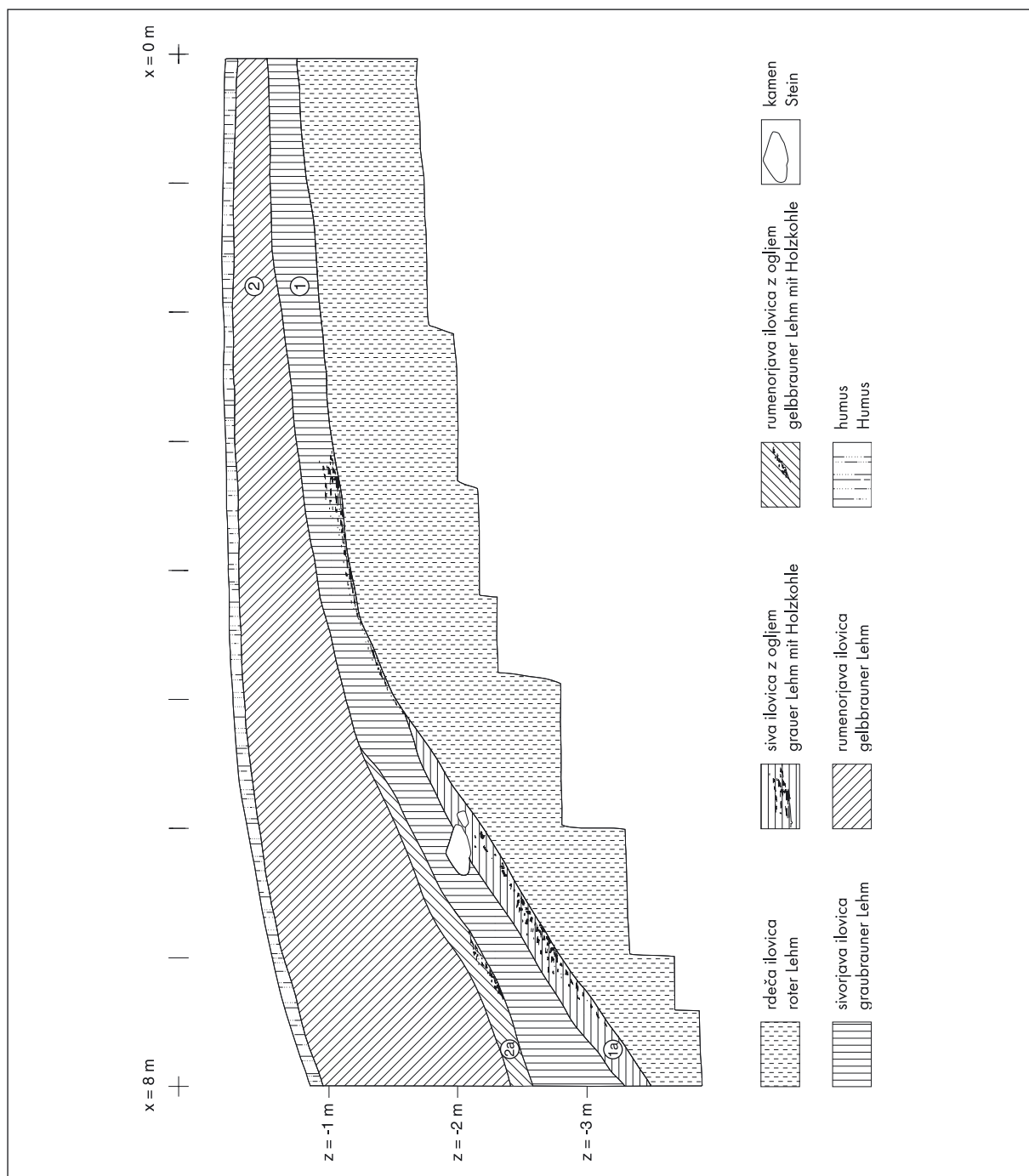
ohranjen. Sondo smo postavili pravokotno čez rob naselja, tako da smo presekali del brežine pod robom, rob in del notranjosti. Vrednosti x so naraščale iz notranjosti proti robu, vrednosti y pa od jugozahoda proti severovzhodu (sl. 9). Vse višine smo merili od iste točke, ki nima določene absolutne nadmorske višine. Kopali smo po 10-15 cm debelih režnjih.

Terenski izvidi: Stratigrafija najdišča je prikazana na risbi jugozahodnega profila (sl. 10). Od x = 5 m do x = 8 m leži na sterilni rdeči ilovici plast sive ilovice, v kateri je veliko oglja - plast 1a. Na x = 6 m sta v tej plasti dva kamna. V plasti ni bilo najdb.

Deloma na plasti 1a, deloma pa na sterilni rdeči ilovici leži vzdolž celotnega profila sivorjava ilovica - plast 1, ki predvsem od x = 0 m do x = 4,50 m vsebuje naselbinske ostanke. Na sestavljenem

¹⁶ Pečnik, (op. 2), 43.

¹⁷ A. Dular, *Prazgodovinska grobišča v okolici Vinjega vrha nad Belo cerkvijo*, Kat. in monogr. 26 (1991) 53.

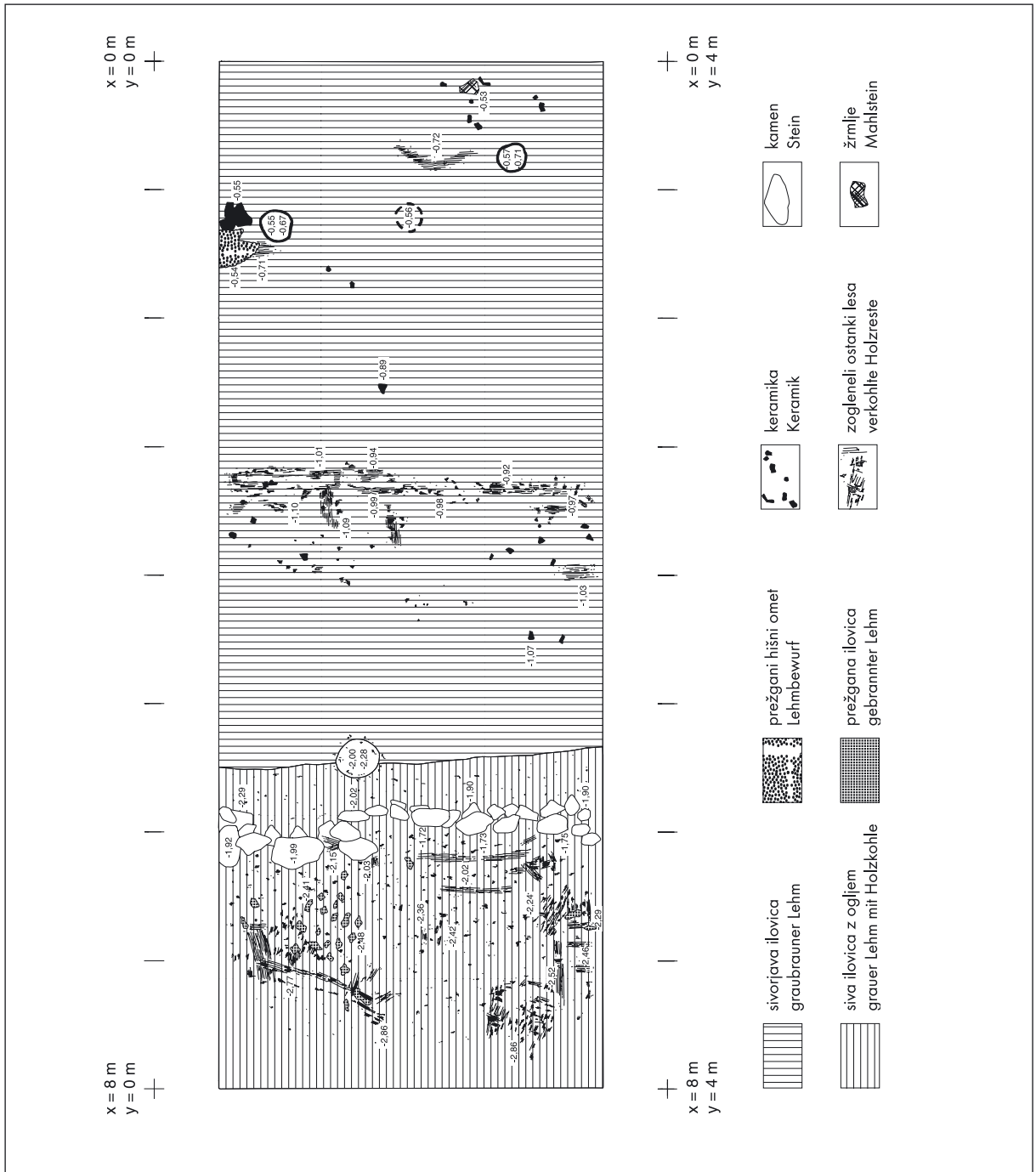
Sl. 10: Mastni hrib pri Škocjanu. Sonda 1, jugozahodni profil. M. = 1:50.

Abb. 10: Mastni hrib bei Škocjan. Schnitt 1, Südwestprofil. M. = 1:50.

planumu plasti 1 in 1a (sl. 11) so na tem območju lepo vidni ostanki zoglenelih brun oziroma desk, večja zaplata prežganega hišnega ometa z odtisi prepleta iz vej, del žrmelj (sl. 12) in odlomki keramike. Zelo verjetno gre za podrto steno v požaru uničene hiše.

Sočasno s hišo je bilo naselje obdano z leseno ograjo, ki je prav tako zgorela. Zgrajena je bila iz vertikalnih stojk (luknja za stojko na $x = 5,40$ m, $y = 1,60$ m z dnem na $z = -2,28$ m), ki so nosile leseno konstrukcijo, ki je zelo verjetno stala na dveh vrstah kamnov (sl. 13).¹⁸ Če je bila konstrukcija iz

¹⁸ Pri izkopavanju smo pričakovali tudi parno luknjo za stojko, vendar je ni bilo.

Sl. 11: Mastni hrib pri Škocjanu. Sonda 1, tloris površin plasti 1 in 1a. M = 1:50.

Abb. 11: Mastni hrib bei Škocjan. Schnitt 1, Flächenplan der Schichten 1 und 1a. M = 1:50.

brun, desk ali celo prepleta iz vej, je težko reči, dejstvo pa je, da je oglje po pobočju ležalo v dveh smereh: v smeri osi y in v smeri osi x.

Med $x = 5,40$ m in $x = 8$ m leži na plasti 1 rumenorjava ilovica s primešanimi drobcji oglja - plast 2a, v kateri ni bilo najdb. Deloma na njej, deloma na plasti 1 leži rumenorjava ilovica - plast 2. Na sestavljenem planumu plasti 2 in 2a (sl.

14) sta tudi dve luknji za stojki ($x = 0,80$ m, $y = 1,50$ m, z dnem na $z = -0,85$ m in $x = 2,20$ m, $y = 3,30$ m, z dnem na $z = -1,01$ m), ki sta bili vkopani v plast 1 in kažeta, da je tu stala hiša. V plasti 2 smo poleg odlomkov keramike našli tudi značilen hišni inventar, in sicer dele prenosne peči (t. 10: 24-29), dva vijčka (t. 10: 21,22) ter svitek (t. 10: 23).

Sl. 12: Mastni hrib pri Škocjanu. Sonda 1, žrmlje iz plasti 1.
Abb. 12: Mastni hrib bei Škocjan. Schnitt 1, Mahlstein aus der Schicht 1.

Naselje je tudi v tej fazi obdajala lesena ograja, ki je prav tako zgorela. Zogleneli lesni ostanki so v plasti 2a ležali v dveh smereh, približno pravokotno eni na druge.

Časovna opredelitev: Večina keramike je grobe in slabe kvalitete. Prevladujejo lonci, pitosi in latvice,

ki so večinoma žgani na oksidacijski način. Med kvalitetno keramiko velja izpostaviti lonec (t. 9: 13), latvici (t. 8: 1; 9: 4), skodeli s presegajočim ročajem (t. 11: 1,12) in odlomka ročajev (t. 8: 11,12).

Ornament na posodah je razmeroma pester. Najpogostejša so razčlenjena plastična rebra (t. 8: 2,7,8; 9: 8; 10: 2-16; 11: 3-8), ki pa kronološko niso občutljiva. Enako velja za gladka plastična rebra (t. 8: 6; 11: 9,10).

Naslednji motiv je vodoravno gladko rebro v kombinaciji z enojnimi (t. 9: 7; 11: 11) ali dvojnimi(?) girlandami (t. 10: 1). Za enojne girlande poznamo najbližjo in najboljšo analogijo iz uničenega naselja Staro Čiče-Gradišče pri Veliki Gorici. Keramika iz tega najdišča sodi v v horizont Ha B oziroma v skupino Velika Gorica.¹⁹ Na odlomku iz enote S II, ognjišče 38 iz Ormoža, je ta motiv izveden z razčlenjenimi rebri. To je ena od enot, ki opredeljujejo stopnjo Ormož II (Ha B3 in zgodnji Ha C).²⁰ Motiv enojnih girland v kombinaciji s plastičnimi bradavicami je poleg Ormoža²¹ znan še iz plasti 5 naselbine na Brinjevi gori (Ha B)²² in iz jame 17 v Rabelčji vasi.²³

Iz istega časa so tudi dvojne (npr. Ormož, S II, stavba 1a, ognjišče 6; S III, ognjišče 51)²⁴ in

Sl. 13: Mastni hrib pri Škocjanu. Sonda 1, jugovzhodni profil na x = 6 m.
Abb. 13: Mastni hrib bei Škocjan. Schnitt 1, südostprofil bei x = 6 m.

¹⁹ D. Balen-Letunić, Novi kasnobrončanodobni lokaliteti sa zagrebačkog područja, v: *Arheološka istaživanja u Zagrebu i zagrebačkoj regiji*, Izd. Hrv. arh. dr. 17 (1992) 15, sl. 8: 1.

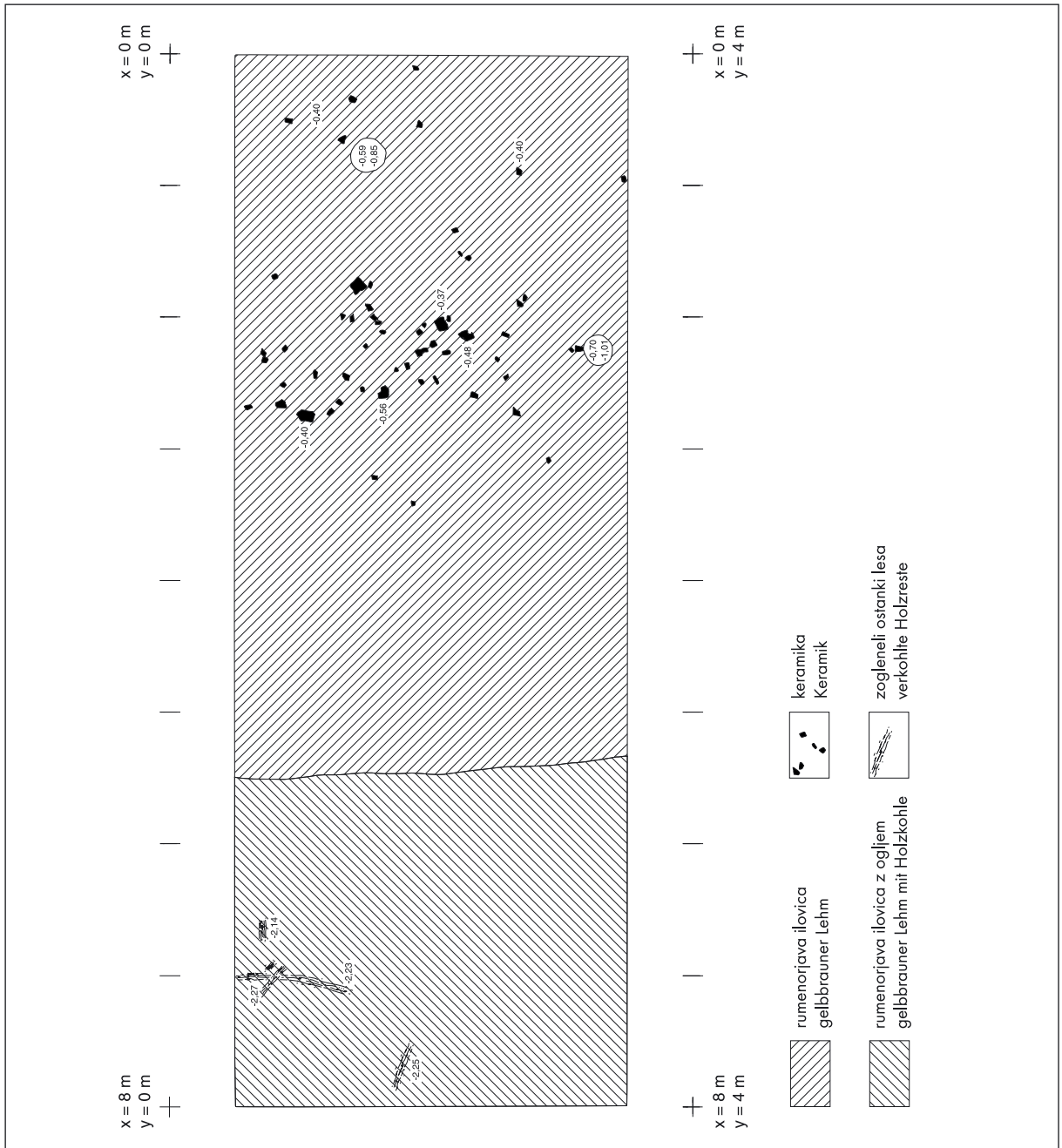
²⁰ B. Lamut, Kronološka skica prazgodovinske naselbine v Ormožu (Chronologische Skizze der vorgeschichtlichen Siedlung in Ormož), *Arh. vest.* 39-40, 1988-1989, 238 ss, op. 9b, t. 13: 1.

²¹ Ib., 238 ss, op. 9b, t. 9: 10; 17: 9; 21: 13.

²² D. Oman, Brinjeva gora - 1953, *Arh. vest.* 32, 1981, 147,150 s, t. 45: 11.

²³ M. Strmčnik-Gulič, Bronastodobni naselitveni kompleks v Rabelčji vasi na Ptuj (Bronzezeitliche Siedlungskomplex in Rabelčja vas auf Ptuj), *Arh. vest.* 39-40, 1988-1989, 156, t. 7: 7.

²⁴ Lamut, (op. 20), 238 ss, op. 9b, t. 12: 18; 14: 8.

Sl. 14: Mastni hrib pri Škocjanu. Sonda 1, tloris površin plasti 2 in 2a. M = 1:50.

Abb. 14: Mastni hrib bei Škocjan. Schnitt 1, Flächenplan der Schichten 2 und 2 a. M = 1:50.

trojne girlande (npr. Staro Čiče-Gradišče,²⁵ Gornja Radgona²⁶).

Po enkrat se pojavita še plastična bradavica (t. 10: 17) in vodoravni niz s prstom narejenih vtisov

(t. 8: 3). Podobni kosi so znani iz poznobronastodobnega Gradišča nad Gradiščem pri Trebnjem²⁷ in med keramiko iz prve plasti Cvingerja nad Koriti.²⁸

²⁵ P. Vojvoda, Staro Čiče-Gradišče, v: Zagreb prije Zagreba. Arheološka baština Zagreba od pretpovjesti do osnutka biskupije 1094. godine (Zagreb 1994) 94 s (št. 90).

²⁶ I. Šavel, Prazgodovinske naselbine v Pomurju (Murska Sobota 1994) 90 ss, pril. 49: 3.

²⁷ Dular et al., (op. 6), 82 ss, t. 19: 7-9.

²⁸ J. Dular, B. Križ, D. Svoljšak, S. Tecco Hvala, Prazgodovinska višinska naselja v Suhi krajini (Vorgeschichtliche Höhensiedlungen in der Suha krajina), Arh. vest. 46, 1995, 108, t. 10: 4.

Notranje fasetiranje loncev in pitosov (*t.* 8: 5) je prisotno na številnih poznobronastodobnih dolenjskih in belokranjskih najdiščih.²⁹

Jezičasti držaji (*t.* 8: 9; 10: 18) so znani npr. z Žempoha nad Ostrožnikom,³⁰ Kočnika nad Segonjami,³¹ Gradišča nad Gradiščem pri Trebnjem,³² Gradca nad Mihovim³³ in Makovca nad Zagorico pri Dobrniču.³⁴ Na Štajerskem so datirani v 9. in 8. stoletje pr. n. š.,³⁵ torej v čas, ko živijo tudi omenjena naselja.

Na luknje za stojke ograj so naleteli pri izkopavanjih naselij na Gradišču nad Gradiščem pri Trebnjem³⁶ in Križnem vrhu pri Belem Griču.³⁷ Na slednjem stojke zanesljivo niso stale v parihi. Naselji Makovec nad Zagorico pri Dobrniču³⁸ in Kočnik nad Segonjami (*sl.* 6) imata, tako kot Mastni hrib, na najlaže dostopnem mestu zemljen oddvojni okop. Tretja značilnost omenjenih najdišč je odsotnost kamnitih obzidij. Ker gre za sočasna najdišča, lahko za Mastni hrib v utrdbenemu smislu rečemo, da gre za poznobronastodobni tip naselja, ki ga je obdajala lesena ograja, kombinirana z zemljenim oddvojnimi nasipom.

Obe fazi na Mastnem hribu datiramo v pozno bronasto dobo (Ha B). V kakšnem časovnem zamiku sta si sledili, je v tem trenutku nemogoče reči. Morda bodo dale odgovor načrtovane analize oglja. Zelo verjetno je življenje na Mastnem hribu zamrlo pred nastopom železne dobe, saj nismo našli v naselju niti koščka železove žlindre.

Pavlin

Veliki Vinji vrh

Lega: Naselje je bilo postavljeno na Veliki Vinji vrh (392 m), ki zaradi dominantne lege odlično obvladuje bližnjo in daljno okolico. Vrh ima zelo strma pobočja, kar velja še posebej za vzhodno in jugozahodno stran, kjer doseže v grapi za vasjo Gradnje višinsko razliko čez 150 metrov. Pobočja

proti severu so nekoliko manj strma, vendar še vedno toliko nagnjena, da je vzpon proti vrhu dokaj težaven. Dostop je najlažji po grebenu s severozahoda in preko sedla na severovzhodu, koder je speljana na vrh tudi sedanja pot.

Sestava tal: Dolomitni apnenec.

Vegetacija: Njive, vinogradi, sadovnjaki in vrtovi.

Komunikacije: Naselje je dobro obvladovalovažno komunikacijo, ki je tekla ob reki Krki, kakor tudi pot proti severozahodu, kjer je po dolini Laknic zveza z Mirenko dolino in tamkajšnjimi železnodobnimi najdišči.

Opis: Naselje, ki je zaobjelo pretežni del prostranega Velikega Vinjega vrha, sodi med večje železnodobne poselitvene točke na Dolenjskem (*pril.* 1). Po obliki se je močno prilagodilo konfiguraciji terena. Obod je sklenjen in zelo jasen. V večjem delu je ohranjen kot rob terase, ki mu je moči zlahka slediti. To velja še posebej za vso severno stran naselja, kjer je terasa zelo prostrana. Deloma je obod spremenjen le pri Žibertovi domačiji, kjer sta ga poškodovala kolovoz in gradnja hleva. Južneje od tod pa postane rob zopet jasen in mu zlahka sledimo vse do nosatega podaljška, ki nosi ledinsko ime Nebesa. Na zahodni strani Nebes se terasa v prevoju izklini. Gradnja poti in obdelava tal za vinograde je na tem mestu obod povsem uničila, čeprav je skoraj gotovo, da je linija tekla prav po trasi sedanje poti, ki pelje do bližnje zidanice. Tik za zidanico je rob zopet dobro ohranjen, saj sta ježa in terasa za njo zelo izraziti. Vendar pa se tudi tu terasa po slabih petdesetih metrih izklini in izgubi v pobočju hriba. Vsa jugozahodna stran Vinjega vrha je namreč zelo strma, zato se nasip na tem mestu ni ohranil.

Pod cerkvijo postane ježa izrazitejša in s tem tudi rob jasnejši. Obod poteka skoraj natanko proti severu, vendar pa ga po slabih stotih metrih preseka glavna dovozna pot, ki pride z Orešja. Prav z gradnjo poti, kopanjem peska in ravnanjem zemljišča je bil na tem mestu nasip v celoti od-

²⁹ Žempoh nad Ostrožnikom, Dular, (op. 10), 104 s, t. 1: 2; Makovec nad Zagorico pri Dobrniču, ib., 104 s, t. 1: 10,13; Gradišče nad Gradiščem pri Trebnjem, ib., 104 s, t. 2: 5,10,11; Plešivica nad Drenjem, ib., 104 s, t. 3: 7-9; Gradec nad Mihovim, ib., 104 s, t. 4: 1,9,10; Semenič nad Gabrom pri Semiču, ib., 104 s, t. 4: 13,14; Gradišče nad Gorico, ib., 104 s, t. 5: 1-4; Sv. Križ nad Stražnjim vrhom, ib., 104 s, t. 5: 9; Veliki zjot pri Sečjem selu, ib., 104 s, t. 5: 12-14.

³⁰ Dular, (op. 10), t. 1: 3.

³¹ Ib., t. 3: 14.

³² Dular et al., (op. 6), t. 17: 1-11; 18: 2,4,5.

³³ Dular, (op. 10), t. 4: 3,6.

³⁴ Dular et al., (op. 28), t. 8: 4,5,8.

³⁵ Dular, (op. 10), 105.

³⁶ Dular et al., (op. 6), 82, 108, sl. 22.

³⁷ Dular, (op. 10), 105, sl. 52, pril. 7: B,C.

³⁸ Dular et al., (op. 28), 99 ss, sl. 11.

stranjen. Nadaljuje se šele pod bližnjo domačijo, od tu naprej pa poteka sklenjeno čez vso severno stran Vinjega vrha.

Kje je bil vhod v naselje, ni jasno. Glede na konfiguracijo terena in lego nekropol bi lahko predpostavljali, da jih je bilo več. V poštrev pridejo predvsem mesta, koder vodijo na vrh tudi sedanje poti, torej pri cerkvi, pri Žibertovi domačiji in na zahodnem delu Nebes. Žal so prav ta tri mesta močno spremenjena in vprašanje je, če so pod sedanjimi potmi ohranjene prazgodovinske ostaline.

Notranjost naselja na Vinjem vrhu je prostrana. Teren se namreč dvigne v dva blaga vrhova, med katerima je plitvo sedlo. Nagnjenost tal v smeri pro-ti jugovzhodu je zmerna in nudi obilo ugodnega poselitvenega prostora. Nekoliko močnejši naklon je opaziti le na skrajnem vzhodnem koncu naselja, kjer strmina kljub temu ni pretirano huda. Površina ima zaradi intenzivne izrabe tal (njive, vinogradi, sadovnjaki) precej spremenjeno obliko, zato se o notranji zasnovi naselja ne da veliko povedati. Prst je na obeh vrhovih dokaj tenka, debelejša plasti pa smemo zaradi izpiranja tal pričakovati zlasti na sedlu in terasah tik za robom naselja.

Leta 1972 je bil pri cerkvi sv. Jožefa na robu večjega vkopa opravljen zaščitni poseg, kjer so se v očiščenem profilu pokazali obrisi zidu, ki je bil, kot kaže, zgrajen v treh fazah. Najstarejšo fazo so tvorili veliki kamni, zloženi v širini 2,5 m. V drugi fazi je bil zid razširjen v notranjost za okoli 0,7 m, medtem ko so ostali zunanji frontni kamni obeh faz enotni. To drugo fazo prekriva gruščnata plast, na katero je bil postavljen zid, ki pa je bil v celoti pomaknjen navzven. Širina in zunanje lice te najmlajše (tretje faze) je nejasna, saj se zdi, da je bil zid v celoti porušen.³⁹

Intenzivna gradbena dejavnost v preteklosti je pripomogla k ugotovitvi, da se je prazgodovinsko naselje širilo tudi zunaj obzidja. Leta 1979 in 1980 so namreč pri širjenju ceste, ki pelje po zahodnem grebenu z Orešja na Vinji vrh, zadeli na več mestih na naselbinske ostaline, kot so keramika, hišni lep, kosti in oglje. Najdbe so bile številne zlasti na širokem zahodnem hrbtu tik pod utrjenim naseljem in sodijo tako v starejšo kot tudi mlajšo železno dobo.⁴⁰

Naselbina na Vinjem vrhu ima osrednjo lego tudi glede na pripadajoča grobišča. Ta so najštevilnejša

na zahodnem grebenu (gomile) in južnem pobočju (plane nekropole).

Dular

Sonda 1

Lega: Za sondo je bil izbran prostor na severnem robu naselja, kjer se obsežno in poravnano zaledje v izrazitem robu lomi v pobočje (*pril. 1*). Prostor je njivska površina, ostro zamejeni rob s pobočjem pa je porasel z drevjem in grmovjem. Sonda je bila 3 m široka in 12,5 m dolga, vendar pa začetna dva metra nista bila izkopana. Razdeljena je bila na mikrokvadrante (1 m x 1 m), izkopana pa po režnjih (1-10) z vmesnimi planumi (1-9). Izhodišče za izmero relativnih višin je bil mejnik na robu naselja, 17,2 m vzhodno od sonde, z nad-morsko višino 380 m.

Terenski izvidi: Sonda je zarezala v razgibane arheološke plasti in je segla do 3,2 m globoko. Razmerje in sosledje plasti ponazarjajo južni (*sl. 15: A*), del zahodnega (*sl. 15: B*) in predvsem vzhodni profil (*pril. 2: A*).

Na dnu sonde se vleče zbita rumena ilovica, ki predstavlja osnovo nekdanjega blago proti severu nagnjenega pobočja, v katerem je pri $x = 6,0$ m opaziti rahel prelom in pri $x = 7,5$ m vkopu podobno stopnico (*plast 1*).

Podlaga železnodobnemu obzidju in stavbam za njim je rjava ilovica z gruščem, ki je na risbi vzhodnega profila označena kot *plast 2*. Plast ni mrtvica, ampak nanos, saj se v njej ob drobcih oglja pojavljajo tudi fragmenti lončenih posod (*t. 12: 1-10*).

Med $x = 5$ m in $x = 8$ m smo s sondo prerezali obrambni sistem naselja in njegove ruševine, ki so bile močno nagnjene navzven po pobočju, zato je bilo moči določiti dimenzije posameznih zidov le v njihovih temeljnih legah.

Zid 1

Najstarejše obzidje (zid 1) je bilo postavljeno neposredno na plast 2, ki je pred tem niso poravnali.⁴¹ Vendar pa stojita obe njegovi fronti v jarkastih poglobitvah, za kateri pa ni jasno, če sta bili namerno izkopani. V večji in globlji jarek

³⁹ B. Teržan, A. Zwitter, Vinji Vrh nad Šmarjeto, *Var. spom.* 17-19/1, 1974, 193 s.

⁴⁰ B. Križ, Vinji Vrh, *Var. spom.* 24, 1982, 157 s.

⁴¹ Podobno postavljanje obzidja na pobočje brez izkopa poravnane stojišča je bilo ugotovljeno tudi na Cvingerju nad Virom pri Stični; cfr. D. Svoljšak, Sonde na jugozahodnem naselbinskem robu, v: S. Gabrovec, *Stična 1. Naselbinska izkopavanja*, Kat. in monogr. 28 (1994) 86.

Sl. 16: Veliki Vinji vrh. Podporni zid s severne strani.

Abb. 16: Veliki Vinji vrh. Stützmauer von Norden.

na notranji strani neraven, saj so iz njega štrleli različno dolgi kamni. V zidu je bil 0,35 m širok presledek, ki je imel zelo skrbno izdelani stranic. Vanje so vgradili enakomerno debele ploske lomljence. Podobna vrzel se je nakazovala tudi v vzhodnem profilu, tako da je razmak med njima znašal 2,0 m. Podporni zid je bil na vzhodni strani nagnjen in deloma tudi podrt proti notranjosti naselja, kjer je bil domnevno odprt bivalni prostor. Založen je bil z rjavo ilovnato zemljo (*plast 4*), ki ga je tudi prekrivala.

Hiša 1

Hišo opredeljujejo luknje za kole (*pril. 2: B*) in ruševine, ki so na risbi vzhodnega profila (*pril. 2: A*) označene kot *plast 3*. Luknje za kole so bile vko-pane v rjavo ilovnato zemljo, ki je prekrivala podporni zid. Bilo jih je sedem, njihova dna pa niso bila na isti globini. Zapolnjene so bile z rjavo zemljo, pomešano s koščki oglja, ometa in z manjšimi kamni. Obrisa dveh lukenj sta dobro vidna tudi v vzhodnem oziroma zahodnem profilu (*pril. 2: A* in *sl. 15: B*).

Ruševine hiše (*plast 3* na risbi vzhodnega profila) predstavlja mešanica sivorjave peščene zemlje in ostrorobega kamenja (vel. do 0,1 m), v katerem je precej koščkov oglja, glinastega ometa, živalskih kosti in fragmentov posod (*t. 12: 15-23* in *t. 13: 1-20*). Med lončenino so tudi deli glinastih svitkov in ročaj pekve, od orodij pa velja omeniti brusna kamna (*t. 13: 19,20*).

Zid 2

Novo obzidje (zid 2) je bilo postavljeno na ruševine starejšega zidu. Zunanja fronta se je ohranila v štirih vegastih legah ploščatih kamnov iz lokalnega apnenca, ki so bili veliki do 0,4 m x 0,8 m. Spodnja lega je bila močno nagnjena navzven in je deloma tudi zdrsnila po pobočju, čeprav je bilo njeno lice oprto na zemljen nasip (*pril. 2: C*). Zdrs je bil najmočnejši ob zahodnem profilu sonde, zato so na tem mestu pri gradnji druge lege uporabili lesen opornik. Zanj je bila v zidu prirejena reža, s svojim spodnjim koncem pa je segal v zemljen nasip. Z zunanje strani je bil zagozden z dvema manjšima kamnoma. Odprtina ohranjene reže meri 0,21 m x 0,24 m (*sl. 17*). Iz odnosa obeh leg kamnov zunanje fronte zidu lahko predpostavljamo, da je doživelo 2. obzidje temeljito popravilo.

Težje je določiti notranjo fronto zidu. Na območju, kjer bi jo morali pričakovati, smo namreč s sondo prerezali kup ruševin, ki je na risbi vzhodnega profila označen kot *plast 5*. V ruševinah je prevladovalo ploščato kamenje, rjava ilovnata zemlja in kamnit drobir, vmes pa so se pojavljale tudi lončene črepinje in živalske kosti. V tej groblji se je na liniji x = 6,4 m pokazala vegasta in ne povsem strnjena vrsta manjših kamnov, ki bi morda lahko predstavljali notranjo fronto 2. zidu (glej *pril. 2: C*). Na isti liniji sta namreč dva večja ploščata lomljenca vidna tudi v vzhodnem profilu (*pril. 2: A*). Zid bi bil potemtakem debel 2,1 m. Če pa so pri gradnji 2. zidu uporabili močno notranjo fronto 1. zidu, je

Sl. 17: Veliki Vinji vrh. Reža za opornik (pogled od zgoraj).

Abb. 17: Veliki Vinji vrh. Pfostenschlitz (Draufsicht).

bilo mlajše obzidje debelo 3,2 m. V tem primeru je zloženo kamenje v sredini zidu (na liniji x = 6,4 m) služilo kot razbremenjevalna opora.⁴²

Zid 2 je imel na zunanji, pobočni strani zemljeni oporni nasip, ki je bil debel 0,9 m. Na risbi vzhodnega profila je označen kot *plast* 6.

Hiša 2

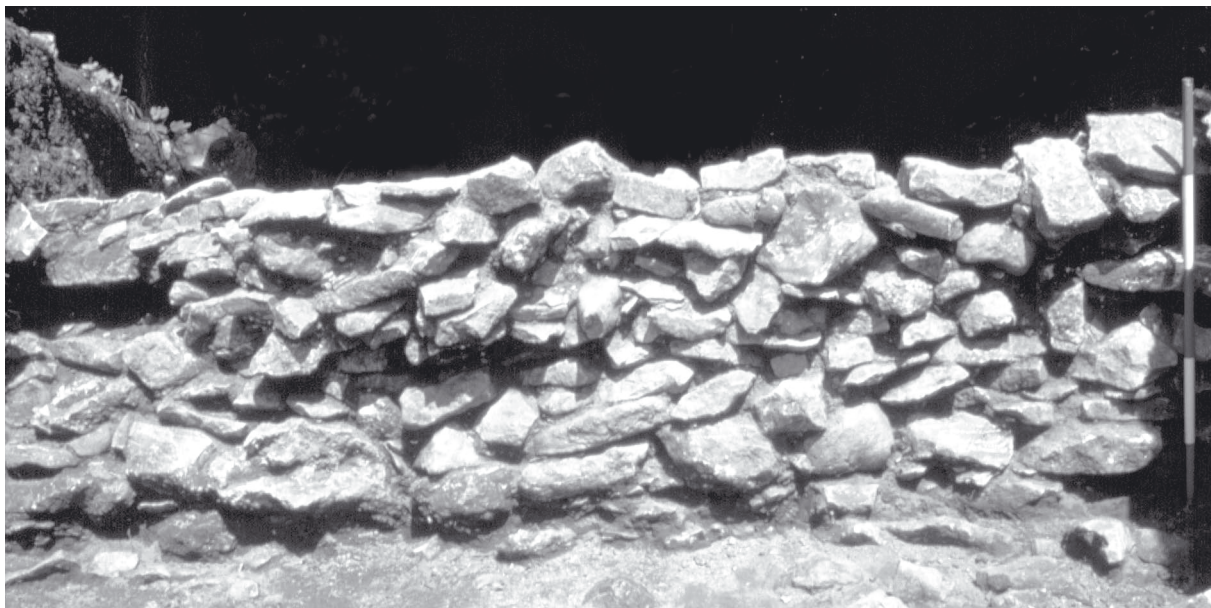
Hišo opredeljujejo temeljni kamni in njena ruševina, ki je na risbi vzhodnega profila označena kot *plast*

7. V ruševini je bil odkrit značilen hišni inventar: fragmenti posod, vretence, pekva, svitek in brusni kamen (*t. 14*: 4-13 in *t. 15*: 1-9). Vmes so ležali tudi zdrobljen stenski omet, oglje in živalske kosti. Vrsta temeljnih kamnov je bila odkrita le delno, in sicer v južnem profilu sonde (*sl. 15*: A). Temelj hiše je bil zgrajen iz velikih, zgoraj vzor-no poravnanih ploščatih lomljencev, ki so bili do 0,7 m dolgi in okoli 0,2 m debeli. Kamni so ležali na poravnani in deloma odstranjeni ruševini 1. hiše.

Zid 3

Podrtijo 2. zidu in njegov zemljeni nasip so pre-krivale ruševine, ki so na risbi vzhodnega profila označene kot *plast* 8. Segale so vse do konca sonde, pri čemer so prekrile manjšo suhozidno oviro (na liniji x = 11 m), ki je nismo do konca raziskali. Ruševine je sestavljala pepelnato siva zemlja, v kateri je bilo veliko kamenja pa tudi oglje in živalske kosti. Plast 8 se je od ruševin pod njo dobro ločila po barvi in sipki strukturi. Najdbe v plasti 8 so bile številne. Omenimo naj predvsem grobo izdelano lončenino, dele ognjiščnih kozic in bronasto palmetasto pasno spono (*t. 15*: 10-14 in *t. 16*: 1-20).

Zid 3 je bil postavljen na poravnano ruševino. Ker podlaga ni bila nosilna, so za njegovo osnovo najprej uporabili masivne kvadraste bloke (vel. do 0,7 m x 0,2 m), na katerih so iz ploščatih lomljencev

Sl. 18: Veliki Vinji vrh. Notranja fronta zidu 3.

Abb. 18: Veliki Vinji vrh. Innere Front der Mauer 3.

⁴² V profilu ob razširjeni poti iz vasi Orešje na Vinji Vrh je bil zid 1 širok 2,5 m, zid 2 pa 3,2 m. Cfr. Teržan, Zwitter, (op. 39), 193 s.

(lapor) in kamnov zgradili obe fronti zidu. Kamni so v lice zidu zloženi brez reda s sprotnim prilagajanjem (*sl. 18*). Polnilo med frontama (*plast 10*) je iz trdo nabite črne zemlje in drobnega kamenja. Vmes se tu in tam pojavljajo tudi odlomki keramike (*t. 19: 1-7*). Zid je širok 1,3 m. Bolje je ohranjen na notranji strani, kjer sega 0,85 m visoko, medtem ko je na zunanji strani visok 0,5 m.

Zid 3 prekriva ruševina, ki je na risbi vzhodnega profila označena kot *plast 9*. Tudi v njej je precej kamnitega drobirja in fragmentov keramike (*t. 17: 11-27* in *t. 18: 1-17*). Krovna plast je humus (*plast 11*).

Časovna opredelitev: Najdbe iz plasti 2 so skromne in jih ni mogoče precizneje časovno opredeliti (*t. 12: 1-10*). Težave so tudi z datacijo prvega in drugega zidu, saj v njihovem polnilu oziroma ruševini prav tako ni bilo oprijemljivejših najdb (*t. 14: 14-27*). Kolikor toliko trdna opora za datacijo zidu 1 je

le latvica z nažlebljenim ustjem iz plasti 2a (*t. 12: 12*), ki kaže, da je lahko bil v horizontu Stična še v uporabi.⁴³ Glede na stratigrafske odnose plasti je starohalštatski tudi podporni zid, medtem ko je datacija hiše 1 v to obdobje manj zanesljiva.

Zid 2 je mladohalštatski, preciznejša opredelitev pa ni mogoča. Mladohalštatska je tudi hiša 2, ki jo lahko glede na značilen inventar (npr. skleda gubanka in noga velikega ciborija - *t. 14: 4* in *t. 15: 7*) dobro uvrstimo v kačasti oziroma certoški horizont.⁴⁴

Zid 3 sodi v poznolatenski čas, saj stoji na plasti 8, ki jo lahko z bronasto palmetasto pasno spono (*t. 16: 1*) dobro datiramo v horizont Mokronog III a.⁴⁵ Med zanimivimi poznolatenskimi kosi naj omenimo še fragment poslikane skleda (*t. 19: 14*), ki je ležal v plasti 11.⁴⁶

Svoljšak

KATALOG

Stari grad pri Zagradu

Tabla 1

1. Frag. ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18415; lega: sonda 1; plast 1.

2. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj rjavočrna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18424; lega: sonda 1; plast 1.

3. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj rumenosiva; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; okras: odtisi kolesčka in vrezi pred žganjem; inv. št. P 18414; lega: sonda 1; plast 1.

4. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdeča; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; okras: odtisi kolesčka in vrezi pred žganjem; inv. št. P 18421; lega: sonda 1; plast 1.

5. Frag. ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18423; lega: sonda 1; plast 1.

6. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; inv. št. P 18426; lega: sonda 1; plast 1.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj temnorjava; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18416; lega: sonda 1; plast 1.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj svetlosiva; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; okras: odtisi kolesčka; inv. št. P 18419; lega: sonda 1; plast 1.

9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18425; lega: sonda 1; plast 1.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj temnorjava; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; okras: odtisi kolesčka; inv. št. P 18413; lega: sonda 1; plast 6.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj rumenosiva; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; okras: odtisi kolesčka in vrez pred žganjem; inv. št. P 18420; lega: sonda 1; plast 6.

12. Konica iz roženca obojestransko ploskovno retuširana; inv. št. P 18411; lega: sonda 1; plast 6.

Vihra nad Drago

Tabla 2

1. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenočrna, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18455; lega: sonda 1; plast 2.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj rdečesiva; površina gladka; sestava drobnorzna-ta; inv. št. P 18502; lega: sonda 1; plast 2.

3. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; opomba: primešan kvarcit; inv. št. P 18522; lega: sonda 1; plast 2.

4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnorzna-ta; inv. št. P 18533; lega: sonda 1; plast 2.

⁴³ Za latvice z žlebljenim ustjem cfr. J. Dular, *Halštatska keramika v Sloveniji*, Dela 1. razr. SAZU 23 (1982) 76.

⁴⁴ *Ib.*, 50 ss (ciboriji) in 73 s (sklede z nagubanimi rameni).

⁴⁵ D. Božič, Neues über Kontakte längs der Bernsteinstraße während der Spätlatènezeit, *Arh. vest.* 49, 1998, 148 s; id., Die Erforschung der Latènezeit in Slowenien seit Jahr 1964, *Arh. vest.* 50, 1999, 211.

⁴⁶ Za latensko slikano keramiko cfr. zbornik referatov: *La céramique peinte celtique dans son contexte européen*, Mémoire de la société archéologique champenoise 5 (1991).

5. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj temnorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18534; lega: sonda 1; plast 2.

6. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosiva, znotraj rjavosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vtisi; inv. št. P 18524; lega: sonda 1; plast 2.

7. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj rjavosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 18450; lega: sonda 1; plast 2.

8. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj črnosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 18523; lega: sonda 1; plast 2.

9. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18449; lega: sonda 1; plast 2.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj temnorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: metličenje; inv. št. P 18530; lega: sonda 1; plast 2.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj črnorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18456; lega: sonda 1; plast 2.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem in bela inkrustacija; inv. št. P 18483; lega: sonda 1; plast 2.

13. Frag. ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18454; lega: sonda 1; plast 2.

14. Frag. vijčka; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 18451; lega: sonda 1; plast 2.

15. Frag. brusa z luknjo; inv. št. P 18464; lega: sonda 1; plast 2.

16. Frag. rezila iz tufa; inv. št. P 18461; lega: sonda 1; plast 2.

17. Frag. rezila iz tufa; inv. št. P 18462; lega: sonda 1; plast 2.

18. Frag. rezila iz roženca; inv. št. P 18452; lega: sonda 1; plast 2.

19. Frag. koščene spatule; inv. št. P 18463; lega: sonda 1; plast 2.

Tabla 3

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: fasetiranje; inv. št. P 18487; lega: sonda 1; plast 3.

2. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavo-črna, znotraj temnorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: odtis koleščka; inv. št. P 18489; lega: sonda 1; plast 3.

3. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumena, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 18500; lega: sonda 1; plast 3.

4. Frag. skodelice z izlivom; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 18467; lega: sonda 1; plast 3.

5. Frag. rezila iz tufa; inv. št. P 18482; lega: sonda 1; plast 3.

6. Frag. rezila iz roženca; inv. št. P 18481; lega: sonda 1; plast 3.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 18497; lega: sonda 1; plast 3.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18490; lega: sonda 1; plast 3.

9. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18499; lega: sonda 1; plast 3.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18486; lega: sonda 1; plast 3.

11. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 18428; lega: sonda 1; plast 4.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez in vbodi pred žganjem; inv. št. P 18466; lega: sonda 1; plast 4.

13. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 18437; lega: sonda 1; plast 4.

14. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro in bradavica; inv. št. P 18441; lega: sonda 1; plast 4.

15. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj črnorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 18434; lega: sonda 1; plast 4.

16. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumena, znotraj rdečerjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 18445; lega: sonda 1; plast 4.

17. Frag. bronaste noža; inv. št. P 18444; lega: sonda 1; plast 4.

18. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrez pred žganjem; inv. št. P 18446; lega: sonda 1; plast 4.

Kočnik nad Segonjami

Tabla 4

1. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj svetlosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21455; lega: sonda 1; plast 2.

2. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerumena, znotraj rdečesiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21456; lega: sonda 1; plast 2.

3. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 21485; lega: sonda 1; plast 4.

4. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumena, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21487; lega: sonda 1; plast 4.

5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21466; lega: sonda 1; plast 5.

6. Frag. ustja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 21477; lega: sonda 1; plast 5.

7. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj rumenosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 21457; lega: sonda 1; plast 5.

8. Frag. lonca; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 21467; lega: sonda 1; plast 5.

9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivordeča, znotraj rdeča; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 21476; lega: sonda 1; plast 5.

10. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosiva, znotraj svetlosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 21462; lega: sonda 1; plast 5.

11. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumena, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21469; lega: sonda 1; plast 5.

12. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumena, znotraj svetlosiva; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21483; lega: sonda 1; plast 5.

13. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21450; lega: sonda 1; plast 5.

Tabla 5

1. Frag. cedila; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjavočrna; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21480; lega: sonda 1; plast 5.

2. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerumena, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21460; lega: sonda 1; plast 5.

3. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosiva, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21468; lega: sonda 1; plast 5.

4. Frag. ročaja pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21452; lega: sonda 1; plast 5.

5. Frag. ročaja pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21472; lega: sonda 1; plast 5.

6. Frag. ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumena, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21461; lega: sonda 1; plast 5.

7. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenordeča; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21474; lega: sonda 1; plast 5.

8. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21465; lega: sonda 1; plast 5.

9. Frag. držaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21473; lega: sonda 1; plast 5.

10. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj sivočrna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21454; lega: sonda 1; plast 5.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj svetlorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21451; lega: sonda 1; plast 5.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21475; lega: sonda 1; plast 5.

13. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj rdečerumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21448; lega: sonda 1; plast 5.

14. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerumena, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21459; lega: sonda 1; plast 5.

15. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21463; lega: sonda 1; plast 5.

16. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj svetlorumena; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; okras: vtisi nohta; inv. št. P 21478; lega: sonda 1; plast 5.

17. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnnozrnata; okras: vrez po žganju; inv. št. P 21479; lega: sonda 1; plast 5.

Gradec pod Otavnikom

Tabla 6

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21418; lega: sonda 1; humus.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21415; lega: sonda 1; humus.

3. Frag. ustja; izdelan na vretenu; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnnozrnata; okras: zelena glazura; opomba: pozna antika; inv. št. P 21413; lega: sonda 1; humus.

4. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rjavosiva; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 21417; lega: sonda 1; humus.

5. Frag. bronastega zvonca; inv. št. P 21420; lega: sonda 2; humus.

6. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21419; lega: sonda 2; humus.

7. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21424; lega: sonda 2; plast 1.

8. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21423; lega: sonda 2; plast 1.

9. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečesiva, znotraj rdečesiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21421; lega: sonda 2; plast 1.

Tabla 7

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečesiva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21434; lega: SV pobočje; površinska najdba.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumeno-rdeča, znotraj rumenosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21427; lega: JZ pobočje; površinska najdba.

3. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21429; lega: JZ pobočje; površinska najdba.

4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21435; lega: SV pobočje; površinska najdba.

5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavočrna, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21438; lega: SV pobočje; površinska najdba.

6. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 21428; lega: JZ pobočje; površinska najdba.

7. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: raze na notranji strani; inv. št. P 21442; lega: SV pobočje; površinska najdba.

8. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjavosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21430; lega: JZ pobočje; površinska najdba.

9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosiva, znotraj svetlosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata, porozna; inv. št. P 21441; lega: SV pobočje; površinska najdba.

10. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 21443; lega: SV pobočje; površinska najdba.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj rdečerumena; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: barbotin, razvlečen s prsti; inv. št. P 21432; lega: JZ pobočje; površinska najdba.

Mastni hrib pri Škocjanu*Tabla 8*

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata, zelo kvalitetna; inv. št. P 19145; lega: sonda 1; plast 1.
2. Frag. ostenja in dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19132; lega: sonda 1; plast 1.
3. Frag. ostenja in dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: s prstom narejeni vtisi; inv. št. P 19138; lega: sonda 1; plast 1.
4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rdečerjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19149; lega: sonda 1; plast 1.
5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: fasetiranje; inv. št. P 19146; lega: sonda 1; plast 1.
6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: izvlčeno rebro; inv. št. P 19143; lega: sonda 1; plast 1.
7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19139; lega: sonda 1; plast 1.
8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19142; lega: sonda 1; plast 1.
9. Držaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19123; lega: sonda 1; plast 1.
10. Frag. ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rdeča; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19140; lega: sonda 1; plast 1.
11. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19150; lega: sonda 1; plast 1.
12. Frag. ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata, zelo kvalitetna; inv. št. P 19141; lega: sonda 1; plast 1.
13. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19160; lega: sonda 1; plast 1.
14. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19147; lega: sonda 1; plast 1.
15. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19133; lega: sonda 1; plast 1.
16. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj siva, rdečerjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19149 a; lega: sonda 1; plast 2.
17. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivočrna; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19155; lega: sonda 1; plast 2.
18. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19074; lega: sonda 1; plast 2.
19. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19121; lega: sonda 1; plast 2.
20. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19153; lega: sonda 1; plast 2.
21. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19077; lega: sonda 1; plast 2.

22. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19152; lega: sonda 1; plast 2.

23. Frag. brusa ali kalupa; inv. št. P 19069; lega: sonda 1; plast 2.

Tabla 9

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19137; lega: sonda 1; plast 2.
2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19107; lega: sonda 1; plast 2.
3. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19115; lega: sonda 1; plast 2.
4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata, zelo kvalitetna; inv. št. P 19125; lega: sonda 1; plast 2.
5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19067; lega: sonda 1; plast 2.
6. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 19113; lega: sonda 1; plast 2.
7. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno rebro v obliki enojne girlande; inv. št. P 19136; lega: sonda 1; plast 2.
8. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19148 a; lega: sonda 1; plast 2.
9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivočrna; inv. št. P 19135; lega: sonda 1; plast 2.
10. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rdečerjava, siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19108 a, b; lega: sonda 1; plast 2.
11. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava, siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19110; lega: sonda 1; plast 2.
12. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19070; lega: sonda 1; plast 2.
13. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina gladka; sestava drobnozrnata, zelo kvalitetna; inv. št. P 19114; lega: sonda 1; plast 2.
14. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 19084; lega: sonda 1; plast 2.

Tabla 10

1. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno rebro v obliki dvojne girlande; inv. št. P 19081; lega: sonda 1; plast 2.
2. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19082; lega: sonda 1; plast 2.
3. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rozarumena, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19075; lega: sonda 1; plast 2.
4. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumen, znotraj rumena; površina hrapava; sestava drobnozrnata;

okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19118; lega: sonda 1; plast 2.

5. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj roza-rdeča, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19117; lega: sonda 1; plast 2.

6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorumena; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19079; lega: sonda 1; plast 2.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19154; lega: sonda 1; plast 2.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19116; lega: sonda 1; plast 2.

9. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdeča, znotraj rjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19128; lega: sonda 1; plast 2.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19073; lega: sonda 1; plast 2.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj sivočrna; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19078; lega: sonda 1; plast 2.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19109; lega: sonda 1; plast 2.

13. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19076; lega: sonda 1; plast 2.

14. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19083; lega: sonda 1; plast 2.

15. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rumenorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19158; lega: sonda 1; plast 2.

16. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19085; lega: sonda 1; plast 2.

17. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rumenorjava, siva; površina gladka; sestava drobozrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 19086; lega: sonda 1; plast 2.

18. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivordeča, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobozrnata; inv. št. P 19119; lega: sonda 1; plast 2.

19. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva; površina hrapava; sestava drobozrnata; opomba: v ognju; inv. št. P 19157; lega: sonda 1; plast 2.

20. Frag. ostenja z nastavkom za ročaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; inv. št. P 19129; lega: sonda 1; plast 2.

21. Vijček; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; inv. št. P 19126; lega: sonda 1; plast 2.

22. Frag. vijčka; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva; površina hrapava; sestava drobozrnata; inv. št. P 19072; lega: sonda 1; plast 2.

23. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivo-rdeča; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 19159; lega: sonda 1; plast 2.

24. Frag. prenosne peči; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19131 d; lega: sonda 1; plast 2.

25. Frag. prenosne peči; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19131 f; lega: sonda 1; plast 2.

26. Frag. prenosne peči; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19131 č; lega: sonda 1; plast 2.

27. Frag. prenosne peči; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19131 b; lega: sonda 1; plast 2.

28. Frag. prenosne peči; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19131 a; lega: sonda 1; plast 2.

29. Frag. prenosne peči; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19112; lega: sonda 1; plast 2.

Tabla 11

1. Frag. ustja znastavkom za ročaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 19088; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava drobozrnata; inv. št. P 19099; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

3. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19089; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

4. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19102; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

5. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19106; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj siva; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19094; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rdečerjava, siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19091; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 19101; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

9. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno rebro; inv. št. P 19156; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivočrna; površina hrapava; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno rebro; inv. št. P 19095; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava drobozrnata, porozna; okras: nalepljeno rebro; inv. št. P 19124; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

12. Frag. ustja z nastavkom za ročaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobozrnata, zelo kvalitetna; inv. št. P 19151; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

13. Frag. ostenja z nastavkom za ročaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj sivočrna; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 19098; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

14. Frag. ročaja pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 19103; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

15. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 19100; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

16. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 19134; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

17. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 19090; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

18. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19093; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

19. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 19120; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

20. Kamnita puščica; inv. št. P 19087; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

21. Frag. brusni kamen; inv. št. P 19122; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

22. Frag. brusni kamen ?; inv. št. P 19092; lega: sonda 1; plast 1 ali 2.

Veliki Vinji vrh

Tabla 12

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosivorjava, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20281; lega: sonda 1; plast 2.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj črnorjava; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20325; lega: sonda 1; plast 2.

3. Frag. ustjaz nastavkom za držaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorumenkasta, znotraj siva; površina gladka, glajena; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20280; lega: sonda 1; plast 2.

4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črnorjava; površina gladka, glajena; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20243; lega: sonda 1; plast 2.

5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosivorjava, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20242; lega: sonda 1; plast 2.

6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20282; lega: sonda 1; plast 2.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj sivočrna; površina glajena; sestava drobnnozrnata; okras: nalepka; inv. št. P 20274; lega: sonda 1; plast 2.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava in temnosiva, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepka; inv. št. P 20245; lega: sonda 1; plast 2.

9. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj rumenorjava; površina glajena; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20253; lega: sonda 1; plast 2.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20273; lega: sonda 1; plast 2.

11. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj črnosiva; površina gladka; sestava drobnnozrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20292; lega: sonda 1; plast 2a.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črnosiva; površina glajena; sestava drobnnozrnata; okras: poševne plitve kanelure; inv. št. P 20295; lega: sonda 1; plast 2a.

13. Vijček; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20291; lega: sonda 1; plast 2a.

14. Vijček; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20279; lega: sonda 1; plast 2a.

15. Frag. bron. žice; inv. št. P 20318; lega: sonda 1; plast 3.

16. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva, znotraj rumenooranžna; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20321; lega: sonda 1; plast 3.

17. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnnozrnata; okras: fasetiranje; inv. št. P 20319; lega: sonda 1; plast 3.

18. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20316; lega: sonda 1; plast 3.

19. Frag. ustja in ostenja z ročajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20127; lega: sonda 1; plast 3.

20. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20190; lega: sonda 1; plast 3.

21. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj temnorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20136; lega: sonda 1; plast 3.

22. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj črnosiva; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20147; lega: sonda 1; plast 3.

23. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjavordeča, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; opomba: v ognju; inv. št. P 20129; lega: sonda 1; plast 3.

Tabla 13

1. Frag. ročaja pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: globok žleb po sredini ročaja; inv. št. P 20196; lega: sonda 1; plast 3.

2. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosivorjava; površina gladka; sestava drobnnozrnata; inv. št. P 20194; lega: sonda 1; plast 3.

3. Frag. noge; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20195; lega: sonda 1; plast 3.

4. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20198; lega: sonda 1; plast 3.

5. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenkastordečesiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20197; lega: sonda 1; plast 3.

6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj temnosivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20200; lega: sonda 1; plast 3.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20150; lega: sonda 1; plast 3.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosivorjava, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepljeni rebri in bradavica; inv. št. P 20155; lega: sonda 1; plast 3.

9. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20141; lega: sonda 1; plast 3.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20142; lega: sonda 1; plast 3.

11. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20146; lega: sonda 1; plast 3.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; okras: plitvi žlebi; inv. št. P 20323; lega: sonda 1; plast 3.

13. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj črnosiva; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno rebro in bradavici; inv. št. P 20192; lega: sonda 1; plast 3.

14. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj rjavosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20144; lega: sonda 1; plast 3.

15. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj črnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20143; lega: sonda 1; plast 3.

16. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj temnočrnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; opomba: v ognju; inv. št. P 20134; lega: sonda 1; plast 3.

17. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj oranžna, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20191; lega: sonda 1; plast 3.

18. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; okras: gubanje; inv. št. P 20145; lega: sonda 1; plast 3.

19. Frag. brusni kamen; inv. št. P 20201; lega: sonda 1; plast 3.

20. Frag. brusni kamen; opomba: preluknjan; inv. št. P 20156; lega: sonda 1; plast 3.

Tabla 14

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20255; lega: sonda 1; plast 4.

2. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivo-rdečerja, znotraj svetlosivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno rebro; opomba: v ognju; inv. št. P 20205; lega: sonda 1; plast 4.

3. Sekirica iz serpentina; inv. št. P 20256; lega: sonda 1; plast 4.

4. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnazrnata; okras: gubanje; inv. št. P 20000; lega: sonda 1; plast 7.

5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivooranžna, znotraj sivooranžna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20095; lega: sonda 1; plast 7.

6. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20040; lega: sonda 1; plast 7.

7. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina gladka, glajena; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20087; lega: sonda 1; plast 7.

8. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj oranžna; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20037; lega: sonda 1; plast 7.

9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20036; lega: sonda 1; plast 7.

10. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnazrnata; okras: izvlečena bradavica; inv. št. P 20001; lega: sonda 1; plast 7.

11. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka; sestava drobnazrnata; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20041; lega: sonda 1; plast 7.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj rjava; površina gladka, hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepka; inv. št. P 20096; lega: sonda 1; plast 7.

13. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina gladka, glajena; sestava drobnazrnata; okras: nalepljeni rebri; inv. št. P 20089; lega: sonda 1; plast 7.

14. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj črnorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20207; lega: sonda 1; plast 5.

15. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj sivočrna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20106; lega: sonda 1; plast 5.

16. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20157; lega: sonda 1; plast 5.

17. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20105; lega: sonda 1; plast 5.

18. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20259; lega: sonda 1; plast 5.

19. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20212; lega: sonda 1; plast 5.

20. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj črna; površina glajena; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20264; lega: sonda 1; plast 5.

21. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosivočrna, znotraj svetlorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20258; lega: sonda 1; plast 5.

22. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj rumenosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepka; opomba: v ognju; inv. št. P 20214; lega: sonda 1; plast 5.

23. Frag. ročaja pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20159; lega: sonda 1; plast 5.

24. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerja, znotraj rdečerja; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20215; lega: sonda 1; plast 5.

25. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepka; inv. št. P 20110; lega: sonda 1; plast 5.

26. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavo-rdeča, znotraj temnosivorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepka; inv. št. P 20111; lega: sonda 1; plast 5.

27. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; opomba: sledovi glajenja; inv. št. P 20112; lega: sonda 1; plast 5.

Tabla 15

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavordeča, znotraj rjavordeča; površina gladka; sestava drobnazrnata; okras: razčlenjeno ustje; inv. št. P 20094; lega: sonda 1; plast 7.

2. Frag. ostenja z razčlenjenim držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, siva, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20100; lega: sonda 1; plast 7.

3. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rumenosiva; površina hrapava; sestava porozna; inv. št. P 20032; lega: sonda 1; plast 7.

4. Frag. ročaja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna; površina gladka; sestava drobnazrnata; inv. št. P 20033; lega: sonda 1; plast 7.

5. Frag. brusni kamen; inv. št. P 20031; lega: sonda 1; plast 7.

6. Frag. ročaj pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: kratki globoki vrezi na zgornjih robovih; inv. št. P 20043; lega: sonda 1; plast 7.

7. Frag. noge; izdelan prostoročno in dodelan na vretenu; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava drobozrnata; okras: rdeče črno barvan; inv. št. P 20035; lega: sonda 1; plast 7.

8. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavoredeča; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20044; lega: sonda 1; plast 7.

9. Vijček; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: vbodi; inv. št. P 20034; lega: sonda 1; plast 7.

10. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunanaj siva, znotraj sivorumen; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: vbodi; inv. št. P 20374 a; lega: sonda 1; plast 8.

11. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj sivorumen; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: vtisi; inv. št. P 20374 b; lega: sonda 1; plast 8.

12. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20367; lega: sonda 1; plast 8.

13. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20367; lega: sonda 1; plast 8.

14. Frag. ognjiščne kozice; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20370; lega: sonda 1; plast 8.

Tabla 16

1. Bronasta pasna spona; inv. št. P 20296; lega: sonda 1; plast 8.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj rjavočrna; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20290; lega: sonda 1; plast 8.

3. Frag. ustja; izdelan prostoročno in dodelan na vretenu; barva: zunaj sivorjava, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20331; lega: sonda 1; plast 8.

4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20332; lega: sonda 1; plast 8.

5. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; črn premaz na notranji strani (?); inv. št. P 20330; lega: sonda 1; plast 8.

6. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: grobo glavničenje; inv. št. P 20326; lega: sonda 1; plast 8.

7. Frag. dna; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20336; lega: sonda 1; plast 8.

8. Frag. pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20312; lega: sonda 1; plast 8.

9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20334; lega: sonda 1; plast 8.

10. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20309 - 20311; lega: sonda 1; plast 8.

11. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20342; lega: sonda 1; plast 8.

12. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20341; lega: sonda 1; plast 8.

13. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20350; lega: sonda 1; plast 8.

14. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20333; lega: sonda 1; plast 8.

15. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20335; lega: sonda 1; plast 8.

16. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20359; lega: sonda 1; plast 8.

17. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20347; lega: sonda 1; plast 8.

18. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20349; lega: sonda 1; plast 8.

19. Frag. ustja in ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj črnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20328; lega: sonda 1; plast 8.

20. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj rumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; črn premaz na notranji strani; okras: nalepljena bradavica; inv. št. P 20327; lega: sonda 1; plast 8.

Tabla 17

1. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20164; lega: sonda 1; plast 8 a.

2. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlosivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20163; lega: sonda 1; plast 8 a.

3. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20224; lega: sonda 1; plast 8 a.

4. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20221; lega: sonda 1; plast 8 a.

5. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20162; lega: sonda 1; plast 8 a.

6. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: z vtisi razčlenjeno ustje; inv. št. P 20165; lega: sonda 1; plast 8 a.

7. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro in nalepljena bradavica; inv. št. P 20225; lega: sonda 1; plast 8 a.

8. Frag. ročaja pekve; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20167; lega: sonda 1; plast 8 a.

9. Frag. razčlenjene noge; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20220; lega: sonda 1; plast 8 a.

10. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20226; lega: sonda 1; plast 8 a.

11. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj oranžnorjava; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20070; lega: sonda 1; plast 9.

12. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20174; lega: sonda 1; plast 9.

13. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20219; lega: sonda 1; plast 9.

14. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20173; lega: sonda 1; plast 9.

15. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj oranžnosiva, znotraj oranžna; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20172; lega: sonda 1; plast 9.

16. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj oranžnosiva, znotraj sivooranžna; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20074; lega: sonda 1; plast 9.

17. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20084; lega: sonda 1; plast 9.

18. Frag. pladnja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj temnorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20227; lega: sonda 1; plast 9.

19. Frag. pokrova; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosivorjava, znotraj črnosiva; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20175; lega: sonda 1; plast 9.

20. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdeča, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: plitvi vtisi; inv. št. P 20161; lega: sonda 1; plast 9.

21. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20045; lega: sonda 1; plast 9.

22. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črna, znotraj sivočrna; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20059; lega: sonda 1; plast 9.

23. Frag. ostenja; izdelan na vretenu; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20075; lega: sonda 1; plast 9.

24. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivočrna, znotraj svetlosivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20230; lega: sonda 1; plast 9.

25. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj temnorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20078; lega: sonda 1; plast 9.

26. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20272; lega: sonda 1; plast 9.

27. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20238; lega: sonda 1; plast 9.

Tabla 18

1. Frag. ustja; izdelan prostoročno in dodelan na vretenu; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava drobnozrnata; opomba: grafitirana (?); inv. št. P 20180; lega: sonda 1; plast 9.

2. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno in dodelan na vretenu; barva: zunaj sivorjava, znotraj svetlosivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20171; lega: sonda 1; plast 9.

3. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20068; lega: sonda 1; plast 9.

4. Frag. dna; izdelan na vretenu; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20122; lega: sonda 1; plast 9.

5. Frag. dna; izdelan na vretenu; barva: zunaj svetlorjava in siva, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20176; lega: sonda 1; plast 9.

6. Frag. dna; izdelan na vretenu; barva: zunaj svetlorjava, znotraj sivorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: vrezi (?); inv. št. P 20085; lega: sonda 1; plast 9.

7. Frag. ometa; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20050; lega: sonda 1; plast 9.

8. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno rebro; inv. št. P 20080; lega: sonda 1; plast 9.

9. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnosiva, znotraj rumenorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20046; lega: sonda 1; plast 9.

10. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata, porozna; inv. št. P 20073; lega: sonda 1; plast 9.

11. Frag. ročaja pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: plitev žleb; inv. št. P 20086; lega: sonda 1; plast 9.

12. Frag. ročaja pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; črn premaz na zunanji strani in po robu; inv. št. P 20233; lega: sonda 1; plast 9.

13. Frag. pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20183; lega: sonda 1; plast 9.

14. Frag. pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20051; lega: sonda 1; plast 9.

15. Frag. brusni kamen; inv. št. P 20079; lega: sonda 1; plast 9.

16. Frag. brusni kamen; inv. št. P 20241; lega: sonda 1; plast 9.

17. Frag. brusni kamen; inv. št. P 20178; lega: sonda 1; plast 9.

Tabla 19

1. Frag. ustja in ostenja; izdelan na vretenu; barva: zunaj svetlorjava, znotraj siva; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: izvlečeno rebro; inv. št. P 20188; lega: sonda 1; plast 10.

2. Frag. ustja in ostenja; izdelan na vretenu; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: plitvo žlebljenje in izvlečeno rebro; inv. št. P 20184; lega: sonda 1; plast 10.

3. Frag. dna; izdelan na vretenu; barva: zunaj oranžna, znotraj oranžna; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20234; lega: sonda 1; plast 10.

4. Frag. ustja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20302; lega: sonda 1; plast 10.

5. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj svetlorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20187; lega: sonda 1; plast 10.

6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno in dodelan na vretenu; barva: zunaj sivorjava, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20303; lega: sonda 1; plast 10.

7. Frag. ostenja; izdelan prostoročno in dodelan na vretenu; barva: zunaj črnosiva, znotraj sivorjava; površina hrapava; sestava drobnozrnata; okras: glavničenje; inv. št. P 20304; lega: sonda 1; plast 10.

8. Frag. železni nož; inv. št. P 20014; lega: sonda 1; plast 11.

9. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj siva, znotraj siva; površina hrapava; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20019; lega: sonda 1; plast 11.

10. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava, znotraj rdečerjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20025; lega: sonda 1; plast 11.

11. Frag. ustja; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava, znotraj črnorjava; površina gladka; sestava drobnozrnata; inv. št. P 20020; lega: sonda 1; plast 11.

12. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobozrnata; okras: nalepka; inv. št. P 20021; lega: sonda 1; plast 11.

13. Frag. ostenja z držajem; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava in siva, znotraj siva; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20015; lega: sonda 1; plast 11.

14. Frag. krožnika; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlosiva, znotraj svetlosiva; površina gladka; sestava drobozrnata; okras: rjavo barvan; inv. št. P 20093; lega: sonda 1; plast 11.

15. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj oranžna; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20010; lega: sonda 1; plast 11.

16. Frag. ročaja pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata, porozna; inv. št. P 20022; lega: sonda 1; plast 11.

17. Frag. ročaja pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj črnorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20018; lega: sonda 1; plast 11.

Tabla 20

1. Frag. bronaste trakaste fibule; inv. št. P 20376; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

2. Bronast nesklenjen obroček (člen verižice ?); inv. št. P 20378; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

3. Frag. bronaste pločevine z zakovico; inv. št. P 20377; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

4. Frag. brona; inv. št. P 20380; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

5. Frag. ustja in ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina gladka, glajena; sestava drobozrnata; inv. št. P 20387; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

6. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnorjava, znotraj temnorjava; površina gladka; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20394; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

7. Frag. pladenj; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20388; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

8. Vijček; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina

gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20382; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

9. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjavosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20384; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

10. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj oranžnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20386; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

11. Frag. svitka; izdelan prostoročno; barva: zunaj oranžnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; inv. št. P 20385; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

12. Frag. ročaja pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj svetlorumenorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: vtisi; inv. št. P 20405; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

13. Frag. ročaja pekke; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: plitev žleb in izvlečeni bradavici; inv. št. P 20406; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

14. Frag. ostenja z nastavkom za ročaj; izdelan prostoročno; barva: zunaj temnosiva, znotraj temnosiva; površina gladka; sestava drobozrnata; inv. št. P 20402; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

15. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20395; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

16. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rdečerjava, znotraj temnosiva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20396; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

17. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava, znotraj rjava; površina gladka; sestava drobozrnata; okras: nalepljeno razčlenjeno rebro; inv. št. P 20398; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

18. Frag. ostenja; izdelan prostoročno; barva: zunaj sivorjava, znotraj siva; površina hrapava; sestava grobozrnata; okras: polmesečasta nalepka; opomba: v ognju; inv. št. P 20399; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

19. Frag. uteži; izdelan prostoročno; barva: zunaj rjava; površina gladka; sestava grobozrnata; inv. št. P 20383; lega: površinska najdba v okolici sonde 1.

Vorgeschichtliche Höhensiedlungen im Krkatal

Zusammenfassung

Mit dem Aufsatz über die Höhensiedlungen im Krkatal setzen wir die Veröffentlichungen der Forschungen fort, die wir im Rahmen des Forschungsprojektes *Befestigte vorgeschichtliche Siedlungen in Dolenjsko* durchführen. In den Jahren 1991 und 1992 sondierten wir im Hügelland am linken Ufer des Krkaflusses sechs Siedlungen, und zwar Stari grad bei Zagrad, Vihra bei Draga, Kočnik bei Segonje, Gradec bei Otavnik, Mastni hrib bei Škocjan und Veliki Vinji vrh (*Abb. 1*).

Stari grad bei Zagrad

Der Schnitt wurde im äußersten westlichen Teil der Siedlung gelegt, dicht hinter der mittelalterlichen Burg (*Abb. 2*). Die Sondierungsergebnisse waren bescheiden. Es stellte sich nämlich heraus, daß in der Vergangenheit durch verschiedene Aktivitäten die Oberfläche des Hügels ziemlich stark verändert wurde und

daß auch die künstlichen Terrassen in der Nähe der Burg nicht in vorgeschichtlicher Zeit entstanden waren. Die Struktur der Aufschüttungen, die durch die Schnitte durchschnitten wurden, veranschaulicht gut das Westprofil (*Abb. 3*). Wie der Schnitt zeigte, war *Schicht 1* der einzige vorgeschichtliche Befund, der nicht durch die späteren (mittelalterlichen?) Bauarbeiten vernichtet wurde.

Die Funde in Kulturschicht 1 waren bescheiden, jedoch sind sie nicht schwer zu datieren. Es handelt sich größtenteils durch Oxydation gebrannte Keramik, die mit charakteristischen eingeritzten und eingedrückten Motiven verziert sind (*Taf. 1: 3,4,7,8*). Die besten Parallelen zu dieser Ornamentik gibt es im Kreis der Lasinja-Kultur.³ Die Besiedlung der Burg in der Zeit der Phase Gradec 2 ist mehr als offensichtlich, die Besiedlung in den beiden übrigen Phasen (Gradec 1 und Gradec 3) bleibt wegen der bescheidenen Funde vorerst unbewiesen.⁴

Vihra bei Draga

Der Schnitt wurde auf einer kleineren Terrasse an der Nordseite der Siedlung gelegt (Abb. 4). Obwohl der Schnitt im äußersten Nordteil fast 1,5 m tief war, waren die Kulturschichten bescheiden. Wie man der Zeichnung des Westprofils entnehmen kann (Abb. 5), wurden mit dem Schnitt vier Schichten durchschnitten.

In *Schicht 1* gab es keine charakteristischen Funde, deswegen kann man sie chronologisch nicht bestimmen. Im Gegensatz dazu fanden wir in der höher gelegenen *Schicht 2* genügend Keramikmaterial, weswegen ihre Datierung kein größeres Problem darstellt. Unter den Funden seien die ornamentierten Fragmente erwähnt (Taf. 2: 6,9,10), die vor allem von der Siedlung Gradec bei Mirna bekannt sind.⁶ In diesem Fundort findet man auch eine Parallele für die Einzugsschale (Taf. 2: 1) und ein Randfragment aus grau gebranntem gereinigtem Ton (Taf. 2: 2).⁷ Schicht 2 enthält also charakteristisches kupferzeitliches Material, folglich war Vihra bei Draga schon in dieser Zeit besiedelt.⁸

Auch *Schicht 3* enthielt einige interessante Fragmente, wovon mindestens eines (Taf. 3: 8) auch aus der Kupferzeit stammt.⁹ Jedoch herrschten in der Schicht solche Fragmente vor (z. B. Taf. 3: 1,2,4), deren beste Parallelen man unter dem Material von spätbronzezeitlichen Fundorten findet.¹⁰

Die Funde in der höchstgelegenen Schicht sind selten und aus beiden Epochen untereinander vermischt. Das ist nicht verwunderlich, denn es handelt sich um braunen Ackerboden, der nach dem Verlassen der Siedlung entstanden ist (Taf. 3: 12,17).

Kočnik bei Segonje

Der Schnitt wurde im südlichen Teil der Siedlung gelegt, wo die Terrasse und der Hang am besten erhalten sind (Abb. 6). Den Aufschüttungsdurchschnitt kann man auf der Zeichnung des Südostprofils (Abb. 7) betrachten. *Schicht 1* hatte keine Funde. Kulturreste wurden erst in *Schicht 2* gefunden (Taf. 4: 1,2). Darin stießen wir auch auf Spuren eines verkohlten Balkens, der vielleicht den Rest einer Umzäunung, die einst die Siedlung umgeben hatte, darstellt.

Über den Holzkohlenresten lagen noch zwei Aufschüttungen (*Schicht 3* und *Schicht 4*). Da sie gerade am Übergang der Terrasse zum Hang liegen, sind sie höchstwahrscheinlich ein Teil des Umfassungssystems, die einst die Siedlung umgeben hatte. Offensichtlich handelte es sich um eine Kombination von einer Holzkonstruktion und einer Lehmaufschüttung, etwas mehr kann man allerdings anhand der durch die Sondierungen gewonnenen Angaben kaum sagen. In Schicht 4 wurden noch einzelne Keramikfragmente gefunden (Taf. 4: 3,4).

Oben erstreckte sich über die gesamte Schnittlänge *Schicht 5*. Das war Waldhumus, wo die meisten Funde entdeckt wurden (Taf. 4: 5-13; 5: 1-17).

Obwohl die Sondierungen ziemlich viele Funde ergeben haben, gab es darunter nur wenige, die charakteristisch waren. Bei der Datierung kann man sich vor allem auf zwei Fragmente aus der Humusschicht stützen: das erste schmücken Fingerabdrücke, das zweite dagegen hinunterhängende schraffierte Dreiecke (Taf. 5: 16,17). Eine solche Ornamentik kommt, wie wir festgestellt haben, in spätbronzezeitlichen Kontexten vor, deswegen muß man die Siedlung auf dem Kočnik bei Segonje annähernd in diese Zeit datieren.¹²

Gradec bei Otavnik

Auf dem Gradec wurden zwei Schnitte gelegt (Abb. 8). In Schnitt 1 wurden keine Siedlungsstrukturen bzw. Funde entdeckt.

Sehr bescheiden waren auch die Resultate von Schnitt 2. Unter dem Humus, der einige Funde enthielt (Taf. 6: 5,6), setzte sich eine hellbraune, sandige Lehmschicht fort, die 0,6 m dick war und bis zur Grundlage des Hügels reichte. Darin wurden keine Siedlungsstrukturen gefunden, allerdings traten hier und da einzelne Gefäßfragmente auf (Taf. 6: 7-9).

Mehr Funde als in beiden Schnitten entdeckten wir bei der Geländebegehung des Nordost- und des Südwesthanges des Gradec. Sie lagen in der Erde zwischen den Baumwurzeln, die vom Unwetter aus dem Boden gerissen worden waren. Vorherrschend waren Wandstücke, jedoch gab es darunter auch einige profilierte Stücke (Taf. 7: 1-11).

Im Jahre 1994 haben wir im Aufsatz über die Anfänge der eisenzeitlichen Besiedlung in Zentralslowenien Gradec bei Otavnik zu den spätbronzezeitlichen Fundorten gezählt. Die Funde, die für die Analyse zur Verfügung standen, waren bescheiden, deswegen lehnten wir uns bei der Datierung vor allem an die Topffragmente an (Taf. 7: 7,9), die auch in anderen Fundorten dieser Zeit vorkommen.¹⁴ Eine solche Datierung könnte man noch heute aufrechterhalten, wenn wir unter dem Material, das wir bei der Geländebegehung aufgesammelt haben, nicht die Gefäßfragmente eines größeren Pythos entdeckt hätten, dessen Oberfläche einen Barbotineüberzug hatte (Taf. 7: 11). Die nächsten Parallelen zum Barbotineüberzug, der an den Gefäßwänden mit Fingern (so wie beim Fragment vom Gradec) oder mit einem kammähnlichen Gerät verstrichen ist, ist aus den unteren drei Schichten der Höhle Veliki zjot bei Sečje selo bekannt, die ins Ende der Kupfer- und in den Beginn der Bronzezeit gehört.¹⁵

Gradec bei Otavnik war auch in der Spätantike besiedelt. Dies bezeugen eine Bronzeglocke und eine glasierte Schüssel, die wir beim Aushub von Schnitt 2 entdeckten (Taf. 6: 3,5).

Mastni hrib bei Škocjan

Der Schnitt wurde im südöstlichen Teil des Plateaus gelegt (Abb. 9). Die Stratigraphie des Fundortes ist auf der Zeichnung des Südwestprofils dargestellt (Abb. 10).

Auf dem zusammengesetzten Planum der *Schicht 1* und *Schicht 1a* (Abb. 11) sind die Reste verkohlter Balken oder Bretter, ein größerer Fleck von durchgebranntem Hausverputz, ein Mahlsteinteil (Abb. 12) und Keramikfragmente gut erkennbar. Höchstwahrscheinlich handelt es sich um eine eingestürzte Wand eines durch Brand zerstörten Hauses. Als das Haus stand, war die Siedlung von einer Holzumzäunung umgeben, die ebenfalls niedergebrannt war. Errichtet war sie aus vertikalen Pfosten, die die Holzkonstruktion trugen, diese stand wahrscheinlich auf zwei Steinreihen (Abb. 13).

Nach dem Brand wurde die Siedlung wieder aufgebaut. Auf dem zusammengesetzten Planum von *Schicht 2* und *2a* (Abb. 14) befinden sich zwei Pfostenlöcher, die in Schicht 1 eingegraben waren und darauf hindeuten, daß hier wieder ein Haus errichtet wurde. In Schicht 2 entdeckten wir neben Keramikfragmenten auch typisches Hausinventar, und zwar Teile eines tragbaren Ofens (Taf. 10: 24-29), zwei Spinnwirtel (Taf. 10: 21,22) und einen Tonring (Taf. 10: 23). Die Siedlung wurde auch in dieser Phase von einer Holzumzäunung umgeben, die ebenfalls niedergebrannt war. Die Holzkohlenreste in Schicht 2a lagen in zwei Richtungen, ungefähr rechteckig übereinander.

Beide Schichten auf dem Mastni hrib datieren wir in die späte Bronzezeit. Eine solche Datierung diktiert das Material, z. B. mit Girlanden verzierte Gefäße (Taf. 9: 7; 10: 1; 11: 11), wozu es gute Parallelen in zahlreichen spätbronzezeitlichen Fundorten gibt.¹⁹⁻²⁶ Dasselbe trifft für die horizontale Reihe von Fingerabdrücken (Taf. 8: 3) und die facettierten Topf- und Pythosmundsäume (Taf. 8: 5) zu.²⁷⁻²⁹ Spätbronzezeitlich sind auch die schrägen Zungengriffe (Taf. 8: 9; 10: 18).³⁰⁻³⁵

Veliki Vinji vrh

Für den Schnitt wurde eine Stelle am Nordrand der Siedlung gewählt, wo das umfangreiche und eingeebnete Gelände am erkennbaren Rand in den Hang übergeht (*Beil. 1*). Er war 3 m breit und 12,5 m lang, jedoch wurden die anfänglichen 2 m nicht ausgegraben.

Die einzelnen Bauphasen veranschaulichen das Südprofil (*Abb. 15: A*), ein Teil des Westprofils (*Abb. 15: B*) und vor allem das Ostprofil (*Beil. 2: A*).

Mauer 1

Die älteste Befestigungsmauer wurde unmittelbar auf Schicht 2 errichtet, die zuvor nicht planiert worden war.⁴¹ Beide Fronten bestehen aus ausgewählten, unbearbeiteten Steinblöcken aus lokalem Kalkstein, die bis 0,9 m x 0,5 m groß waren. Die Mauer 1 war also im Fundament 2,1 m breit (*Beil. 2: B*)

Stützmauer

Einen Meter hinter der Innenfront von Mauer 1 (bei x = 4,4 m) wurde auf Schicht 2 die Stützmauer errichtet. Ihre Stärke betrug 0,4 m, gebaut wurde sie aus flachen Bruchsteinen, die in gleichmäßigen Lagen errichtet wurden. In der Mauer befand sich eine 0,35 m breite Lücke, deren Seiten sehr sorgfältig gearbeitet waren (*Abb. 16*).

Haus 1

Das Haus bestimmen Pfostenlöcher und der Versturz, die auf der Zeichnung des Ostprofils (*Beil. 2: A*) *Schicht 3* darstellen. Die Pfostenlöcher waren in braunem Lehm Boden eingegraben, der die Stützmauer bedeckte. Es gab sieben davon, ihr Boden lag allerdings nicht in derselben Tiefe. Sie waren mit brauner Erde angefüllt, die mit Holzkohle- und Lehmverputzbrocken und kleineren Steinen vermischt war. Die Umrisse zweier Löcher sind auch im Ost- bzw. Westprofil gut erkennbar (*Beil. 2: A* und *Abb. 15: B*).

Der Hausversturz (Schicht 3 auf der Zeichnung des Ostprofils) stellt eine Mischung von graubrauner Erde und scharfrandigen Steinen dar (Größe bis 0,1 m), wo sich ziemlich viele Holzkohle- und Lehmverputzbrocken, Tierknochen und Gefäßfragmente befinden (*Taf. 12: 15-23* und *Taf. 13: 1-20*).

Mauer 2

Die neue Befestigungsmauer (Mauer 2) wurde auf dem Versturz der älteren Umfassungsmauer gebaut, wobei die Innenfront dieselbe geblieben war. Die Außenfront ist in vier gekrümmten Lagen von flachen Steinen aus lokalem Kalkstein erhalten. Die untere Lage war stark nach außen geneigt und war zum Teil den Hang hinuntergeglitten, obwohl sich ihre Front auf den Erdwall stützte (*Beil. 2: C*). Das Abrutschen war am Westprofil des Schnittes am stärksten, deswegen benutzte man an dieser Stelle beim Bau der zweiten Lage einen hölzerne Stützpfeiler. Diesem wurde in der Mauer ein Pfostenschlitz angepaßt, mit

seinen unteren Enden reichte er in den Erdwall (*Abb. 17*). Aus dem Verhältnis beider Steinlagen der Außenmauerfront kann man schließen, daß die 2. Umfassungsmauer einmal grundlegend instandgesetzt wurde.

Haus 2

Das Haus bestimmen die Fundamentsteine und sein Versturz, der in der Zeichnung des Ostprofils als *Schicht 7* gekennzeichnet ist. Im Versturz entdeckte man charakteristisches Hausinventar: Gefäßfragmente, einen Tonring, eine Backhaube, einen Spinnwirtel und einen Mahlstein (*Taf. 14: 4-13* und *Taf. 15: 1-9*). Dazwischen lagen auch zerbrockelter Wandverputz, Holzkohle und Tierknochen. Die Reihe der Fundamentsteine wurde nur zum Teil entdeckt, und zwar im Südprofil des Schnittes (*Abb. 15: A*). Das Fundament des Hauses wurde aus großen, flachen Bruchsteinen errichtet, die bis 0,7 m lang und ca. 0,2 m dick waren. Die Steine lagen auf dem planierten und zum Teil weggeräumten Versturz von Haus 1.

Mauer 3

Die Ruinen der 2. Mauer und deren Erdwall bedeckte der Versturz, der auf der Zeichnung des Ostprofils als *Schicht 8* gekennzeichnet ist. Darauf wurde Mauer 3 errichtet. Sie war 1,3 m breit. Besser erhalten war sie an der Innenseite (*Abb. 18*).

Mauer 3 wird von dem Versturz bedeckt, der auf der Zeichnung des Ostprofils als *Schicht 9* gekennzeichnet ist. Auch darin gibt es ziemlich viel Steinschutt und Keramikfragmente (*Taf. 17: 11-27* und *Taf. 18: 1-17*). Die obere Schicht besteht aus Humus (*Schicht 11*).

Die Funde aus Schicht 2 sind bescheiden und man kann sie nicht präziser datieren (*Taf. 12: 1-10*). Schwierigkeiten gibt es auch bei der Datierung der ersten und der zweiten Mauer, denn es waren in ihrer Auffüllung bzw. ihrem Versturz ebenfalls keine greifbareren Funde vorhanden (*Taf. 14: 14-27*). Ein mehr oder weniger fester Anhaltspunkt für die Datierung von Mauer 1 ist kannelierte Einzugsschale aus Schicht 2 a (*Taf. 12: 12*), der darauf hindeutet, daß sie in der Zeit des Stična-Horizontes noch in Gebrauch war.⁴³ Im Hinblick auf die stratigraphischen Beziehungen der Schichten ist auch die Stützmauer althallstattzeitlich, die Datierung von Haus 1 in diese Epoche ist dagegen weniger zuverlässig.

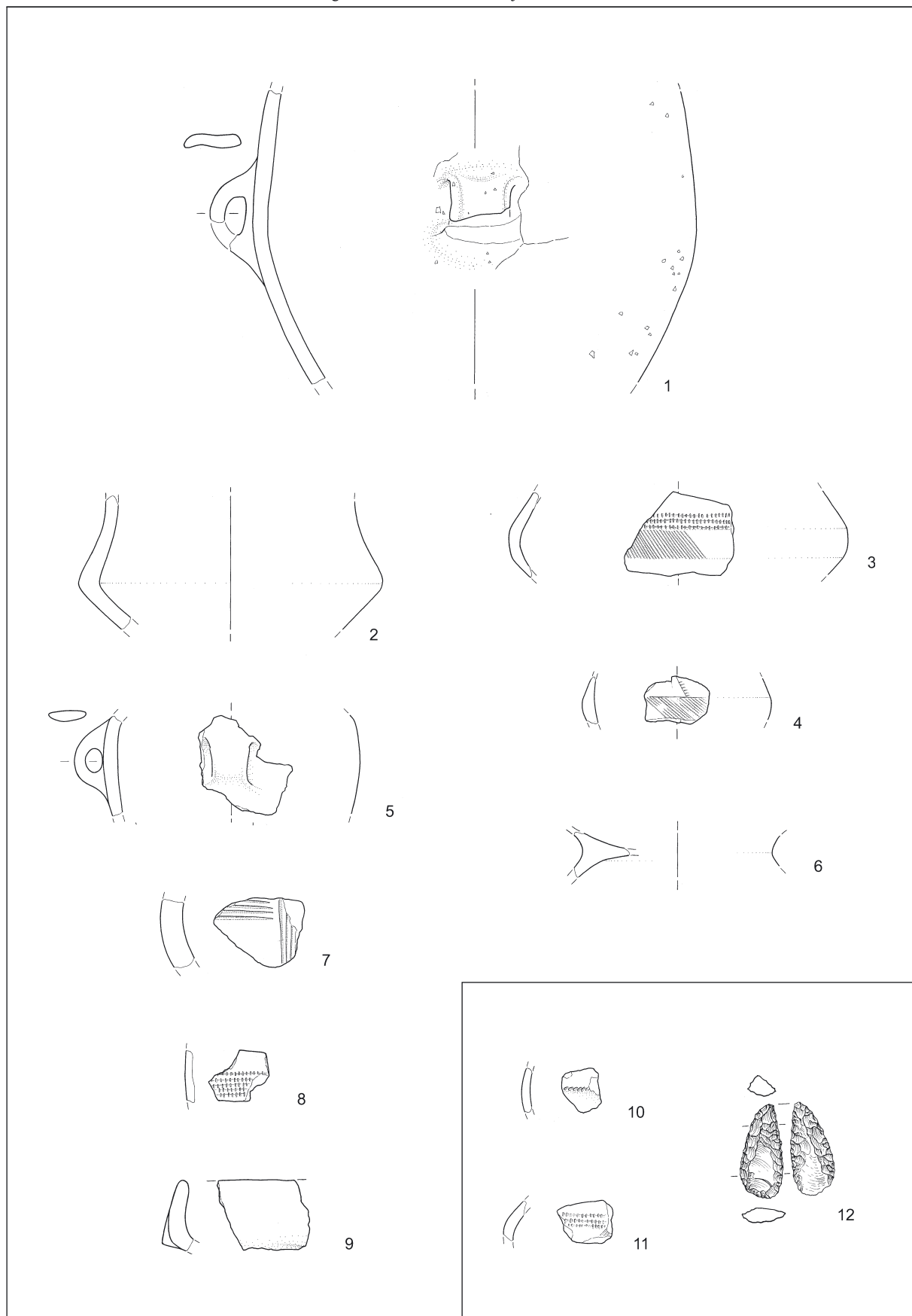
Mauer 2 ist junghallstattzeitlich, eine genauere Datierung ist allerdings nicht möglich. Junghallstattzeitlich ist auch Haus 2, das man angesichts des typischen Inventars (z. B. ein Buckelgefäß und der Fuß eines großen Ziboriums - *Taf. 14: 4* und *Taf. 15: 7*) in den Schlangenfibel- bzw. Certosa-Horizont einordnen kann.⁴⁴

Mauer 3 gehört in die Spätlatènezeit, denn sie steht auf Schicht 8, die man anhand des bronzenen Palmettenhakens (*Taf. 16: 1*) gut in den Horizont Mokronog III a datieren kann.⁴⁵ Unter den interessanten spätlatènezeitlichen Stücken sei noch das Fragment einer bemalten Schüssel (*Taf. 19: 14*) erwähnt, das in Schicht 11 lag.⁴⁶

Dr. Janez Dular,
Primož Pavlin,
Sneža Tecco Hvala
Inštitut za arheologijo
Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU
Gosposka 13
SI-1000 Ljubljana

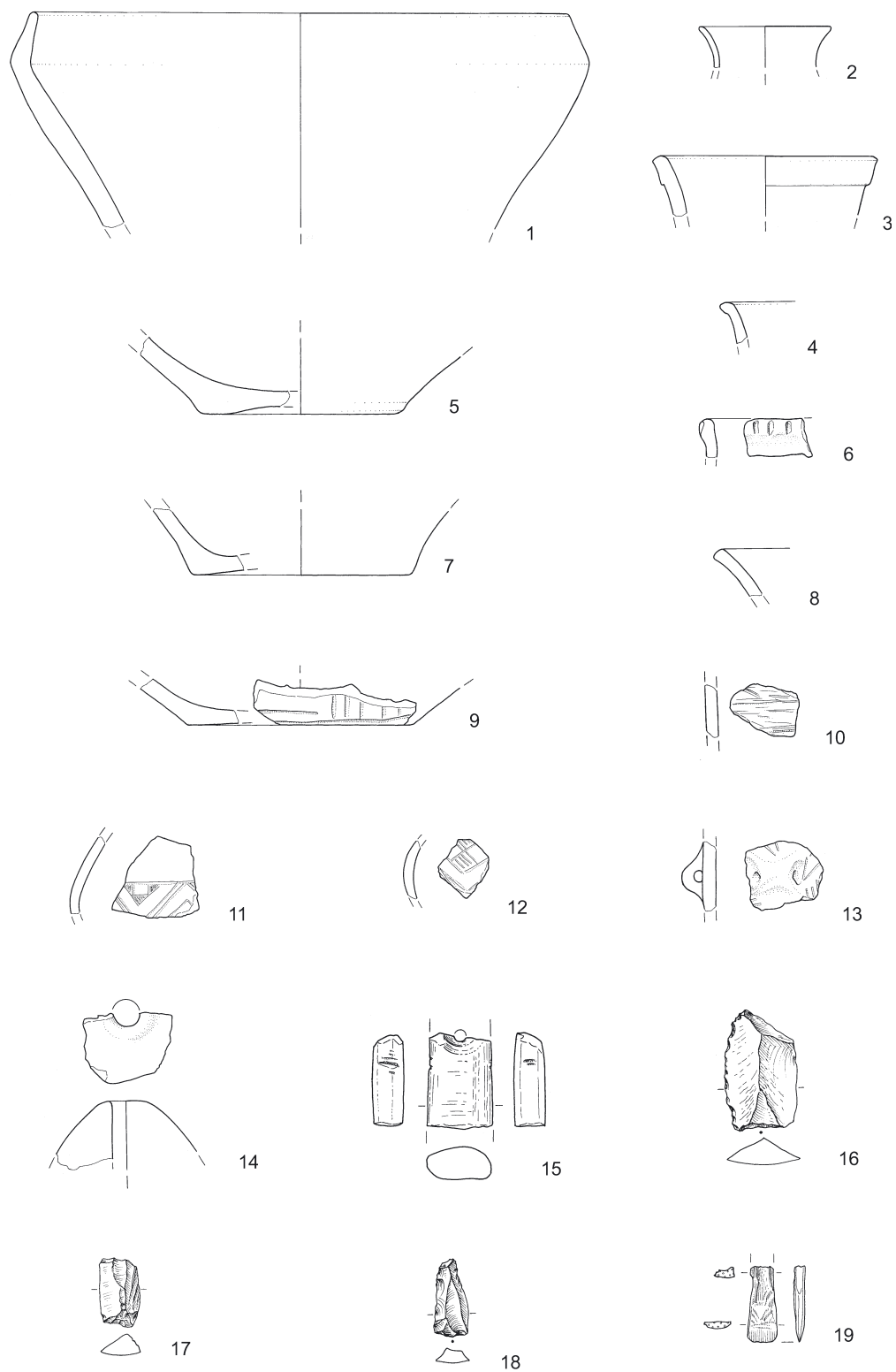
Borut Križ
Dolenjski muzej
Muzejaska 7
SI-8000 Novo mesto

Drago Svoljšak
Narodni muzej Slovenije
Prešernova 20
SI-1000 Ljubljana

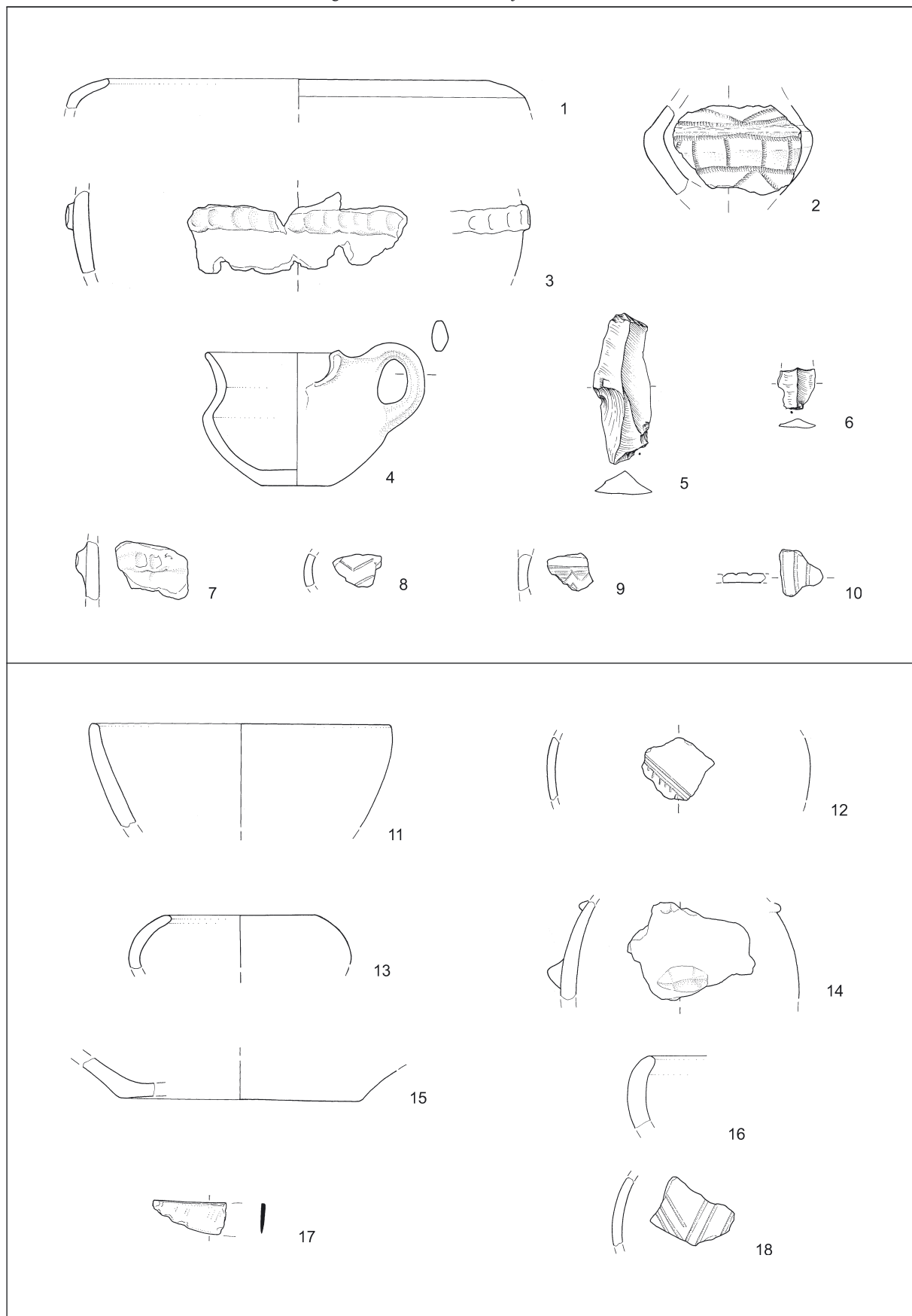
T. 1: Stari grad pri Zagradu. 1-9 plast 1; 10-12 plast 6. 1-11 keramika, 12 kamen. M. 12 = 1:2; 1-11 = 1:3.

Taf. 1: Stari grad bei Zagrad. 1-9 Schicht 1; 10-12 Schicht 6. 1-11 Ton, 12 Stein. M. 12 = 1:2; 1-11 = 1:3.

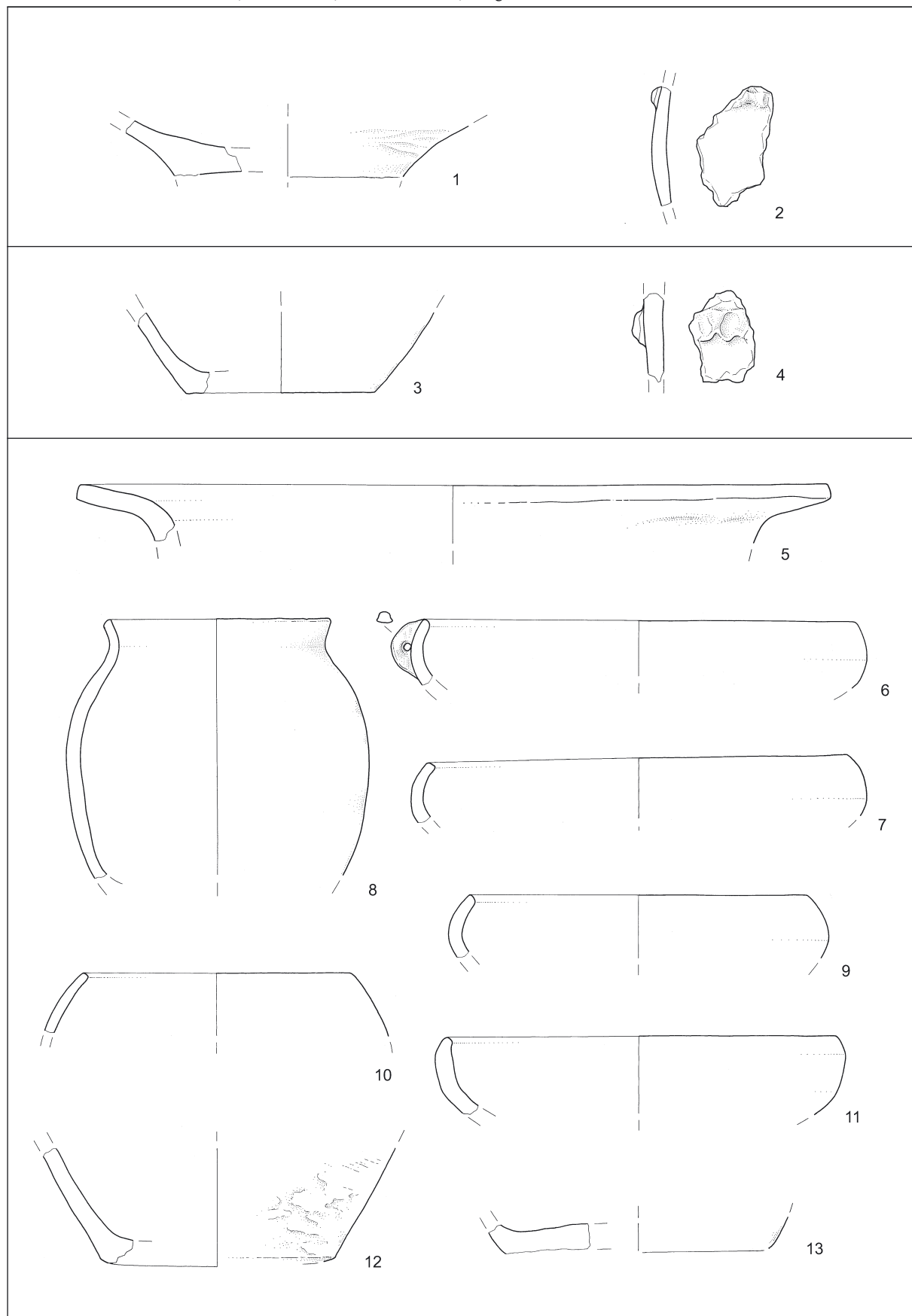
T. 2: Vihra nad Drago. 1-19 plast 2. 1-14 keramika, 15,19 kost, 16-18 kamen. M. 15-19 = 1:2; 1-14 = 1:3.

Taf. 2: Vihra bei Drago. 1-19 Schicht 2. 1-14 Ton, 15,19 Knochen, 16-18 Stein. M. 15-19 = 1:2; 1-14 = 1:3.

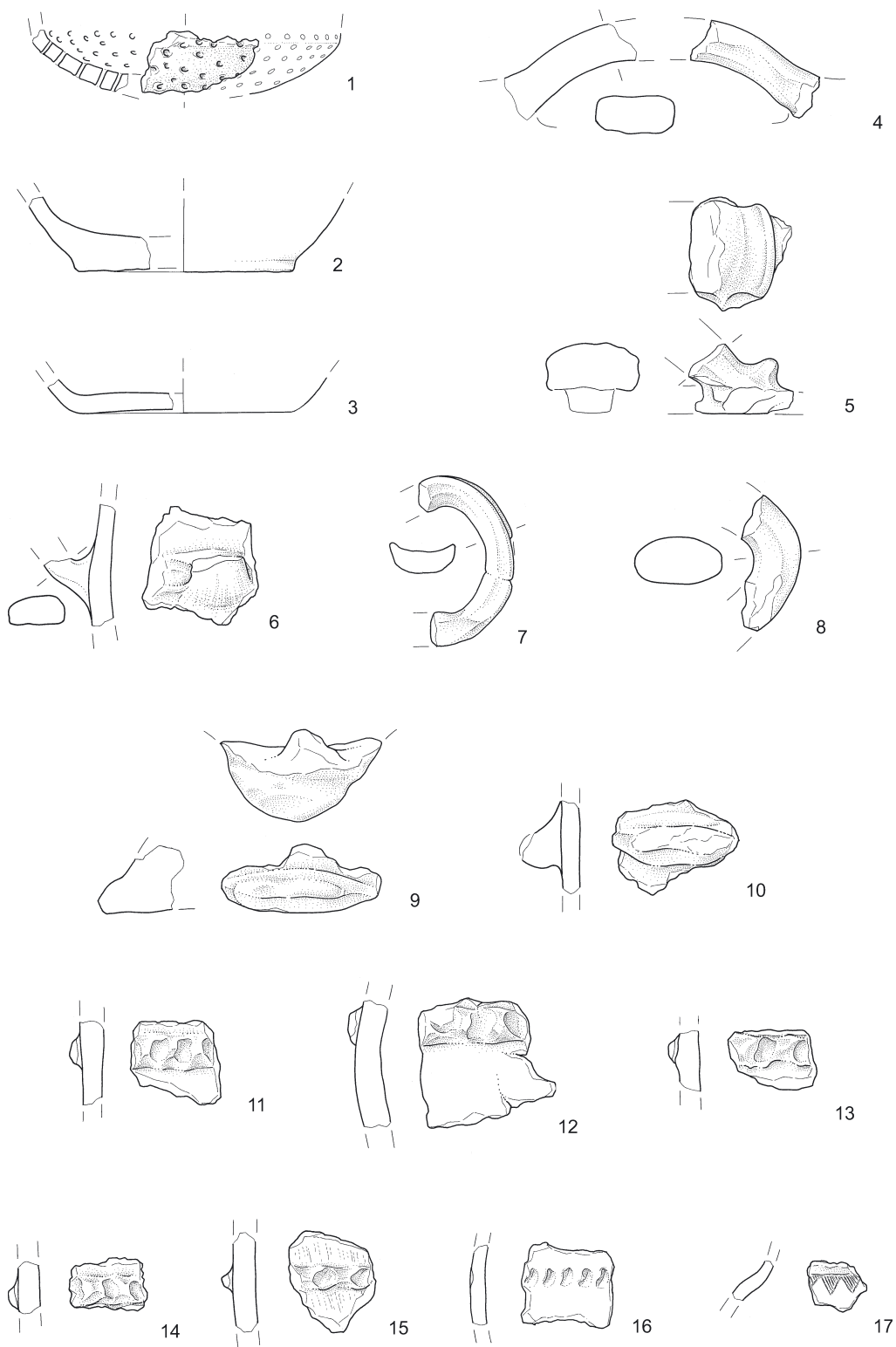
T. 3: Vihra nad Drago. 1-10 plast 3; 11-18 plast 4. 1-4,7-16,18 keramika, 5,6 kamen, 17 bron. M. 5,6,17 = 1:2; 1-4,7-16,18 = 1:3.

Taf. 3: Vihra bei Draga. 1-10 Schicht 3; 11-18 Schicht 4. 1-4,7-16,18 Ton, 5,6 Stein, 17 Bronze. M. 5,6,17 = 1:2; 1-4,7-16,18 = 1:3.

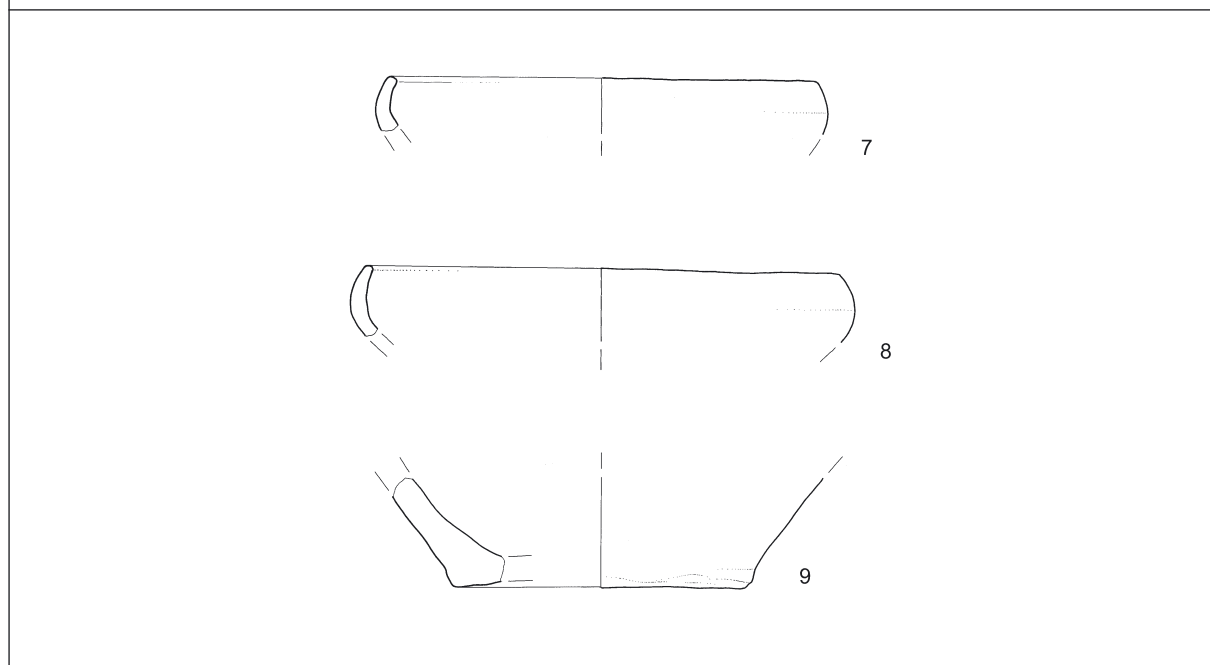
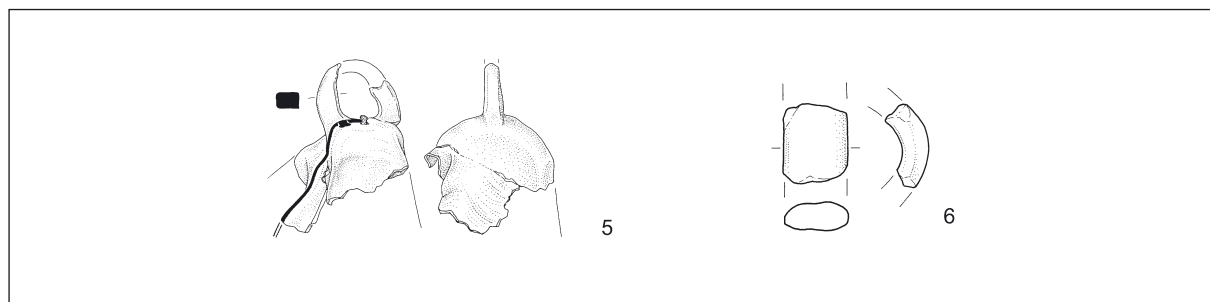
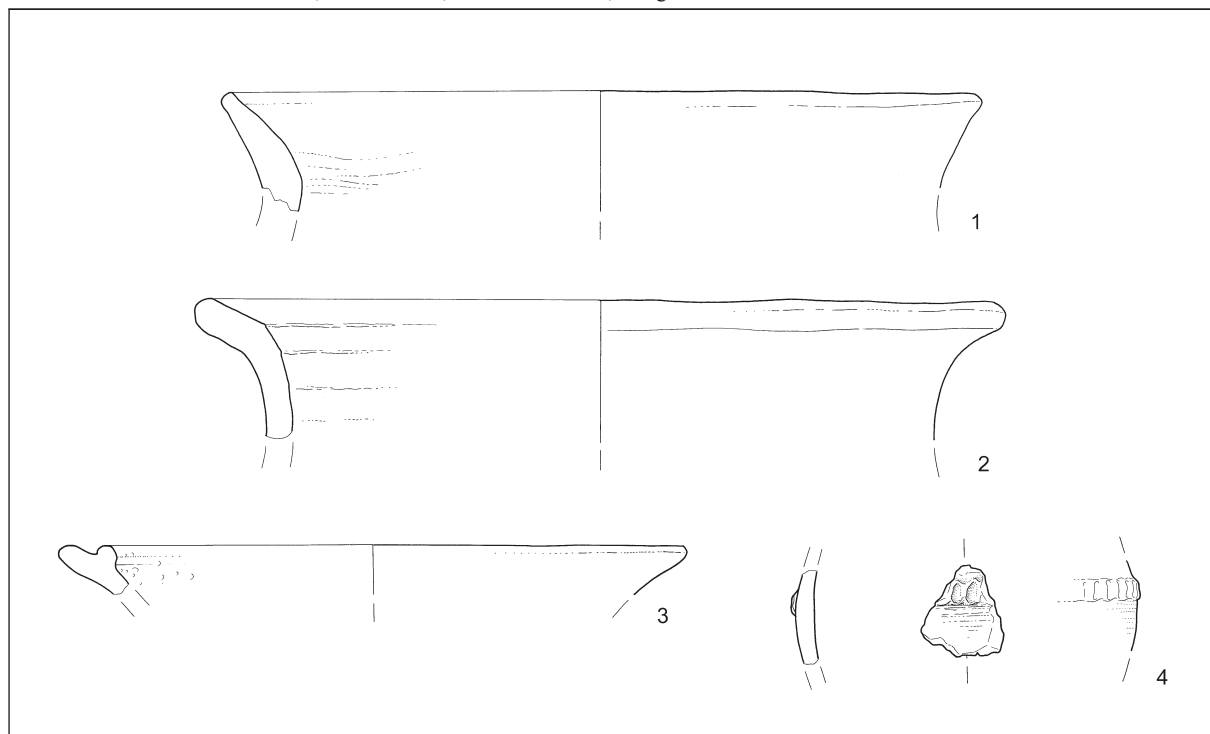
T. 4: Kočnik nad Segonjami. 1,2 plast 2; 3,4 plast 4; 5-13 plast 5. Vse keramika. M. = 1:3.

Taf. 4: Kočnik bei Segonje. 1,2 Schicht 2; 3,4 Schicht 4; 5-13 Schicht 5. Alles Ton. M. = 1:3.

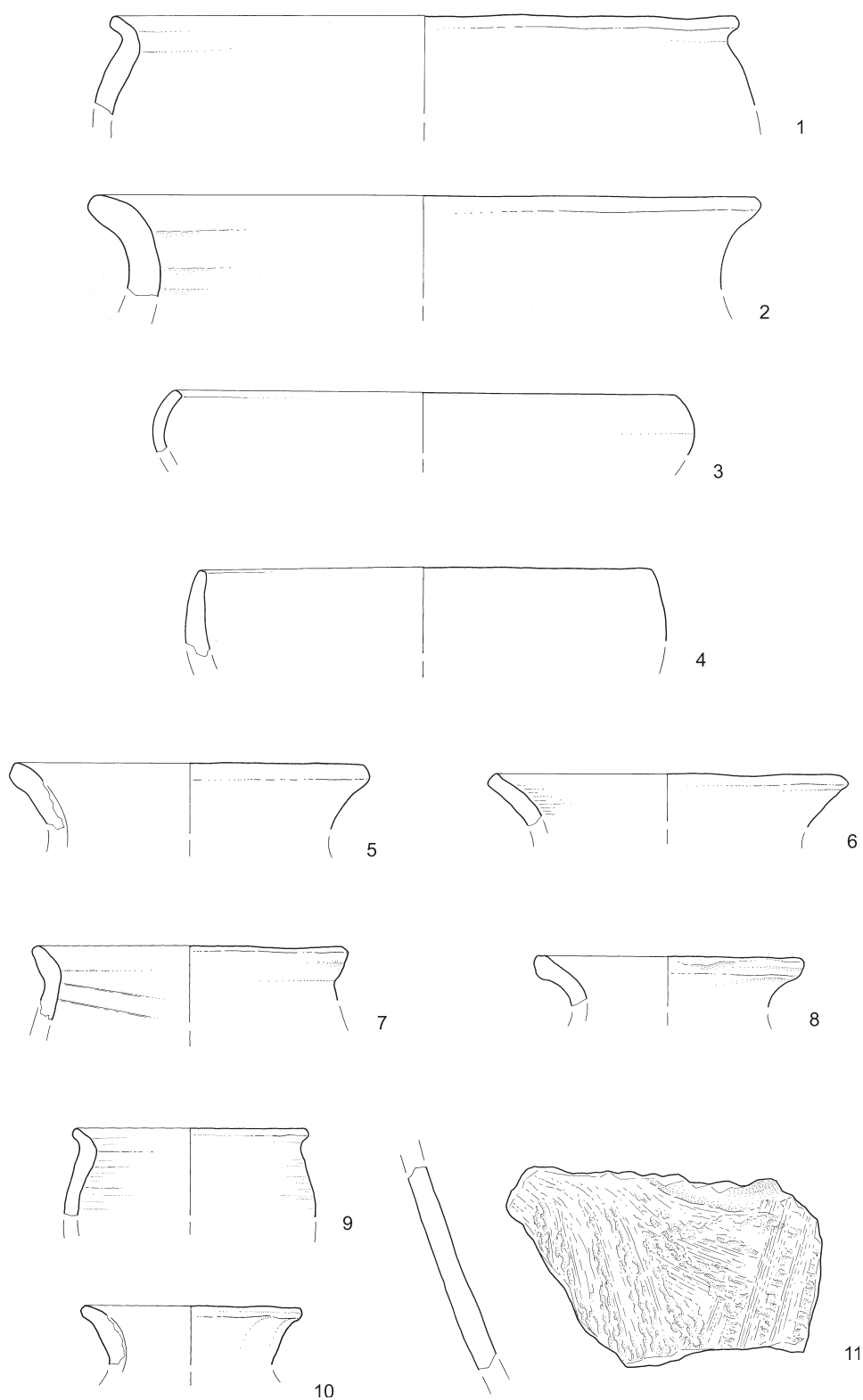

T. 5: Kočnik nad Segonjami. 1-17 plast 5. Vse keramika. M. =1:3.

Taf. 5: Kočnik bei Segonje. 1-17 Schicht 5. Alles Ton. M. =1:3.

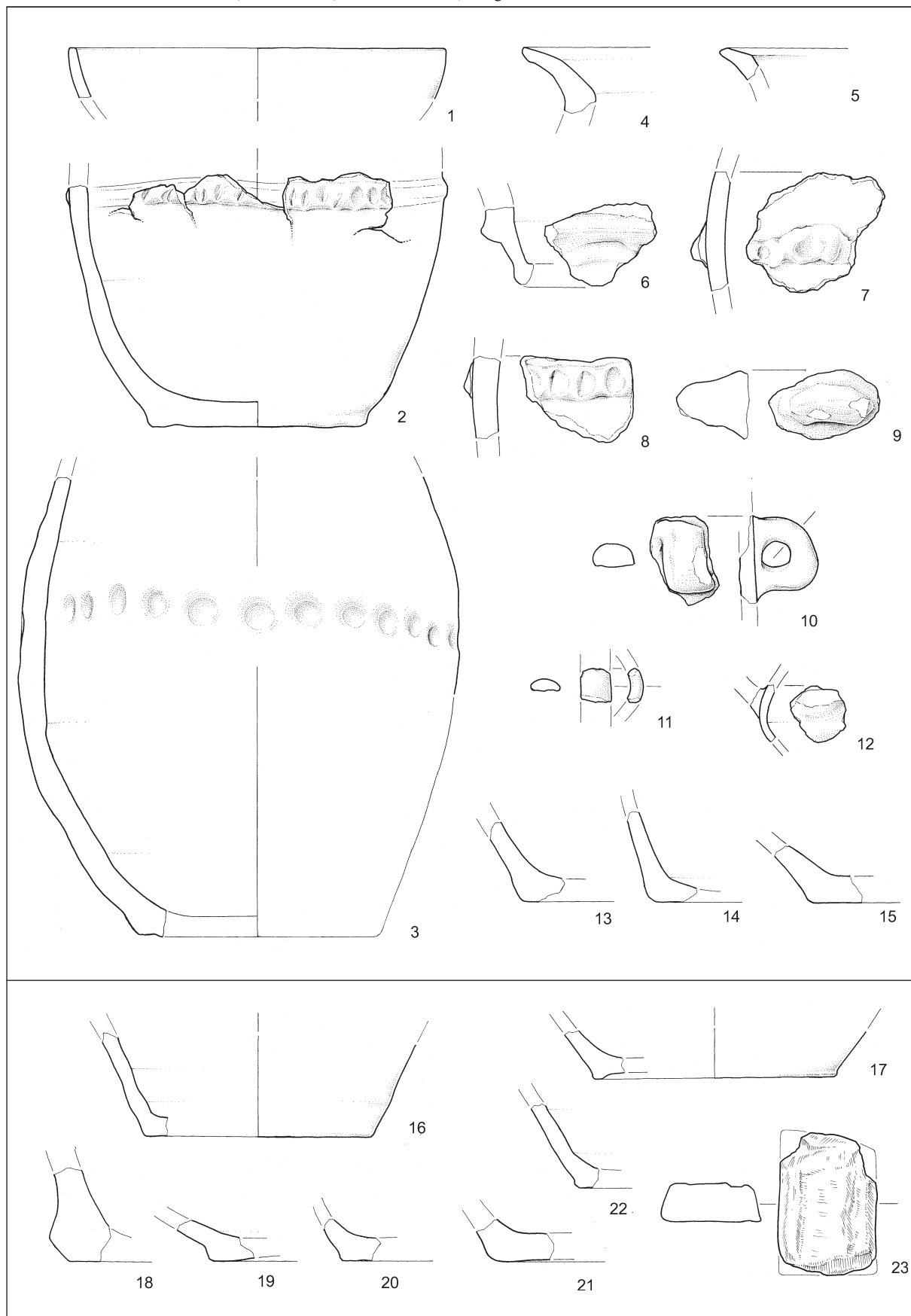

T. 6: Gradec pod Otavnikom. 1-4 sonda 1, humus; 5-6 sonda 2, humus; 7-9 sonda 2, plast 1. 1-4,6-9 keramika, 5 bron. M. = 1:3.
Taf. 6: Gradec bei Otavnik. 1-4 Schnitt 1, Humus; 5-6 Schnitt 2, Humus; 7-9 Schnitt 2, Schicht 1. 1-4,6-9 Ton, 5 Bronze. M. = 1:3.

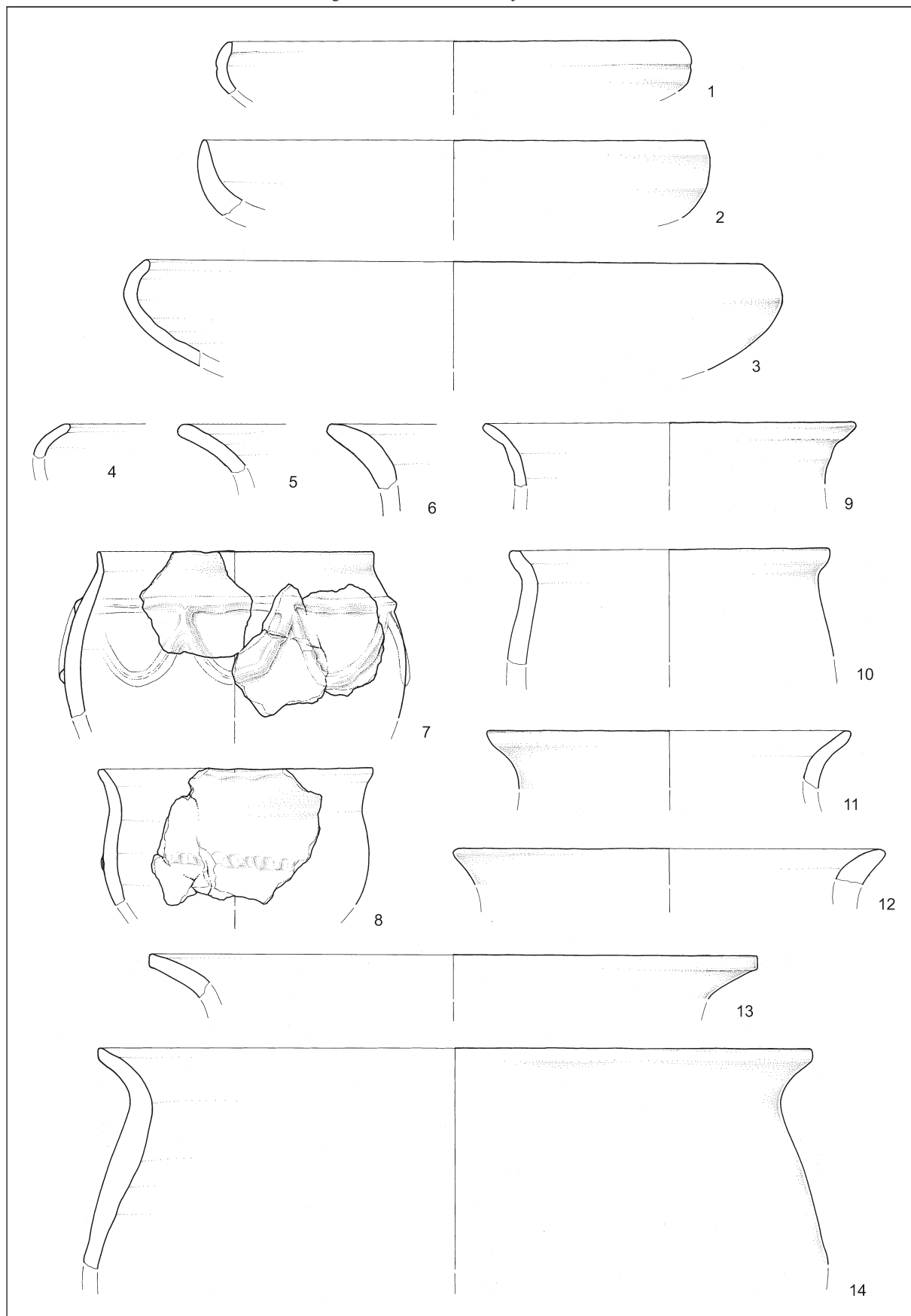
T. 7: Gradec pod Otavnikom. 1-11 površinske najdbe. Vse keramika. M. = 1:3.

Taf. 7: Gradec bei Otavnik. 1-11 Streufunde. Alles Ton. M. = 1:3.

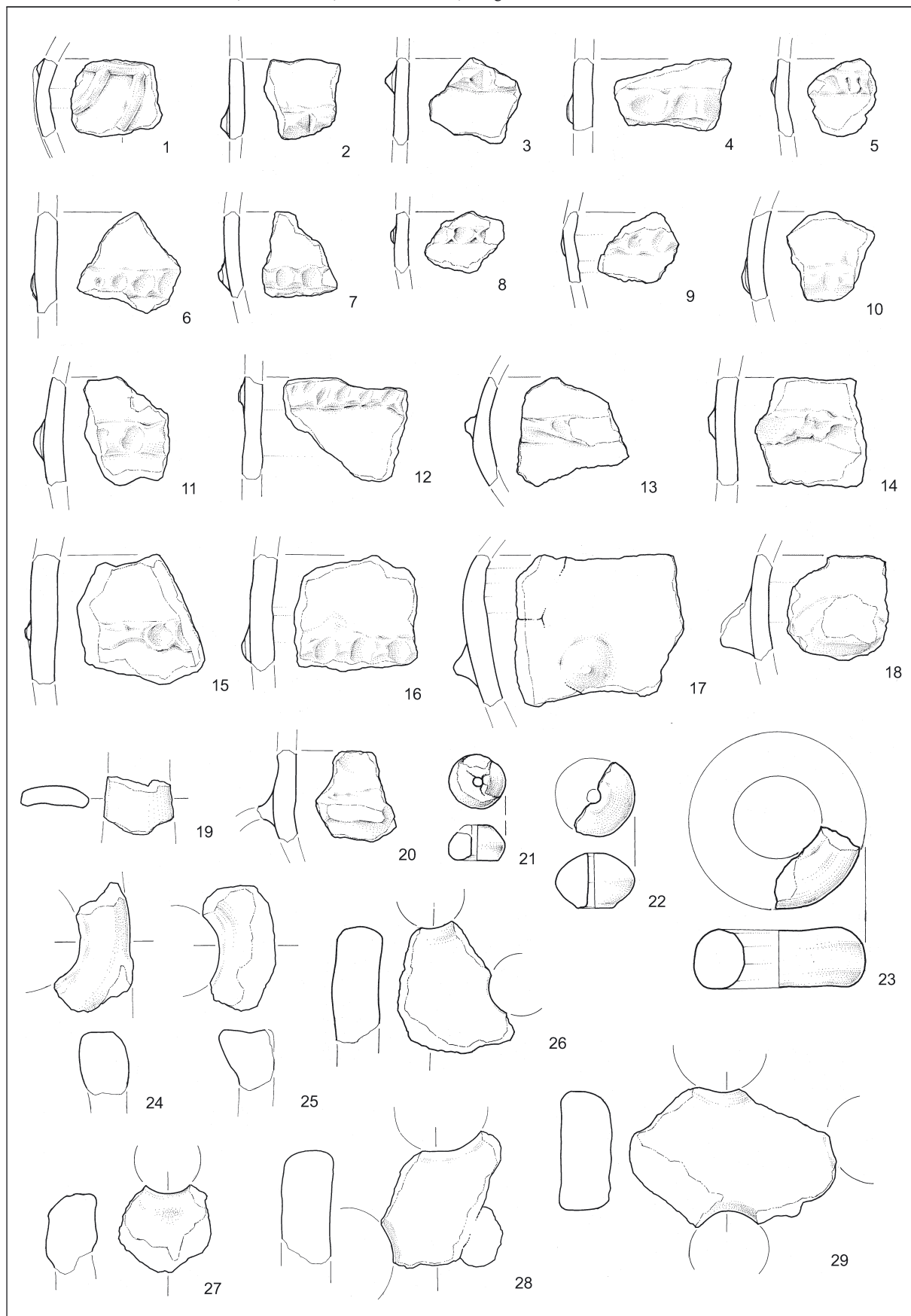

T. 8: Mastni hrib pri Škocjanu. 1-15 plast 1, 16-23 plast 2. 1-22 keramika, 23 kamen. M = 1:3.

Taf. 8: Mastni hrib bei Škocjan. 1-15 Schicht 1, 16-23 Schicht 2. 1-22 Ton, 23 Stein. M = 1:3.

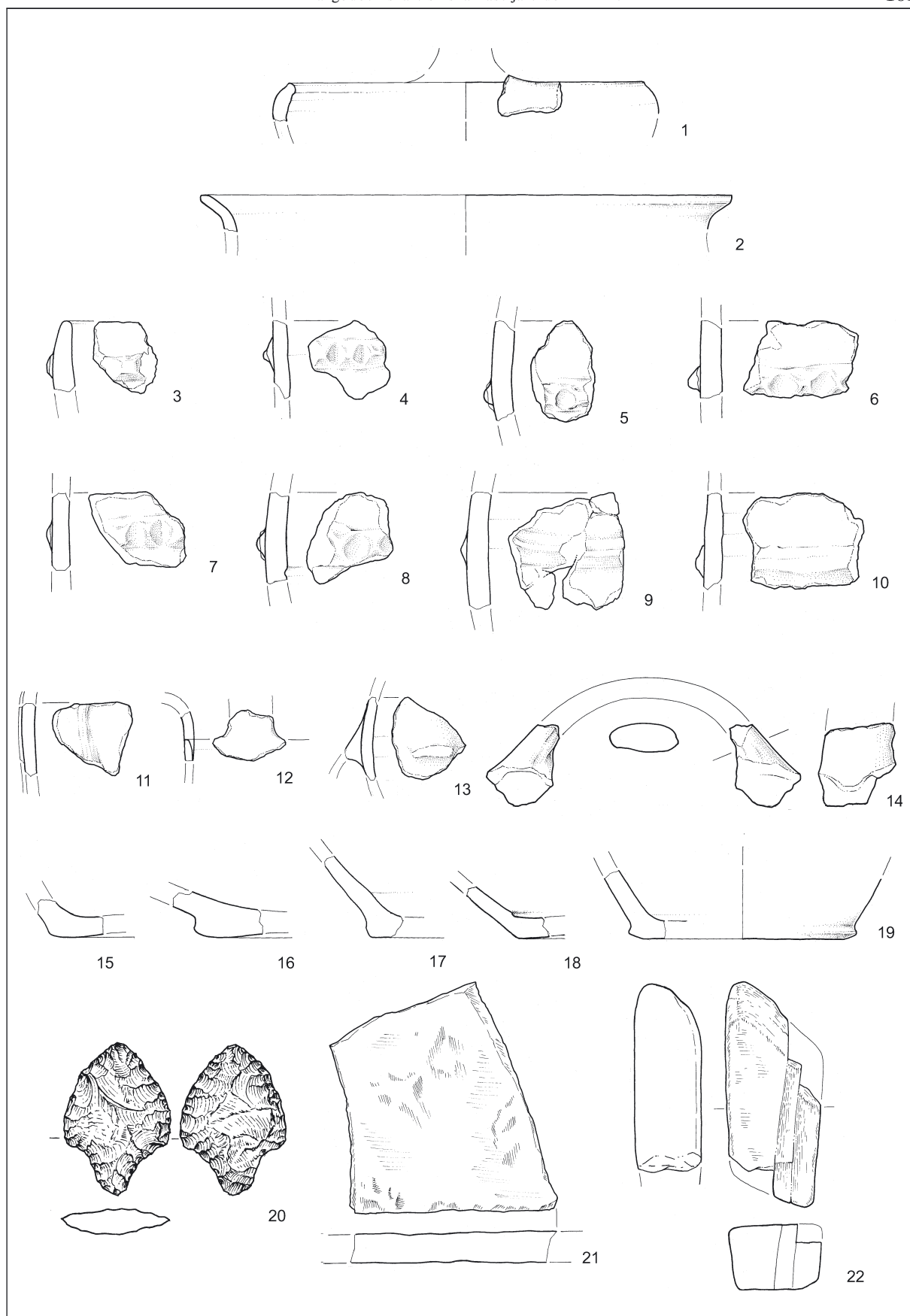

T. 9: Mastni hrib pri Škocjanu. 1- 14 plast 2. Vse keramika. M = 1:3.
 Taf. 9: Mastni hrib bei Škocjan. 1-14 Schicht 2. Alles Ton. M = 1:3.

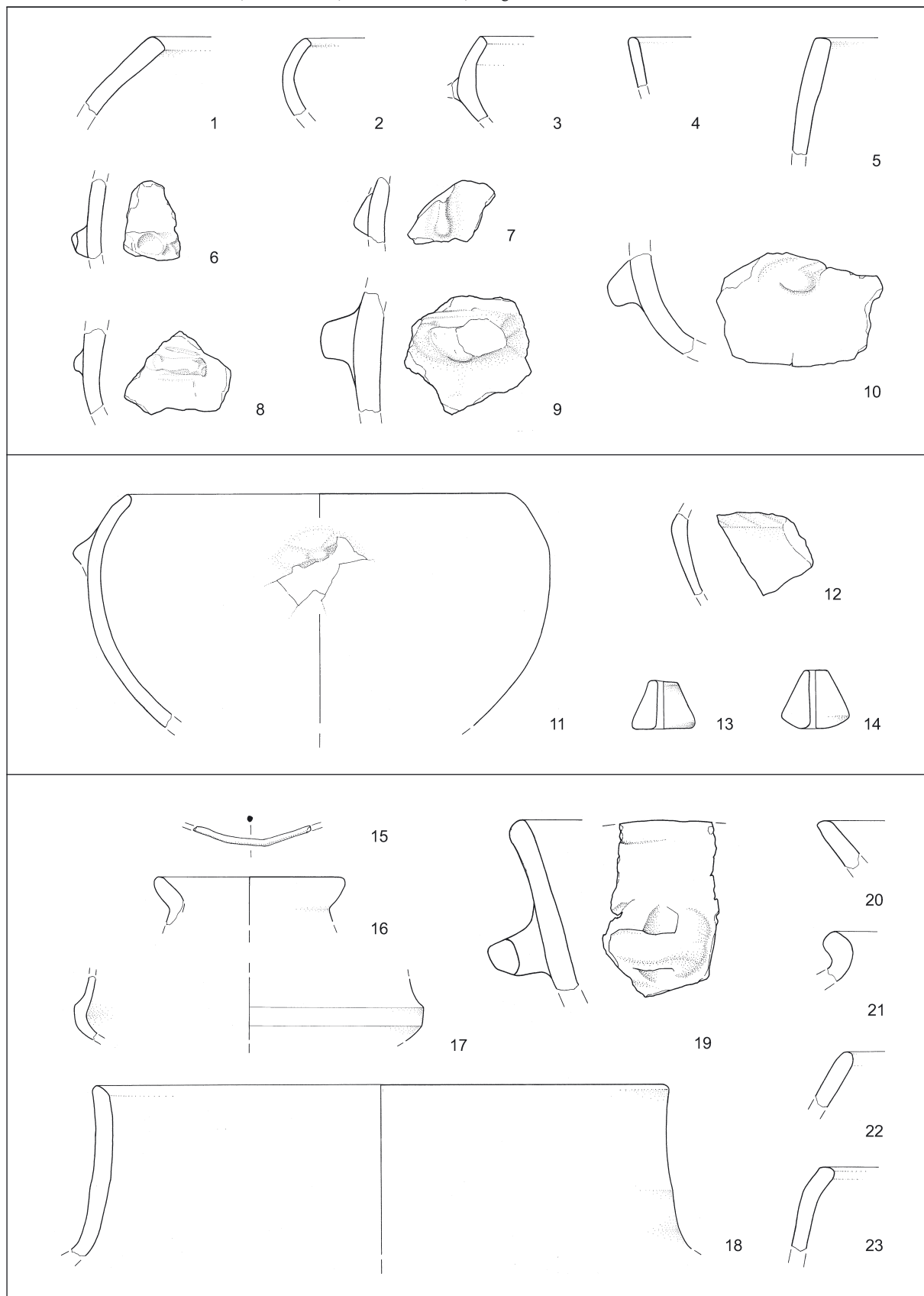
T. 10: Mastni hrib pri Škocjanu. 1-29 plast 2. Vse keramika. M = 1:3.

Taf. 10: Mastni hrib bei Škocjan. 1-29 Schicht 2. Alles Ton. M = 1:3.

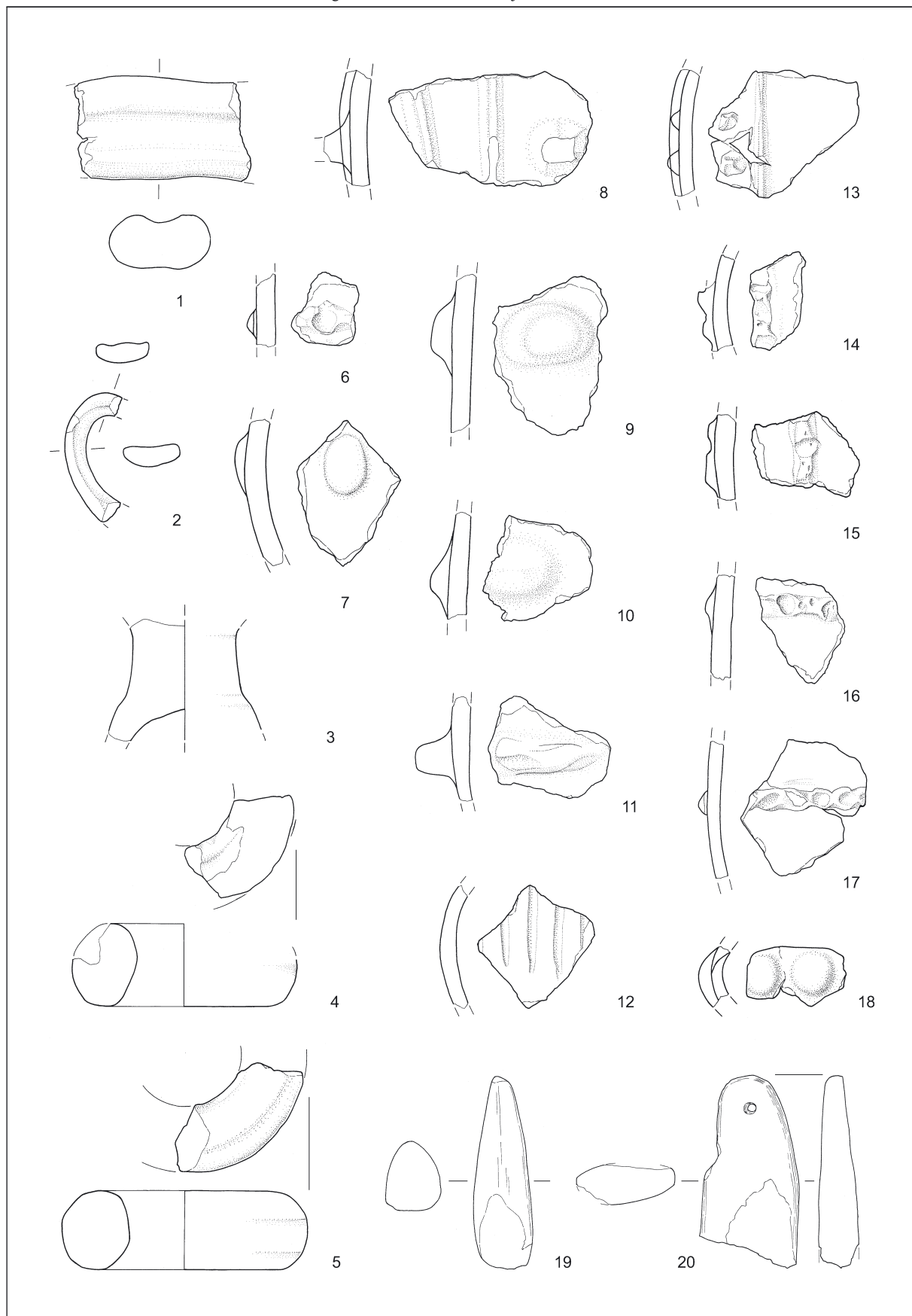
T. II: Mastni hrib pri Škocjanu. 1-22 plast 1 ali 2. 1-19 keramika, 20-22 kamen. M. 1-19,21,22 = 1:3; 20 = 1:1.

Taf. II: Mastni hrib bei Škocjan. 1-22 Schicht 1 oder 2. 1-19 Ton, 20-22 Stein. M. 1-19,21,22 = 1:3; 20 = 1:1.

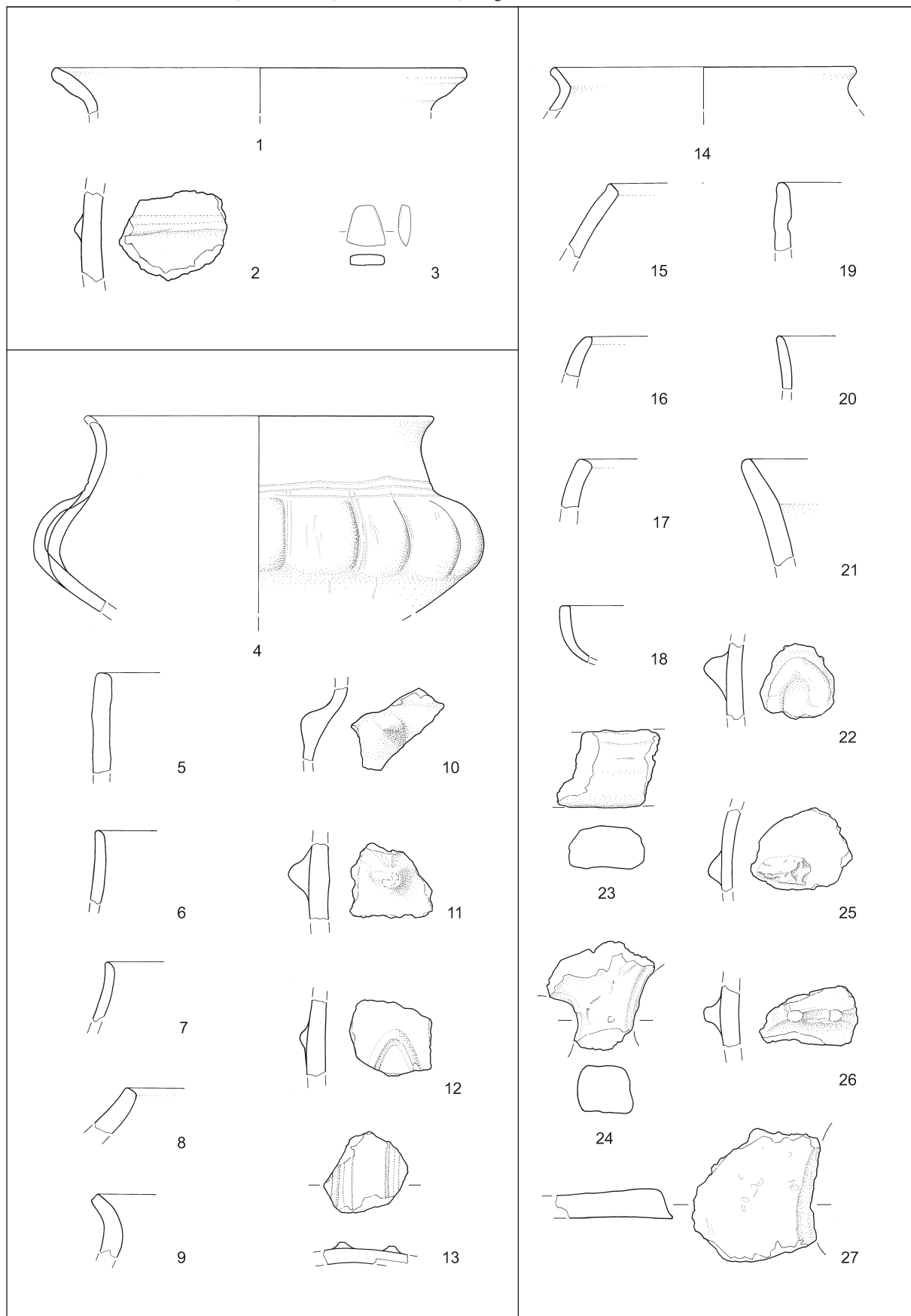
T. 12: Veliki Vinji vrh. 1-10 plast 2; 11-14 plast 2a; 15-23 plast 3 (hiša 1). 1-14, 16-23 keramika, 15 bron. M. 1-14, 16-23 = 1:3; 15 = 1:2.

Taf. 12: Veliki Vinji vrh. 1-10 Schicht 2; 11-14 Schicht 2a; 15-23 Schicht 3 (Haus 1). 1-14, 16-23 Ton, 15 Bronze. M. 1-14, 16-23 = 1:3; 15 = 1:2.

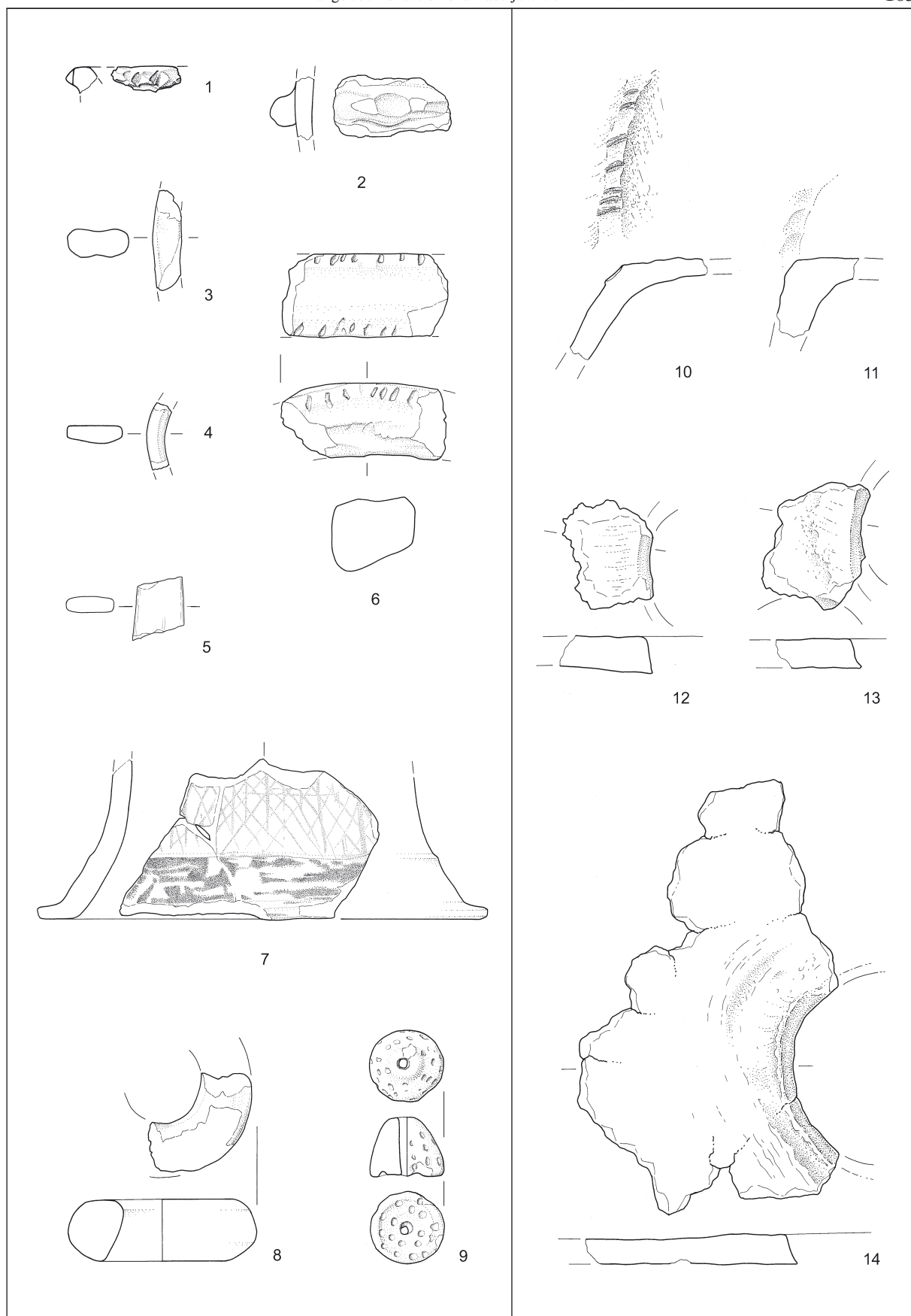
T. 13: Veliki Vinji vrh. 1-20 plast 3 (hiša 1). 1-18 keramika, 19,20 kamen. M. = 1:3.

Taf. 13: Veliki Vinji vrh. 1-20 Schicht 3 (Haus 1). 1-18 Ton, 19,20 Stein. M. = 1:3.

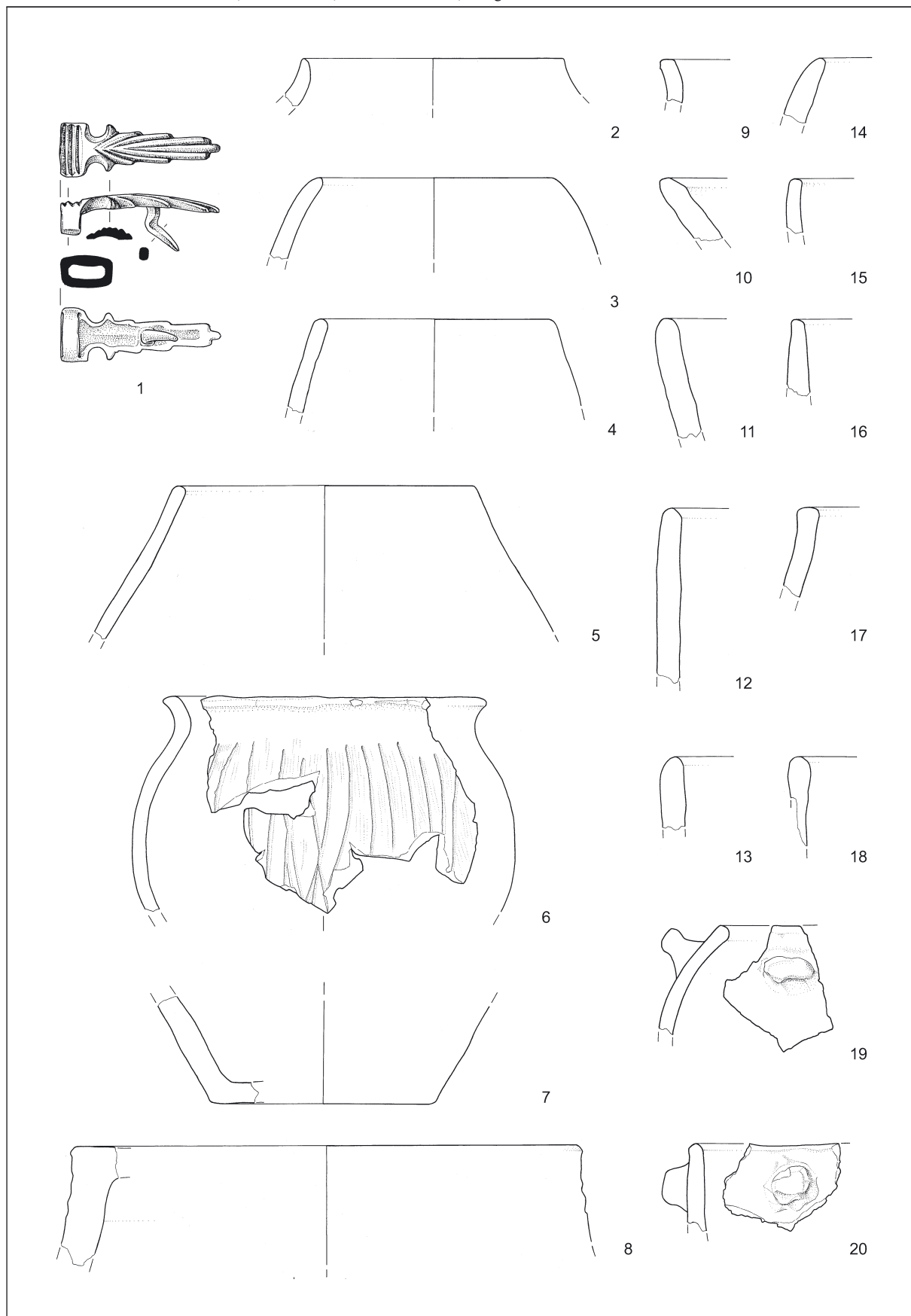
T. 14: Veliki Vinji vrh. 1-3 plast 4; 4-13 plast 7 (hiša 2); 14-27 plast 5. 1,2,4-27 keramika, 3 kamen. M. = 1:3.

Taf. 14: Veliki Vinji vrh. 1-3 Schicht 4; 4-13 Schicht 7 (Haus 2); 14-27 Schicht 5. 1,2,4-27 Ton, 3 Stein. M. = 1:3.

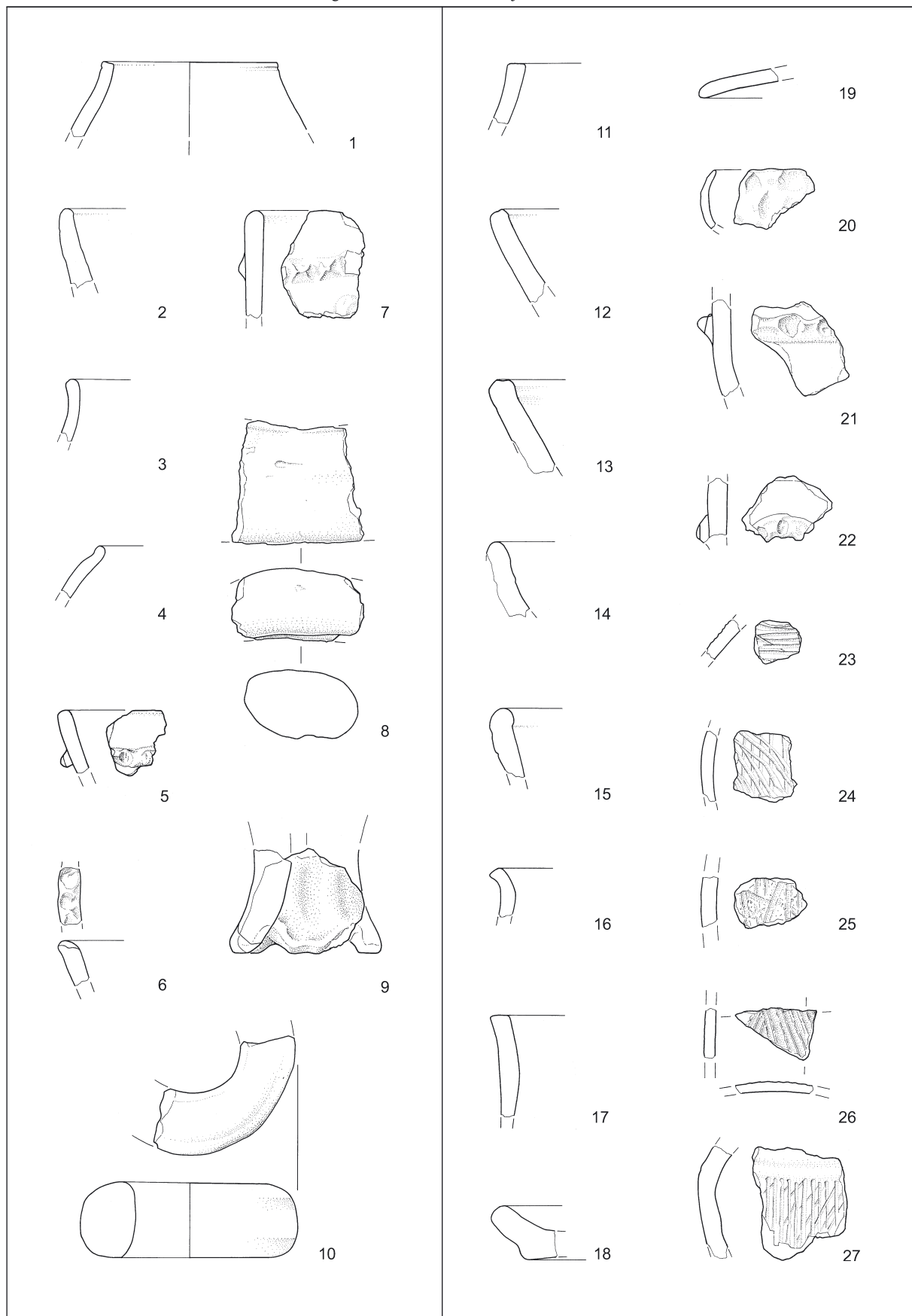
T. 15: Veliki Vinji vrh. 1-9 plast 7 (hiša 2); 10-15 plast 8. 1-4,6-15 keramika, 5 kamen. M. = 1:3.

Taf. 15: Veliki Vinji vrh. 1-9 Schicht 7 (Haus 2); 10-15 Schicht 8. 1-4,6-15 Ton, 5 Stein. M. = 1:3.

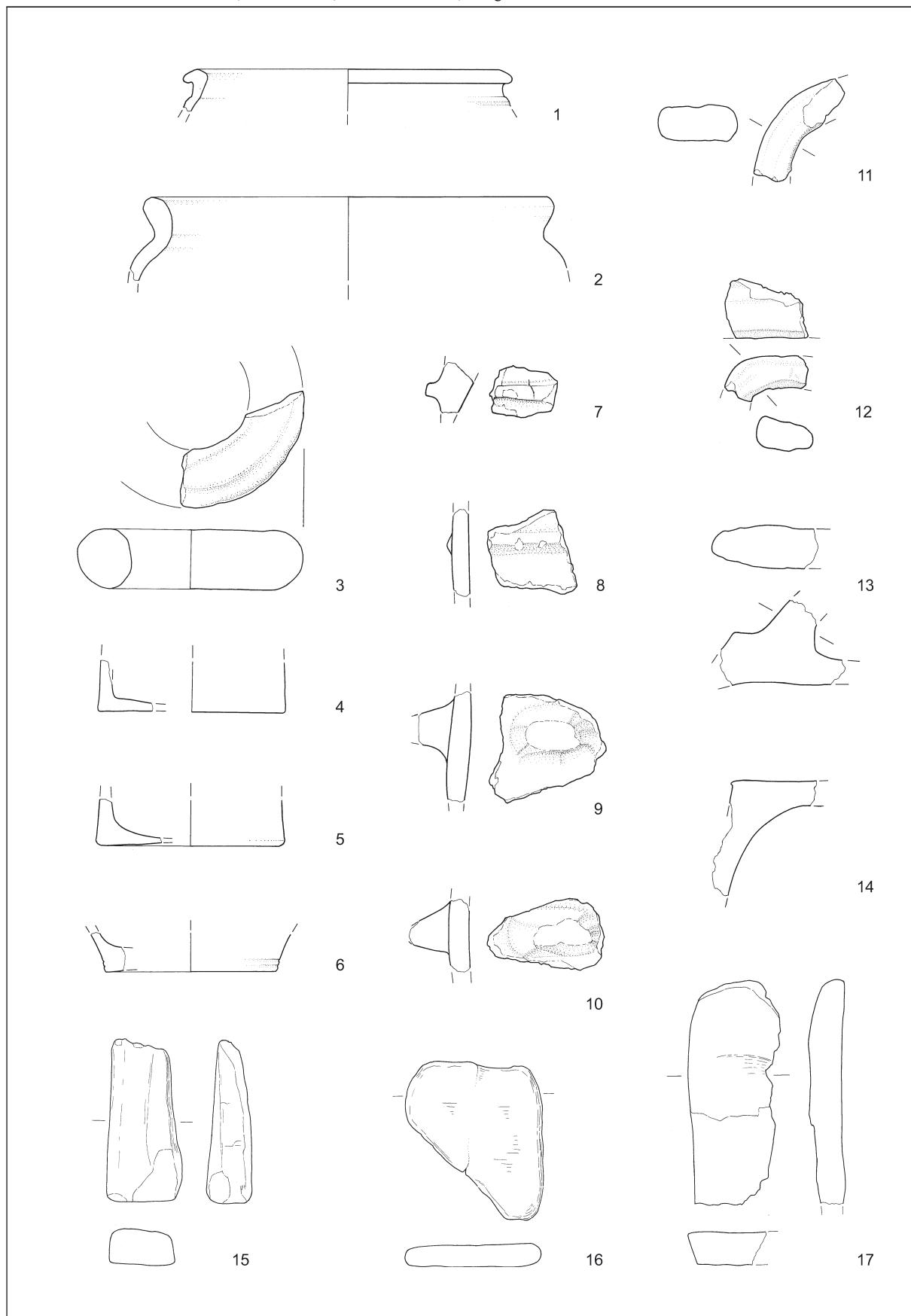
T. 16: Veliki Vinji vrh. 1-20 plast 8. 1 bron, 2-20 keramika. M. 1 = 1:2, 2-20 = 1:3.

Taf. 16: Veliki Vinji vrh. 1-20 Schicht 8. 1 Bronze, 2-20 Ton. M. 1 = 1:2, 2-20 = 1:3.

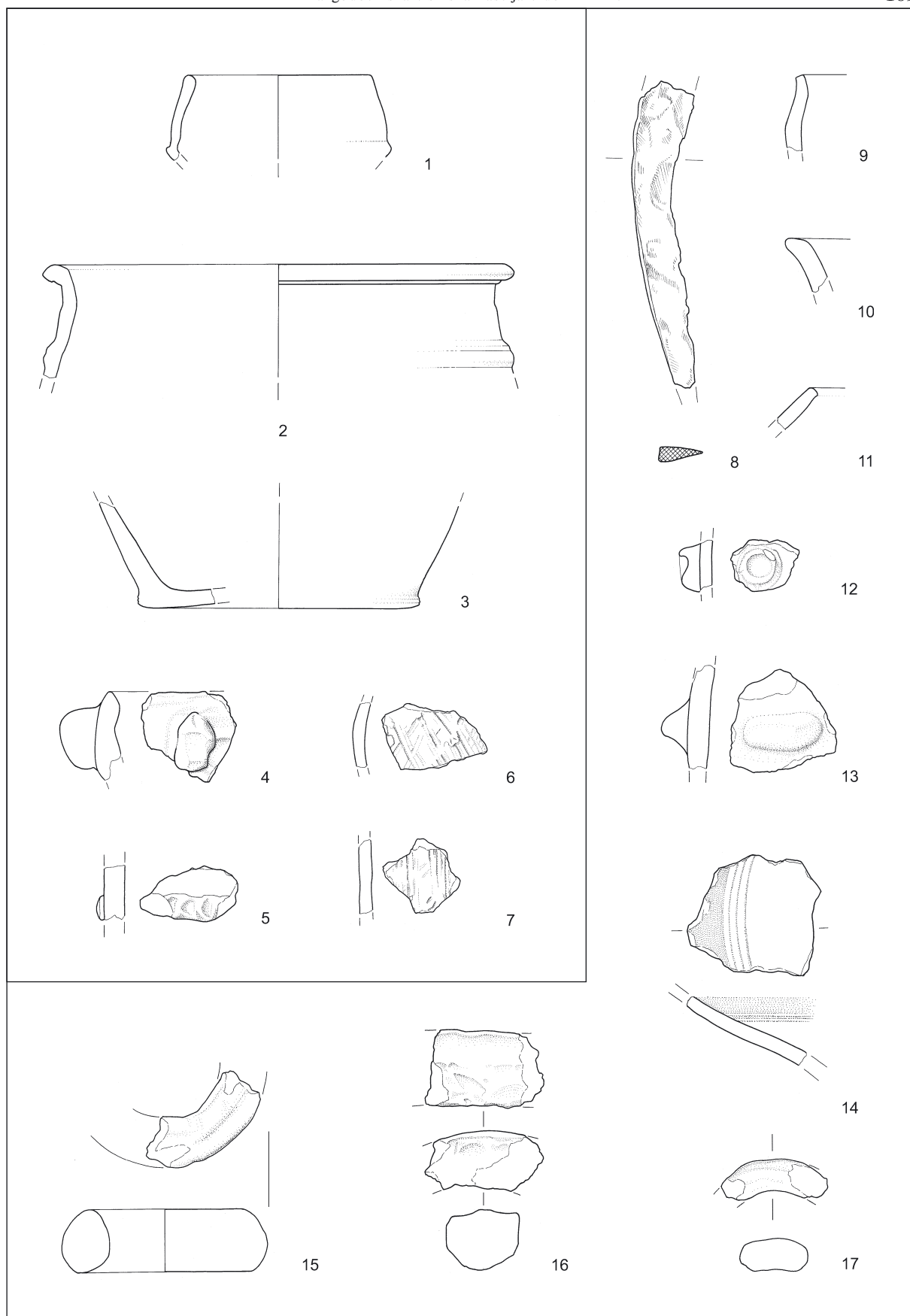
T. 17: Veliki Vinji vrh. 1-10 plast 8a; 11-27 plast 9. Vse keramika. M. = 1:3.

Taf. 17: Veliki Vinji vrh. 1-10 Schicht 8a; 11-27 Schicht 9. Alles Ton. M. = 1:3.

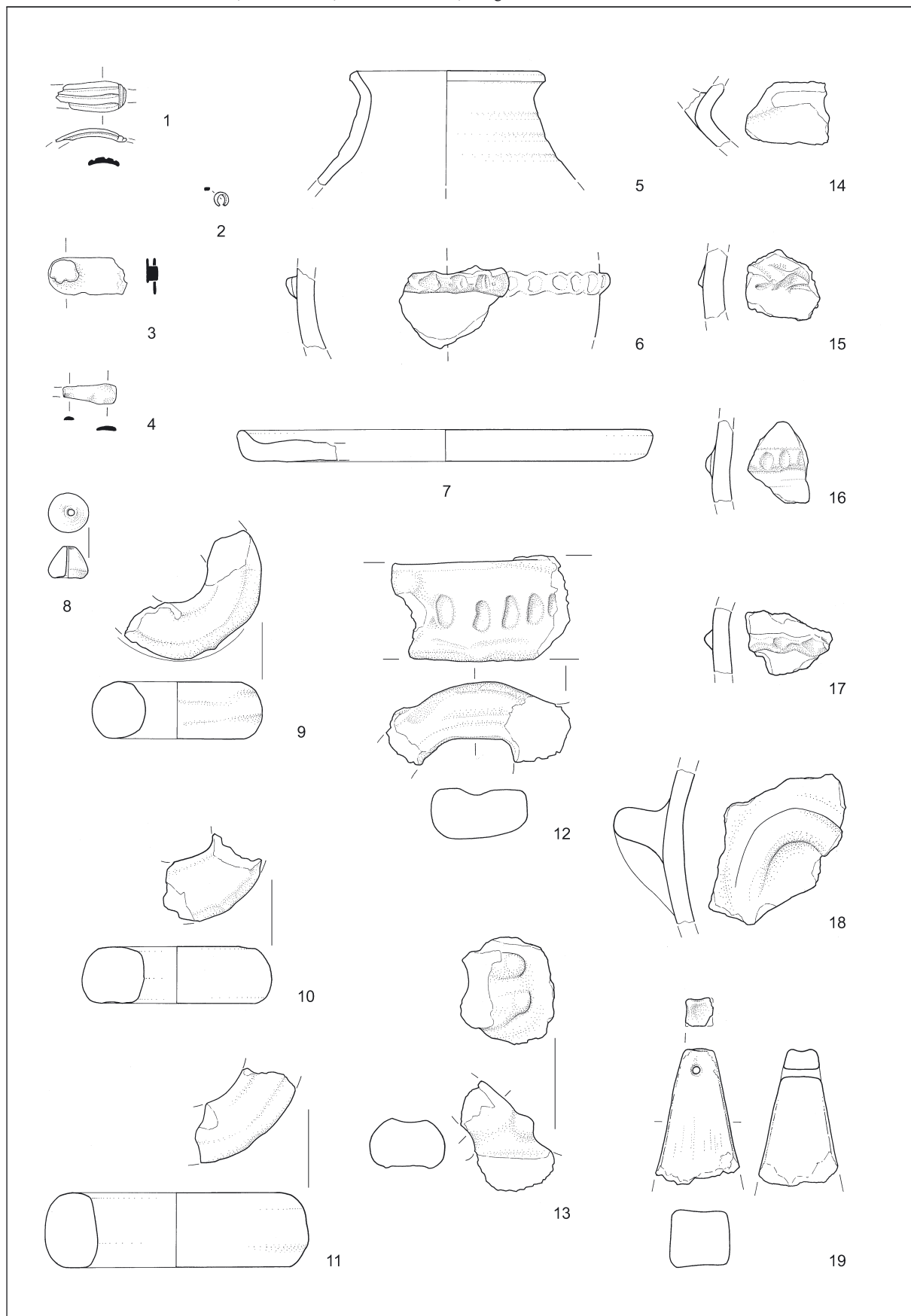
T. 18: Veliki Vinji vrh. 1-17 plast 9. 1-14 keramika, 15-17 kamen. M. = 1:3.

Taf. 18: Veliki Vinji vrh. 1-17 Schicht 9. 1-14 Ton, 15-17 Stein. M. = 1:3.

T. 19: Veliki Vinji vrh. 1-7 plast 10 (iz zidu 3); 8-17 plast 11. 1-7,9-17 keramika, 8 železo. M. 1-7, 9-17 = 1:3; 8 = 1:2.

Taf. 19: Veliki Vinji vrh. 1-7 Schicht 10 (aus der Mauer 3); 8-17 Schicht 11. 1-7,9-17 Ton, 8 Eisen. M. 1-7, 9-17 = 1:3; 8 = 1:2.

T. 20: Veliki Vinji vrh. 1-19 površinske najdbe. 1-4 bron, 5-19 keramika. M. 1-4 = 1:2, 5-19 = 1:3.

Taf. 20: Veliki Vinji vrh. 1-19 Streufunde. 1-4 Bronze, 5-19 Ton. M. 1-4 = 1:2, 5-19 = 1:3.